

THE OLDEST ESTABLISHED AND LARGEST HUNGARIAN PAPER PUBLISHED DAILY.

SZABADSÁG LIBERTY

A legregibbi és legnagyobb magyar lap Amerikában. - Megjelenik minden nap.

NO. 190. SZAM. THIRTIETH YEAR Cleveland, New York, Chicago, Pittsburgh, Detroit, Szombat, 1920. augusztus 14. HARMADIK ÉVFOLYAM. EGYES SZAM ÁRA 2 CENT.

MEGGÁFOLJÁK A MUKAHÁNYRÓL SZÓLÓ HIREKET

A szövetségi vizsgálat azt állapítja meg, hogy az ipari helyzet országosan javult.

Ohioban az automobil és gummi gyárak üzemelési megállítása csak ideiglenes.

WASHINGTON, aug. 12. - Az ország minden részében olyan hírek terjednek, amelyek nyugtalanság fokozását okozhatják, hogy általános munkabérek emelése a munkásságot fenyegetheti a munkásságot.

A vizsgálat első jelentése csak július első két hetéről számol be, de ebből is megállapítják a miniszterium tisztviselői, hogy jó viszonyok várhatók ipari téren a jövőre, kivéve a gummi ipar kivételével, amelynek munkaadói a sztrájk miatt nem tudnak számolni.

OHIOBAN az automobil és gummi gyárak üzemelési megállítása csak ideiglenes.

WASHINGTON, aug. 12. - Az ország minden részében olyan hírek terjednek, amelyek nyugtalanság fokozását okozhatják, hogy általános munkabérek emelése a munkásságot fenyegetheti a munkásságot.

A vizsgálat első jelentése csak július első két hetéről számol be, de ebből is megállapítják a miniszterium tisztviselői, hogy jó viszonyok várhatók ipari téren a jövőre, kivéve a gummi ipar kivételével, amelynek munkaadói a sztrájk miatt nem tudnak számolni.

A SZÁRZPÁRT JELÖLTJEINEK NOTIFIKÁLÁSA

Ugy az elnökjelöltet, mint az alelnök jelöltet az Ohioi Germantownban értesítették hivatalosan a jelölésről.

Watkins lelkész és Colvin programját nagy lelkesedéssel fogadták a szárazpárt tagjai.

GERMANTOWN, O., aug. 12. - A helybeli Miami Military Institute katonai iskolája gyakorlatozó terepén a jobarátkok, tisztelők és az ország minden részéből összegyűlt száraz vezérek részvételével folyt le tegnap a Prohibition Party száraz párt elnök és alelnökjelöltjének hivatalos értesítése arról, hogy a párt országos konvenciója az Egyesült Államok elnökének, illetve alelnökének jelölte őket.

Rev. Aaron S. Watkins, az elnökjelölt és D. Leight Colvin, az alelnökjelölt fogadták a jelöltséget a mindketten nagy beszédet mondtak, amelyek során először a prohibíciós alkotmánymódosítás és a Volstead-féle törvény érvényesítését tüzték ki főfeladatjuknak.

„Nekünk nem a nő szavazati jog biztosítása, nem a Nemzetek Ligája, nem a Mexikó, nem az örömeink ügye a fontos, sem pedig a többi kisebb kérdés, amelyekre vizsgát feleltünk meg, hanem a szesztiltkérdés végtelenségig és teljes megsemmisítése” - mondotta Rev. Watkins.

„Bár az alkotmány tiltja a szesztiltgyártást és árusítást, mindkét nagy politikai párt megtámadta a Volstead-féle törvényt, vállalásuk az, hogy a törvény nélkül a jogalkotás prohibíciós módosítása nem érhető el.” - jelentette ki Colvin az alelnökjelölt.

A jelölték az ország minden részében repülőgéppel vizsgálatot végeztek. Ez a határozat egyhangúlag hozta meg az országos pártvezetőség ülése.

A Coughlin Baby ügye

Auguste Pasquale ellen megindították az eljárás.

PHILADELPHIA, aug. 12. - Clark békebíró előtt holnap kezdődik meg Augusta Pasqualenek a tárgyalása, Norristownban.

Pasquale volt az, aki George H. Coughlinnak és feleségének a tizenhárom hónapos baba-jét, Blakelyt ellopta június másodikán és aki Coughlintól tizenkét ezer dollár váltságdíjat hozott ki, de a gyermeket mind mostanáig nem adta vissza, sőt azt sem volt hajlandó elárulni, hol tartózkodik jelenleg a gyermek.

Mielőtt a szövetségi detektívek elvitették volna Pasquale Norristownba, hogy az elzetes eljárásnak alávetés, elvitték New Greenara, ahol a Coughlintól kaptak tizenkétezer dollárért farmot vásárolt magának és Egg Harborba, amely helyről Pasquale kijelentette, hogy a gyermek esetleg ott tartózkodik.

A norristowni elzetes tárgyalás elől sok érdeklődéssel tekintenek.

Megölte az öcsét

SAN FRANCISCO, aug. 12. - Egy John Murgan nevű tizenhét éves néger fiú szerdán délután öccsét ölte meg az öcséjét veszesített tizenegy éves öccsével. Pénzen veszték össze. John, aki véres természetű, bosszúval fenyegetődött, miután az öccse az állítólag neki járó pénzt nem akarta visszatartani. Este, amikor a fiatalabbik fiú lefeküdt, az idősebbik előtréfázta az apja bejáratját, s azzal lenyisszantotta az alvó öccsét nyakán.

A fiatalabb Murgan természetesen szörnyen halt, Johnnak közben nyoma veszett.

OROSZ GRÓFOK MEGALKUSZNAK A SORSUKKAL

Az orosz arisztokrácia tagjai közül többen farmerek, iparosok, kiskereskedők lettek.

Bizakodnak abban, hogy a bolshevik rendszer nem lesz állandó.

PARIS, augusztus 12. - A bolshevik rendszer életbeléptése óta az orosz mágnások nagyobb része külföldön tartózkodik. Persze vannak közöttük olyanok, akiknek nyugati értékek részvételével folyt le tegnap a Prohibition Party száraz párt elnök és alelnökjelöltjének hivatalos értesítése arról, hogy a párt országos konvenciója az Egyesült Államok elnökének, illetve alelnökének jelölte őket.

Nicolaieff tábornok például, aki egy régi orosz arisztokratai családból a leszármazottja, élelmiszerrel kereskedik Párisban. Egy kis tolokoicában szállítja az élelmiszert házihoz, és a nagyon tisztességesen megélt belőle. Dorovszki gróf, aki az orosz hadseregben az ezredesi rangot töltötte be, néhány tisztársával egyetemben automobilos járatot üzemeltet a városban.

Ignatieff gróf és özvegye, aki született Meroszcsy hercegnő, farmot vásárolt és mint kiadókat ígyszerkészek megvásárolni a mindennapi gondoktól. Liszenski herceg, aki a cár testőrtisztje volt, egy párisi bankban több bekihitatalnok állást. Skouratoff ezredes egy kis birtokot váltott Páris közelében.

Goudachoff herceg, aki azelőtt Oroszország külügye volt Madridban. Dadeskiher herceg és többek között gyűjteményes farmoskodással foglalkoznak.

Boris herceg és a felesége divatruhákat gyártanak és az előző párisiak nagyon szívesen keresik fel az „atelier”-jüket. A párisi autódruverek és konfliktus közeiben sok a volt orosz tiszt.

A történelem csakugyan megismétlődött. A francia forradalom idején a francia mágnások elmenekültek Németországba és Angliába, ahol hasonló módon tengették az életüket, mint ahogy azt azelőtt Franciaországban és elmenekültek orosz mágnások teszik.

Általában természetesen nem szívesen törődtek bele ezek az arisztokraták abba az állapotba, amelyben ezidőnkig tartanak. Akad közöttük olyan, aki humorosan fogja fel a helyzetet, de a legtöbbben tragikus érzések kísértelet élik le az életüket.

Mindemellett a bizakodásuk nem vesztették el. Nem tudják elhinni és nem is akarják elhinni, hogy az állapot tartós lesz. Biztosra veszik, hogy a bolshevik rendszer előbb-utóbb össze fog omlani s akkor majd módjában lesz visszafutni Oroszországra.

Egyelőre azonban a kiskereskedők, kisiparosok, munkások, farmer módjára kell élniük.

Kirabolt szivarüzlet

NEW YORK, aug. 12. - Az Avenue "A" 2163 számú házban levő United Cigar Store-ban a minap betörők jártak. A szivar eladású, névszerűt Izrael Smithet a rablók revolverrel megsebzették, s a pénztárból több szivarral távozott, akiknek szegény Smith ezt meg is tette, mert az élete forgott kockán.

A pénztárból levő háromszáznyven dollárban kívül kilencven volt a maga negyven dollárját is átadni. A rablóknek nyoma veszett. A rendőrség megindította a nyomozást.

Cox nominálása

James M. Cox, Ohio állam kormányzója válaszolt arra a beszédre, amelyben tudomására adott hivatalosan, hogy a demokraták elnöknek jelölték. Az elfogadó beszédet a demokrata elnökjelölt a képnél középen látható emelvényről intézte az ország minden részéből összesereglett néphez.

James M. Cox, Ohio állam kormányzója válaszolt arra a beszédre, amelyben tudomására adott hivatalosan, hogy a demokraták elnöknek jelölték. Az elfogadó beszédet a demokrata elnökjelölt a képnél középen látható emelvényről intézte az ország minden részéből összesereglett néphez.

Hardingnak sok a vendége Marionban

A republikánusok elnökjelöltjénél napoként sokan keresik fel politikai eszmésere végett. - Republikánus vezetők Harding otthonában.

MARION, O., aug. 12. - Amióta Harding szenátor a republikánusok elnökjelöltje lett, a vendégei száma rohamosan szaporodott. Elédig az a szenátor mindig híres volt a vendégszeretetéről. Annyian azonban sohasem keresték fel, mint ezidőnként. Természetesen előszoiban közelebbi tényezők azok, akik a szesztilttörvényre és az orosz hadseregben az ezredesi rangot töltötte be, néhány tisztársával egyetemben automobilos járatot üzemeltet a városban.

Amióta Harding szenátor a republikánusok elnökjelöltje lett, a vendégei száma rohamosan szaporodott. Elédig az a szenátor mindig híres volt a vendégszeretetéről. Annyian azonban sohasem keresték fel, mint ezidőnként. Természetesen előszoiban közelebbi tényezők azok, akik a szesztilttörvényre és az orosz hadseregben az ezredesi rangot töltötte be, néhány tisztársával egyetemben automobilos járatot üzemeltet a városban.

Amióta Harding szenátor a republikánusok elnökjelöltje lett, a vendégei száma rohamosan szaporodott. Elédig az a szenátor mindig híres volt a vendégszeretetéről. Annyian azonban sohasem keresték fel, mint ezidőnként. Természetesen előszoiban közelebbi tényezők azok, akik a szesztilttörvényre és az orosz hadseregben az ezredesi rangot töltötte be, néhány tisztársával egyetemben automobilos járatot üzemeltet a városban.

Amióta Harding szenátor a republikánusok elnökjelöltje lett, a vendégei száma rohamosan szaporodott. Elédig az a szenátor mindig híres volt a vendégszeretetéről. Annyian azonban sohasem keresték fel, mint ezidőnként. Természetesen előszoiban közelebbi tényezők azok, akik a szesztilttörvényre és az orosz hadseregben az ezredesi rangot töltötte be, néhány tisztársával egyetemben automobilos járatot üzemeltet a városban.

Amióta Harding szenátor a republikánusok elnökjelöltje lett, a vendégei száma rohamosan szaporodott. Elédig az a szenátor mindig híres volt a vendégszeretetéről. Annyian azonban sohasem keresték fel, mint ezidőnként. Természetesen előszoiban közelebbi tényezők azok, akik a szesztilttörvényre és az orosz hadseregben az ezredesi rangot töltötte be, néhány tisztársával egyetemben automobilos járatot üzemeltet a városban.

Amióta Harding szenátor a republikánusok elnökjelöltje lett, a vendégei száma rohamosan szaporodott. Elédig az a szenátor mindig híres volt a vendégszeretetéről. Annyian azonban sohasem keresték fel, mint ezidőnként. Természetesen előszoiban közelebbi tényezők azok, akik a szesztilttörvényre és az orosz hadseregben az ezredesi rangot töltötte be, néhány tisztársával egyetemben automobilos járatot üzemeltet a városban.

Amióta Harding szenátor a republikánusok elnökjelöltje lett, a vendégei száma rohamosan szaporodott. Elédig az a szenátor mindig híres volt a vendégszeretetéről. Annyian azonban sohasem keresték fel, mint ezidőnként. Természetesen előszoiban közelebbi tényezők azok, akik a szesztilttörvényre és az orosz hadseregben az ezredesi rangot töltötte be, néhány tisztársával egyetemben automobilos járatot üzemeltet a városban.

Amióta Harding szenátor a republikánusok elnökjelöltje lett, a vendégei száma rohamosan szaporodott. Elédig az a szenátor mindig híres volt a vendégszeretetéről. Annyian azonban sohasem keresték fel, mint ezidőnként. Természetesen előszoiban közelebbi tényezők azok, akik a szesztilttörvényre és az orosz hadseregben az ezredesi rangot töltötte be, néhány tisztársával egyetemben automobilos járatot üzemeltet a városban.

Amióta Harding szenátor a republikánusok elnökjelöltje lett, a vendégei száma rohamosan szaporodott. Elédig az a szenátor mindig híres volt a vendégszeretetéről. Annyian azonban sohasem keresték fel, mint ezidőnként. Természetesen előszoiban közelebbi tényezők azok, akik a szesztilttörvényre és az orosz hadseregben az ezredesi rangot töltötte be, néhány tisztársával egyetemben automobilos járatot üzemeltet a városban.

Amióta Harding szenátor a republikánusok elnökjelöltje lett, a vendégei száma rohamosan szaporodott. Elédig az a szenátor mindig híres volt a vendégszeretetéről. Annyian azonban sohasem keresték fel, mint ezidőnként. Természetesen előszoiban közelebbi tényezők azok, akik a szesztilttörvényre és az orosz hadseregben az ezredesi rangot töltötte be, néhány tisztársával egyetemben automobilos járatot üzemeltet a városban.

Amióta Harding szenátor a republikánusok elnökjelöltje lett, a vendégei száma rohamosan szaporodott. Elédig az a szenátor mindig híres volt a vendégszeretetéről. Annyian azonban sohasem keresték fel, mint ezidőnként. Természetesen előszoiban közelebbi tényezők azok, akik a szesztilttörvényre és az orosz hadseregben az ezredesi rangot töltötte be, néhány tisztársával egyetemben automobilos járatot üzemeltet a városban.

Amióta Harding szenátor a republikánusok elnökjelöltje lett, a vendégei száma rohamosan szaporodott. Elédig az a szenátor mindig híres volt a vendégszeretetéről. Annyian azonban sohasem keresték fel, mint ezidőnként. Természetesen előszoiban közelebbi tényezők azok, akik a szesztilttörvényre és az orosz hadseregben az ezredesi rangot töltötte be, néhány tisztársával egyetemben automobilos járatot üzemeltet a városban.

Amióta Harding szenátor a republikánusok elnökjelöltje lett, a vendégei száma rohamosan szaporodott. Elédig az a szenátor mindig híres volt a vendégszeretetéről. Annyian azonban sohasem keresték fel, mint ezidőnként. Természetesen előszoiban közelebbi tényezők azok, akik a szesztilttörvényre és az orosz hadseregben az ezredesi rangot töltötte be, néhány tisztársával egyetemben automobilos járatot üzemeltet a városban.

Amióta Harding szenátor a republikánusok elnökjelöltje lett, a vendégei száma rohamosan szaporodott. Elédig az a szenátor mindig híres volt a vendégszeretetéről. Annyian azonban sohasem keresték fel, mint ezidőnként. Természetesen előszoiban közelebbi tényezők azok, akik a szesztilttörvényre és az orosz hadseregben az ezredesi rangot töltötte be, néhány tisztársával egyetemben automobilos járatot üzemeltet a városban.

MEGGYILKOLTA A FÉRJÉT A PÁRISI KÖLTŐNŐ

Egy neves párisi költőnő meggyilkolta a gazdag borbiznás férjét. A szellemek kénszerítették erre.

WASHINGTON, aug. 12. - Politikai körökben élénk érdeklődést keltett az a hír, hogy La Follette szenátor új pártot fog alakítani. A Labor pártnak a negyvenes években került létrehozása az országos konvenciója, amelyben ő is jelen volt, egyáltalában nem nyerte meg a többséget, amellyel azonban mégis szücskéjét éri annak, hogy a két uralkodó párttal liborális haladóbb elveket valló pártja legyen Amerikának, a melynek nem kell kímőndóttan radikálisnak lennie.

La Follette közel álló körök szerint az új pártnak „liberális párt” lesz az elnevezése. - Az új párt iránt élénk érdeklődés nyilvánult meg.

WASHINGTON, aug. 12. - Politikai körökben élénk érdeklődést keltett az a hír, hogy La Follette szenátor új pártot fog alakítani. A Labor pártnak a negyvenes években került létrehozása az országos konvenciója, amelyben ő is jelen volt, egyáltalában nem nyerte meg a többséget, amellyel azonban mégis szücskéjét éri annak, hogy a két uralkodó párttal liborális haladóbb elveket valló pártja legyen Amerikának, a melynek nem kell kímőndóttan radikálisnak lennie.

La Follette közel álló körök szerint az új pártnak „liberális párt” lesz az elnevezése. - Az új párt iránt élénk érdeklődés nyilvánult meg.

WASHINGTON, aug. 12. - Politikai körökben élénk érdeklődést keltett az a hír, hogy La Follette szenátor új pártot fog alakítani. A Labor pártnak a negyvenes években került létrehozása az országos konvenciója, amelyben ő is jelen volt, egyáltalában nem nyerte meg a többséget, amellyel azonban mégis szücskéjét éri annak, hogy a két uralkodó párttal liborális haladóbb elveket valló pártja legyen Amerikának, a melynek nem kell kímőndóttan radikálisnak lennie.

La Follette közel álló körök szerint az új pártnak „liberális párt” lesz az elnevezése. - Az új párt iránt élénk érdeklődés nyilvánult meg.

WASHINGTON, aug. 12. - Politikai körökben élénk érdeklődést keltett az a hír, hogy La Follette szenátor új pártot fog alakítani. A Labor pártnak a negyvenes években került létrehozása az országos konvenciója, amelyben ő is jelen volt, egyáltalában nem nyerte meg a többséget, amellyel azonban mégis szücskéjét éri annak, hogy a két uralkodó párttal liborális haladóbb elveket valló pártja legyen Amerikának, a melynek nem kell kímőndóttan radikálisnak lennie.

La Follette közel álló körök szerint az új pártnak „liberális párt” lesz az elnevezése. - Az új párt iránt élénk érdeklődés nyilvánult meg.

WASHINGTON, aug. 12. - Politikai körökben élénk érdeklődést keltett az a hír, hogy La Follette szenátor új pártot fog alakítani. A Labor pártnak a negyvenes években került létrehozása az országos konvenciója, amelyben ő is jelen volt, egyáltalában nem nyerte meg a többséget, amellyel azonban mégis szücskéjét éri annak, hogy a két uralkodó párttal liborális haladóbb elveket valló pártja legyen Amerikának, a melynek nem kell kímőndóttan radikálisnak lennie.

La Follette közel álló körök szerint az új pártnak „liberális párt” lesz az elnevezése. - Az új párt iránt élénk érdeklődés nyilvánult meg.

WASHINGTON, aug. 12. - Politikai körökben élénk érdeklődést keltett az a hír, hogy La Follette szenátor új pártot fog alakítani. A Labor pártnak a negyvenes években került létrehozása az országos konvenciója, amelyben ő is jelen volt, egyáltalában nem nyerte meg a többséget, amellyel azonban mégis szücskéjét éri annak, hogy a két uralkodó párttal liborális haladóbb elveket valló pártja legyen Amerikának, a melynek nem kell kímőndóttan radikálisnak lennie.

La Follette közel álló körök szerint az új pártnak „liberális párt” lesz az elnevezése. - Az új párt iránt élénk érdeklődés nyilvánult meg.

WASHINGTON, aug. 12. - Politikai körökben élénk érdeklődést keltett az a hír, hogy La Follette szenátor új pártot fog alakítani. A Labor pártnak a negyvenes években került létrehozása az országos konvenciója, amelyben ő is jelen volt, egyáltalában nem nyerte meg a többséget, amellyel azonban mégis szücskéjét éri annak, hogy a két uralkodó párttal liborális haladóbb elveket valló pártja legyen Amerikának, a melynek nem kell kímőndóttan radikálisnak lennie.

La Follette közel álló körök szerint az új pártnak „liberális párt” lesz az elnevezése. - Az új párt iránt élénk érdeklődés nyilvánult meg.

WASHINGTON, aug. 12. - Politikai körökben élénk érdeklődést keltett az a hír, hogy La Follette szenátor új pártot fog alakítani. A Labor pártnak a negyvenes években került létrehozása az országos konvenciója, amelyben ő is jelen volt, egyáltalában nem nyerte meg a többséget, amellyel azonban mégis szücskéjét éri annak, hogy a két uralkodó párttal liborális haladóbb elveket valló pártja legyen Amerikának, a melynek nem kell kímőndóttan radikálisnak lennie.

La Follette közel álló körök szerint az új pártnak „liberális párt” lesz az elnevezése. - Az új párt iránt élénk érdeklődés nyilvánult meg.

WASHINGTON, aug. 12. - Politikai körökben élénk érdeklődést keltett az a hír, hogy La Follette szenátor új pártot fog alakítani. A Labor pártnak a negyvenes években került létrehozása az országos konvenciója, amelyben ő is jelen volt, egyáltalában nem nyerte meg a többséget, amellyel azonban mégis szücskéjét éri annak, hogy a két uralkodó párttal liborális haladóbb elveket valló pártja legyen Amerikának, a melynek nem kell kímőndóttan radikálisnak lennie.

La Follette közel álló körök szerint az új pártnak „liberális párt” lesz az elnevezése. - Az új párt iránt élénk érdeklődés nyilvánult meg.

WASHINGTON, aug. 12. - Politikai körökben élénk érdeklődést keltett az a hír, hogy La Follette szenátor új pártot fog alakítani. A Labor pártnak a negyvenes években került létrehozása az országos konvenciója, amelyben ő is jelen volt, egyáltalában nem nyerte meg a többséget, amellyel azonban mégis szücskéjét éri annak, hogy a két uralkodó párttal liborális haladóbb elveket valló pártja legyen Amerikának, a melynek nem kell kímőndóttan radikálisnak lennie.

La Follette közel álló körök szerint az új pártnak „liberális párt” lesz az elnevezése. - Az új párt iránt élénk érdeklődés nyilvánult meg.

WASHINGTON, aug. 12. - Politikai körökben élénk érdeklődést keltett az a hír, hogy La Follette szenátor új pártot fog alakítani. A Labor pártnak a negyvenes években került létrehozása az országos konvenciója, amelyben ő is jelen volt, egyáltalában nem nyerte meg a többséget, amellyel azonban mégis szücskéjét éri annak, hogy a két uralkodó párttal liborális haladóbb elveket valló pártja legyen Amerikának, a melynek nem kell kímőndóttan radikálisnak lennie.

La Follette közel álló körök szerint az új pártnak „liberális párt” lesz az elnevezése. - Az új párt iránt élénk érdeklődés nyilvánult meg.

WASHINGTON, aug. 12. - Politikai körökben élénk érdeklődést keltett az a hír, hogy La Follette szenátor új pártot fog alakítani. A Labor pártnak a negyvenes években került létrehozása az országos konvenciója, amelyben ő is jelen volt, egyáltalában nem nyerte meg a többséget, amellyel azonban mégis szücskéjét éri annak, hogy a két uralkodó párttal liborális haladóbb elveket valló pártja legyen Amerikának, a melynek nem kell kímőndóttan radikálisnak lennie.

La Follette új pártot fog alakítani

WASHINGTON, aug. 12. - Politikai körökben élénk érdeklődést keltett az a hír, hogy La Follette szenátor új pártot fog alakítani. A Labor pártnak a negyvenes években került létrehozása az országos konvenciója, amelyben ő is jelen volt, egyáltalában nem nyerte meg a többséget, amellyel azonban mégis szücskéjét éri annak, hogy a két uralkodó párttal liborális haladóbb elveket valló pártja legyen Amerikának, a melynek nem kell kímőndóttan radikálisnak lennie.

La Follette közel álló körök szerint az új pártnak „liberális párt” lesz az elnevezése. - Az új párt iránt élénk érdeklődés nyilvánult meg.

WASHINGTON, aug. 12. - Politikai körökben élénk érdeklődést keltett az a hír, hogy La Follette szenátor új pártot fog alakítani. A Labor pártnak a negyvenes években került létrehozása az országos konvenciója, amelyben ő is jelen volt, egyáltalában nem nyerte meg a többséget, amellyel azonban mégis szücskéjét éri annak, hogy a két uralkodó párttal liborális haladóbb elveket valló pártja legyen Amerikának, a melynek nem kell kímőndóttan radikálisnak lennie.

La Follette közel álló körök szerint az új pártnak „liberális párt” lesz az elnevezése. - Az új párt iránt élénk érdeklődés nyilvánult meg.

WASHINGTON, aug. 12. - Politikai körökben élénk érdeklődést keltett az a hír, hogy La Follette szenátor új pártot fog alakítani. A Labor pártnak a negyvenes években került létrehozása az országos konvenciója, amelyben ő is jelen volt, egyáltalában nem nyerte meg a többséget, amellyel azonban mégis szücskéjét éri annak, hogy a két uralkodó párttal liborális haladóbb elveket valló pártja legyen Amerikának, a melynek nem kell kímőndóttan radikálisnak lennie.

La Follette közel álló körök szerint az új pártnak „liberális párt” lesz az elnevezése. - Az új párt iránt élénk érdeklődés nyilvánult meg.

WASHINGTON, aug. 12. - Politikai körökben élénk érdeklődést keltett az a hír, hogy La Follette szenátor új pártot fog alakítani. A Labor pártnak a negyvenes években került létrehozása az országos konvenciója, amelyben ő is jelen volt, egyáltalában nem nyerte meg a többséget, amellyel azonban mégis szücskéjét éri annak, hogy a két uralkodó párttal liborális haladóbb elveket valló pártja legyen Amerikának, a melynek nem kell kímőndóttan radikálisnak lennie.

La Follette közel álló körök szerint az új pártnak „liberális párt” lesz az elnevezése. - Az új párt iránt élénk érdeklődés nyilvánult meg.

WASHINGTON, aug. 12. - Politikai körökben élénk érdeklődést keltett az a hír, hogy La Follette szenátor új pártot fog alakítani. A Labor pártnak a negyvenes években került létrehozása az országos konvenciója, amelyben ő is jelen volt, egyáltalában nem nyerte meg a többséget, amellyel azonban mégis szücskéjét éri annak, hogy a két uralkodó párttal liborális haladóbb elveket valló pártja legyen Amerikának, a melynek nem kell kímőndóttan radikálisnak lennie.

La Follette közel álló körök szerint az új pártnak „liberális párt” lesz az elnevezése. - Az új párt iránt élénk érdeklődés nyilvánult meg.

WASHINGTON, aug. 12. - Politikai körökben élénk érdeklődést keltett az a hír, hogy La Follette szenátor új pártot fog alakítani. A Labor pártnak a negyvenes években került létrehozása az országos konvenciója, amelyben ő is jelen volt, egyáltalában nem nyerte meg a többséget, amellyel azonban mégis szücskéjét éri annak, hogy a két uralkodó párttal liborális haladóbb elveket valló pártja legyen Amerikának, a melynek nem kell kímőndóttan radikálisnak lennie.

La Follette közel álló körök szerint az új pártnak „liberális párt” lesz az elnevezése. - Az új párt iránt élénk érdeklődés nyilvánult meg.

WASHINGTON, aug. 12. - Politikai körökben élénk érdeklődést keltett az a hír, hogy La Follette szenátor új pártot fog alakítani. A Labor pártnak a negyvenes években került létrehozása az országos konvenciója, amelyben ő is jelen volt, egyáltalában nem nyerte meg a többséget, amellyel azonban mégis szücskéjét éri annak, hogy a két uralkodó párttal liborális haladóbb elveket valló pártja legyen Amerikának, a melynek nem kell kímőndóttan radikálisnak lennie.

La Follette közel álló körök szerint az új pártnak „liberális párt” lesz az elnevezése. - Az új párt iránt élénk érdeklődés nyilvánult meg.

WASHINGTON, aug. 12. - Politikai körökben élénk érdeklődést keltett az a hír, hogy La Follette szenátor új pártot fog alakítani. A Labor pártnak a negyvenes években került létrehozása az országos konvenciója, amelyben ő is jelen volt, egyáltalában nem nyerte meg a többséget, amellyel azonban mégis szücskéjét éri annak, hogy a két uralkodó párttal liborális haladóbb elveket valló pártja legyen Amerikának, a melynek nem kell kímőndóttan radikálisnak lennie.

La Follette közel álló körök szerint az új pártnak „liberális párt” lesz az elnevezése. - Az új párt iránt élénk érdeklődés nyilvánult meg.

WASHINGTON, aug. 12. - Politikai körökben élénk érdeklődést keltett az a hír, hogy La Follette szenátor új pártot fog alakítani. A Labor pártnak a negyvenes években került létrehozása az országos konvenciója, amelyben ő is jelen volt, egyáltalában nem nyerte meg a többséget, amellyel azonban mégis szücskéjét éri annak, hogy a két uralkodó párttal liborális haladóbb elveket valló pártja legyen Amerikának, a melynek nem kell kímőndóttan radikálisnak lennie.

La Follette közel álló körök szerint az

CARLO PONZIA BERGDOLL PÉNZINTÉZETÉT TÁRGYALÁS MÁR MÁR BEZÁRTÁK ELKEZDÖDÖTT

A bostoni "pénzskirály" nem volt képes a kötelezettségeinek teljesen eleget tenni.

Ponzi a United States Marshall letartóztatta.

BOSTON, aug. 12. — Allen, bankfelügyelő kijelentette tegnap, hogy a Hanover Trust Co.-nak, Carlo Ponzi bankjának az egész tőkéjét kivették, minek következtében a bank, egészen alapon az életét tovább nem folytathatja, ennek következtében Allen elrendelte, hogy a bankot azonnal becsukják.

Charles Ponzi tegnapig igazgatója volt a banknak. BOSTON, aug. 12. — Charles Ponzi, a bostoni multimilliomos, aki egyszerű olasz edénymosógatóból lett az Egyesült Államok egyik legtehetősebb emberét, tegnap megadta magát a United States marsallnak.

Ponzi a szövetségi épületbe az ügyvédje, Daniel H. Coakley és Callagher, szövetségi kerületi ügyész kísérték el.

A szövetségi kerületi ügyész azt a kijelentést tette, hogy Ponzi azért adta meg magát az Egyesült Államok marsalljának, mert tudta, hogy a kötelezettségeinek a mai nap folyamán nem lesz képes eleget tenni.

Később Ponzi a hatóságok hivatalosan is letartóztatták, annak a vádnak az alapján, hogy az Egyesült Államok postáját csalásra használta fel. Később, huszonegyezer dollár biztosíték mellett szabadlábra helyezték.

A hitellekzáró petíciók adtak tegnap a municipal courtban abban az irányban, hogy Ponzi vagyonára receivert nevezzenek ki.

Ponzi saját magát a marsall kezébe szolgáltatotta, az asszony, ideigleg, teljesen öszeroppant. Ponzi házat Lexingtonban fegyveres emberek őrizték, mielőtt Ponzi feladta volna saját magát. Később kiderült, hogy ezek az emberek detektívek voltak, akiket azért helyeztek el ott, hogy a hatóságok biztosak legyenek abban: Ponzi nem fog megszökni.

Ugyanebben az időben Ponzi idegesen jött fel a háza verandáján, új fejében szorongatták a revolvere agyát.

Pponzi a letartóztatása után kijelentette, hogy az egész komédia azért van, mert neki egy "bank oligarchia" ellensége van. Kijelentette egyben, hogy szembenéz a veszéllyel, ő nem akar megszökni az országból.

Ugylátszik, Ponzi élete ellen több merénylet is történthetett — erről nem szól a krónika — mert a revolverét állandóan lövére készen tartotta, a keze majdnem állandóan ott kotorászott a fegyver körül.

Ponzi mindenáron azt akarja bizonyítani, hogy ő a betevővel szemben tisztességesen járt el. Bizonyítani akarja, hogy a kétszerez börtönnel súlyosított multjának semmi köze a jelenéhez.

MEGHALT TÁNC KÖZBEN

CANTON, aug. 12. — A Mayers Lake Park pavillonjában szerdán este táncmulatság volt. Mindenki jól érezte magát, elsősorban természetesen a fiatalok. A táncolók sorában volt Miss Kahterin Jean Smith is, egy tizenhét éves leány, a kőszeg "szépe." Tánc közben hirtelen rosszul lett és ájduzóni kezdett. Mire segíteni rajta, már meg is halt.

A milliomos szlekker kijelentette, hogy egyáltalán nem érzi magát bűnösnek, sőt ellenkezőleg.

Bergdoll és két másik ember látogatást tettek a Draft Board elnökénél.

PHILADELPHIA, aug. 12. — Erwin Rudolph Bergdoll, a philadelphiai milliomos fiú, aki azért került haditörvényszék elé, mert kijátszotta a sorozást és a kötelező katonai szolgálatnak nem tett eleget, a tegnap elkezdődött tárgyaláson kijelentette, hogy azért nem akart katonai lenni, mert a másik oldalon harcok között közeli rokonai voltak, akikre nem akart löni.

Erwin öccse Grover C. Bergdollnak, aki szintén kijátszotta a kötelező katonai szolgálatról szóló törvényt és akit ezért a haditörvényszék öt évtizedi börtönről megszökött és akit azóta se tudtak megtalálni.

Egy ügyvéd, aki Bergdoll kerületében a sorozási bizottság elnöke volt, azt vallotta, hogy Bergdoll a sógora és egy másik férfi, az orvosi vizsgálatot megelőző napon eljöttek hozzá, arra kérve őt, nem tudna-e valami okot mondani, ami mellett Erwin Bergdollt fel lehetne menteni. Az ügyvéd kijelentette, hogy erre semmi ok sincsen.

Bergdoll akkor tette azt a kijelentést először, hogy neki a német hadseregben közeli rokonai vannak, akikre ő nem akar löni.

Kijelentettem azonban Bergdollnak, mondta a hadbíró, hogy a hátrahagyott amerikai polgár, teljesen egészséges, nincsen semmi ok arra, hogy kikerülje a szolgálatot.

Bergdoll az orvosi vizsgálaton nem jelentkezett. A tárgyalás Governor's Islandon folyik.

Bergdoll kénytelen volt egy őrszem előtt végig masírozni a szigeten, a tárgyalási terem felé. A terem bejáratánál igen sok fotográfus várta. Ő azonban az arca elé tette a kezét és nem engedte magát lefotografálni. Különben bizonytalan léptekkel ment, úgy, hogy az őrszem, meg lehetős durva hangon, nem egyszer rája is szólt.

A teremben a katonai bíróság már együtt ült, egy kerek asztal mellett. Bergdoll bizonytalan léptekkel oda ment, ahol az ügyvédje, egy kapitány ült. Lehajtott fejével hallgatta meg a vádat. Arra a kérdésre, hogy bűnösnek érzi-e magát, határozott hangon így felelt: — Nem érzem magam bűnösnek.

Ítélet néhány nap múlva várható.

Meggyilkolta a férjét a párisi költőnő.

(Folytatás az 1. oldalról.)

tesebb arcával leült és nyilatkozatot adott ki a saját számára. Ebben a nyilatkozatban kijelenteti, hogy őt gyilkossággal vádolni a legnagyobb abszurdum. Ő gyilkosságra teljesen képtelen, már a természetnél fogva is. Kijelenti, hogy a gyilkosság destruktív, az ő, Hera Mirtle művei pedig alkotások, aki alkot, hogyan volna képes a rombolásra?

A tárgyalás iránt a legnagyobb érdeklődés nyilvánul meg a francia fővárosban, ahol pedig már nem egy szenzációs bűntárgyalás folyt le.

The State Bank

374-378 GRAND STREET, NEW YORK, N. Y.

HA HAZA AKAR UTAZNI, HA CSALÁDJÁT KI AKARJA hozatni Magyarországra bármely részéből.

HA PÉNZT AKAR KULDENI HA PÉNZT AKAR VENNII két dolgot tartson szem előtt:

BIZTOS ÉS MEGBIZHATÓ HELYRE adja a pénzt, ahol

PONTOS KISZOLGÁLÁSBAN részesül. Nálunk mindezt megtalálja. Mi minden iratot, mely a családja kizohozatalához szükséges, megszeressük rövid időn belül. E bank vagyona 85 millió dollár. Betevőinek száma több mint 100,000.

Írjon vagy jöjjön el személyesen e címre:

THE STATE BANK

374-378 Grand St., New York, N. Y.

A Harriman pénzügyintézet kifosztói

Moziba illő hajszja a Harriman and Co. fosztogatói ellen. — A három ügyes detektív. — A táncmester, mint bondcsaló. — Pálkínásvevő helyett revolver.

NEW YORK, aug. 12. — Három new yorki detektív nagy dícsőseget szerzett a rendőrségnek. Sikerült nekik megtalálni a Harriman and Co. pénzügyintézet kifosztóit. Azokat a jómódúakat, akiket hónapokon keresztül kutattak és nem sikerült a nyomukra akadni.

A Harriman and Co.-tól március huszonegyedikén lopták el a bondokat.

Azon a bizonyos napon Harrimanék 118,000 dollárt adtak át készpénzben az egyik újonnan szerződöttet kifutófiúnak, aki magát Dennis Sheanek nevezte. Ez a fiú, aki magát tizenegy évesnek mondta, referenciákat adott. Több bankot, ahol eddig dolgozott.

A pénzügyintézetből felhívták ezeket a bankokat és mindenütt azt az információt kapták, hogy a Shea fiú teljesen megbízható. Erre a fiúnak átadták a pénzt, hogy egy bankba vigye el. A pénz és a fiú eltűnt.

A detektívek elkezdtek Shea után kutatni és végre Ft. Sam Houstonban, Texasban, a hadsereg ottani különítményének ráakadtak. Kiderült az ottani vállalatnál, hogy nem ő a tolvaj, hogy ő soha a Harrimanék-nél alkalmazva nem volt.

Ellenben felvetette azt az ideát, hogy ugyanolyan koru fiúk, mint ő, talán visszaéltek a névével.

A detektívek aztán ezen az alapon kezdtek el nyomozni. John Gray inspektor dolgozott az ügyön. Miután több fiút kihallgatott erre vonatkozólag, véglegesen megállapította, hogy a Shea fiú nevével egy tizenöt éves kölyök, Leroy Garden élt vissza.

Az, hogy Shea nevével, természetével, hangjával és életkorával visszaéltek, azt meg lehetett állapítani, ellenben, dacára a keresztkérdéseknek, nem lehetett megállapítani, hogy ő lopta el a pénzt.

Ekkor az inspektor rájött, hogy Leroy-nak van egy bátyja, Robert, aki a Broadway táncmester.

El kellett menni a táncmesterekhez.

Erre Bray egy másik detektívet küldött ki. Ez elment a lokalitásba, ahol Robert Leroy dolgozott és vele szemben mint üldözött gonosztevő, aki automobillal lopásokból él, adta ki magát.

Sikerült magát Leroy bizalmába csempésznie. Ez végre is megkérte az állítólagos gonosztevőt, hogy segítsen neki a nála levő loptott bondokat elhelyezni. A detektív, természetesen, erre készségesen vállalkozott.

Azonan telefonált egy társának a központra. Ez a harmadik detektív is megjelent a harctéren, volt szalontulajdonosnak adta ki magát. Ő volt az állítólagos áldozat.

Mind a három elmentek Leroy lakására. Itt, hosszas szóbeszéd után végre Leroy átvenezzer dollár árá bontot huzzott elő. Hogy azokat huszezer dollárért az állítólagos szalonos, a harmadik detektív megvegye.

Ez át is vette a bondokat. És egyuttal azt proponálta, hogy ugyanakkor áldozat. És a nadrágja hátsó zsebe felé kacsintott. Mintha pálinka volna ott. Leroy beleegyezőleg bólintott.

Milyen nagy volt azonban a meglepetése, mikor a pálinkás üveg helyett revolver került elő és az ő csuklójára pedig bilincs!

NAGY EMBER EMLÉKE.

A Wright fiúvérék nevéhez fűződnek a repülés tudományának legszebb fejesei. A daytoni Wilbur Wright, Franciaországban áldozatul esett a repülésnek és a hátsz franciák most emelték pompás emlékművet az amerikai nagyrának.

BŐRKIÜTÉSI, VISZKETECSÉGI

bajok gyorsan elmúlnak, ha használják a következő szereket.

VÖRÖS KERESZT NAFTIN KENŐCS VÖRÖS KERESZT NAFTIN SZAPPAN VÖRÖS KERESZT VÉRTISZTÍTÓ

Ruh és viszketegecs ragadozás ezeket gyorsan kell gyógyítani. A fenti három szer együttes gyors használata segít. Küldjön két és fél dollárt alant címre a mindhárom szer használati utasítással azonnal megkapja.

VÖRÖS KERESZT PATIKA

8901 BUCKEYE ROAD, CLEVELAND, O.

VARSO VÉDELMÉN DOLGOZIK A LENGYELSEREG

A védelmi sereget a városból tizenhat mérföldnyire kezdik újjászervezni.

A lengyelek ellenoffenzívát is terveznek.

LONDON, aug. 11. — Varsói hírek jelentik, hogy a lengyel vezérkar azon gondolkozik, hogy a védelmi vonalat visszavonja a város előtt vagy tizenhat mérföldnyire s azt hiszi, hogy itt ez a megerősített vonalon az orosz előnyomulást visszatarthatja, legalább is bizonyos ideig.

Ez a vonal Novo Georgievsk előtt húzódik el. Az oroszok közben tovább nyomulnak előre a Bug mentén Varsó felé.

VARSO, aug. 11. — A varsói front egész hosszában újra szerveződik és összpontosítják a védelmet. A terv az lenne, hogy a város, hogy néhány napon belül a lengyelek ellentámadásba mennek át.

Katonai körök nézete az, hogy ez az ellentámadás megkezdésére az idő most kedvez legjobban, a mikor az oroszok azzal vannak elfoglalva, hogy a város felé a világ nemzetekinek lelkiismeretét is: Az öök közönysége épennyig mint 1772-ben, 1795-ben, 1831-ben és 1863-ban, most is lehetővé teszi, hogy legyenek ezek a esapatok elpusztítsák annak a szabadságnak esírát, akik Miklós és Vilmos uralmának romjai felett hajto-

mesnek a tulerő következménye lesz, hanem oka lesz annak a világ közönysége is, amely világot tartja magáról, hogy szabadságszerető és demokratikus, a nemzetek egyéni szabadsághoz való jogainak a világa. "Ebben a tragikus órában, tekintettel végtelen szenvedésünkre, tekintettel azokra a bünyökre, amiket a Visztula partján követnek el, felelőssé teszünk a világ nemzetekinek lelkiismeretét is: Az öök közönysége épennyig mint 1772-ben, 1795-ben, 1831-ben és 1863-ban, most is lehetővé teszi, hogy legyenek ezek a esapatok elpusztítsák annak a szabadságnak esírát, akik Miklós és Vilmos uralmának romjai felett hajto-

mentek át. A Visztula partján fenyegetni fogja egész Európát. Új háborúnak viharfellegeti gyülekeznek Európán egén.

"Világ nemzetei, ébredjetek. A humanizmus, a jog és az igazság szólít benneteket. A háborútól féltek? Az el fog érkezni hozzánk amugy is, mint ahogy hozzánk elérkezett. A küszöbötökön van máris. Elkétek, hogy megmenthesétek magukat. Nem csak a mi jóvónk forog kockán a Visztula mellett, hanem a tiétek is."

A FEGYENC BECSÜLET SZAVA

Hazangodték becsületőzora a fegyvből, hogy meglátogassa beteg édesanyját.

A port huroni (Mich.) fegyverházból, az ugynevezett Marquette prizonból hazaérkezett tegnap Clevelandba kísérő nélkül Thomas Hoffman, akit három évvel ezelőtt öt évtől tíz évig terjedő rablásra ítélték csekélyhamisításért.

Még két esztendője van hátra. Tíz napi szabadságot kapott arra a hírre, hogy édesanyja Clevelandban súlyos beteg. Hoffmannak, aki trusty a rabok közt csak becsületőzaráv

Eladási iroda: MAX FLEISCHMANN 56 WALL STREET, NEW YORK.

Döntő kiindulmának válságos óráiban Lengyelország a világ nemzetéhez fordul, miképen megmondja nekik, hogy bukása

EMIL KISS BANKER 132 ST. CLOND AVENUE NEW YORK, N. Y.

Mr. Amerikai Magyar Barhol. Amerikában.

New York, 1920, aug. 12.

Ha az amerikai dollár értékét magyar, német, cseh-től, román, vagy horvát-szerb pénzzel összegekre kell folyamodnunk. Egy amerikai dollár tízezerben meg százszázokban beszél Európában. De hogy nekora összegeket fog elküldött amerikai dollár, azt SOHA SEMMI KÖRÜLMÉNYEK KÖZÖTT NEM TUDHATJUK.

A tapasztalat azt mutatja, hogy helyesebben tőt, román vagy horvát pénzt, mert rendszeresen az európai bankok fizetnének ki a dollárt és másodsor előre tudja azt, hogy mennyi koronát, lelt vagy dinárt küldött hazra.

Riskivil

Utóirat: Érdeklődőknök szivesen szolgálók bővebb magyarázattal.

MIT FIZET ÉS MIT KAP A VERHOVAY SEGÉLYEGYLETNÉL

Tagsági díj minden hónapban\$ 1.75
Egész évi tagsági díj kitesz összesen\$21.00

Az egyletnél a tagokra nézve semmi néven nevezendő kivetések nincsenek.

HALÁLESÉT: 1000 DOLLAR. FÉLSEGÉLY címén 425 dollár.

Csonkulási segély címen, egy szem elvesztése után\$200.00
Csonkulási segély címen egy láb vagy kéz elvesztése után..... 400.00
Betegsegélyt a fiók osztálya 3 hónapig, hetenkint 6.00
Betegsegélyt a központi pénztár 9 hónapig, hetenkint 6.00

Folyton beteg tagjaink teljes két évig kapnak betegsegélyt a fenti értelemben. Uj fiók az ország minden államában a központi titkár jóváhagyása mellett 12 taggal alakítható.

VERHOVAY SEGÉLYEGYLET

MARKLE BANK BLDG., HAZLETON, PA.

CALIFORNIAI SZŐLŐ

Magtalan, Zintandel, Tokay, Risling, Malaga, Muskotály

Most van itt az ideje annak, hogy egy vagy több káré szőlőre előlegezzon, mert később az árak erősen felmennek. A szőlő jó minőségéről és a pontos szállításért teljes felelősséget vállalunk.

Fehér és fekete MALAGA szőlő csakis nagybani eladása.

Árakért és bővebb felvilágosításért erre a címre írjanak:

CALIFORNIA GRAPE & RAISIN CO.

903-905 LARKIN STREET, SAN FRANCISCO, CALIFORNIA 190, 92, 94

YEK

ő vonalra aphatók.

jes értékben

ttamozásokat szerezzenek.

gyező nyilat- titetjük és a zerezzenek.

sen

1-én induló

uj gyors- gyét.

k állami köz- ny, valamint hogy utasaink nem lesznek

ar rajtuk se- unk. Mi nem zvetlenül fi- fizetést nem- bitja a pénz- si áraink a pénz- es forgalmi fizetjük.

ánt betétjét önyvet kiho-

címre:

BANK

ÜZLET: CONDO AVE. 83rd St.

ITY

6- fel, O. gy- stá- szal- ves- 60- nek- já- szal- or-

CO. EVELAND, O.

CLEVELANDI HIREK

15.000 SZÖTÖBBSEGGEL GYŐZT HARRY L. DAVIS.

A VOLT POLGARMESTER KÖSZÖNETE CLEVELAND POLGÁRAIHOZ.

Uj harcra készül a republikánus kormányzójelölt. — Hogy a párt győzelmét biztosítsa, elmeleg az állam minden részébe a novemberi választások előtt.

Harry L. Davis, Cleveland volt polgármestere legalább is 15,000 szavazattal győzött a jelenlegi kormányzó tisztségére a republikánus párt részéről. Az állam 6000 precinje közül 5,821 adta ezt a többséget Davisnek. Már csak egy meggyőző hiányszavazatokkal a szavazatok s tízbeli hiányos a szavazatok eredményéről szóló jelentés, de kétségtelen, hogy Davis 15,000 szavazattal győzött.

Az 5,821 precinet Davisnek 135,977. Colenak pedig 116,553 szavazatot adott. Cole ezredes nem ismerte el a szerdán este meg Harry L. Davis nominálását. Akkor még 1000 szavazókereletről hiányoztak a jelentések. Ma reggel azonban már felhagytak a reményvel a findlayi politikára.

A republikánus szövetségi szenátorjelöltek közül Frank B. Willis, Ohio állam volt kormányzója látszik győztesnek Walter F. Brown, a volt toledo progresszív vezérrel szemben. A különböző szövetségi kongresszusi kerületekben a következő republikánus jelöltek győztek:

- Első kerület:**
Nicholas Longworth (R.) Cincinnati.
John Allen (D.) Cincinnati.
- Második kerület:**
A. E. B. Stephens (R.), Cincinnati.
Thomas H. Morrow (D.), Cincinnati.
- Harmaidik kerület:**
R. G. Fitzgeraid (D.), Dayton.
W. C. Pickett (R.), Dayton.
- Negyedik kerület:**
John L. Cable (R.), Lima.
B. F. Welfy, (D.), Lima.
- Ötödik kerület:**
C. J. Thompson (R.), Defiance.
John S. Snook, (D.), Paulding.
- Hatodik kerület:**
C. C. Kearns, (R.), Batavia.
Cleona Searles, (D.), Batavia.
- Hetedik kerület:**
S. D. Fess, (R.), Yellow Springs.
S. H. Dye, (D.), Urbana.
- Nyolcadik kerület:**
R. Clint Cole (R.), Findlay.
Fred E. Guthrie, (D.), Marion.
- Kilencedik kerület:**
W. W. Chambers, (R.), Toledo.
I. R. Sherwood, (D.), Toledo.
- Tizedik kerület:**
L. M. Foster, (R.), Athens.
Ben F. Reynolds, (D.), Athens.
- Tizenegyedik kerület:**
E. D. Ricketts, (R.), Logan.
George H. Pontius, (D.), Circleville.

Tizenkettedik kerület:
John C. Speaks, (R.), Columbus.
A. P. Lamneck, (D), Columbus.

Tizenharmadik kerület:
James T. Begg, (R.), Sandusky.
Alfred Waggoner, (D.), Lindsey.

Tizennegyedik kerület:
C. L. Knight, (R.), Akron.
M. L. Davey, (D.), Kent.

Tizenötödik kerület:
C. Ellis Moore, (R.), Cambridge.
John S. Talbot, (D.), New Concord.

Tizenhatodik kerület:
H. Ross Ake, (R.), Canton.
William R. Thom, (D.), Canton.
vagy Charles Krickbaum, (D.), Canton.

Tizenhetedik kerület:
W. M. Morgan, (R.), Newark.
W. A. Ashbrook, (D.), Johnstown.

Tizennyolcadik kerület:
Frank Murphy, (R.), Steubenville.
Nincs demokrata ellenfele.

Tizenkilencedik kerület:
John G. Cooper, (R.), Youngstown.
James eKneedy, (D.), Youngstown, vagy H. H. Timby, Astabula.

Huszedik kerület:
Miner G. Norton, (R.), Cleveland.
Charles A. Mooney, (D.), Cleveland.

Huszonegyedik kerület:
Harry C. Gahn, (R.), Cleveland.
Robert Crosser, (D.), Cleveland.

Huszonkettedik kerület:
Theodore E. Burton, (R.), Cleveland.
M. B. Excell, (D), Cleveland.
Harry L. Davis, a republikánus kormányzójelölt különösen Clevelandnak és Cuyahoga megyének közöni győzelmét. Halás is a volt polgármester Cleveland népe iránt.

Harry L. Davis, a republikánus kormányzójelölt, Frank B. Willis, a rep. szövetségi szenátorjelölt, valamint a republikánus párt állami vezetőférfiai Columbianus má a jövő héten tanácskozás tartanak a megbízhatóság a republikánus párt győzelmére érdekében teendő lépéseket. Kétségtelenül Cleveland lesz az irányító.

A demokrata párt a jövő kedden tartja Columbianus az állami konvencióját, amely irányt szab a demokrata választási kampány részére.

AUTOMOBIL ÖSSZEÜTKÖZÉS.

EGY KISGYERMEK KIESSET AZ ANYJA KARJAI KOZUL AZ ÖSSZEÜTKÖZÉS FOLYTAN.

Egy másik baleset alkalmával két ember betörte a fejét. — Elgázolt két éves fiucska.

Az E. 45th Str. és Superior avenue sarkán egymásnak szaladt két automobil. Az egyikben ülő Mrs. Ella Peebles karjai közül kiesett másfél éves fiacskája s az autó fehéren sulyos zúdulásokat szenvedett.

A baleset a 2878 E. 72nd streeten lakó Earl Spumato gondatlansága folytán történt, Spumato azt a kocsit hajította, amelyben Mrs. Peebles ült kisgyermekével. A forgalmi szabályzat megsértéséért letartóztatták.

A St. Clair Ave. és E. 17th Str. sarkán is történt automobil szerencsétlenség. Egy kocsit amelyet Adolph Pankratz (1670 E. 32nd Str.) hajított, teborult, amíg a 1825 St. Clair avenuen lakó Frank E. Blake autóját elütötte. Pankratz és barátja, John Collins betört koponyával kerültek ki az automobil alól, míg a harmadik társuk, John Riley a karját törte. Mind a hármat bezártították a Lakeside kórházba.

Albert Nathan két éves fiucska, akinek szülei a 3626 Woodland avenuen laknak, át akart menni a kocsinton, amikor egy kocsit elgázolta. Be kellett szállítani a Charity kórházba.

ROMÁNIA DIPLOMACIAI KÉPVISELŐJE.

Antoine Bibesco hereg, Asquith, volt angol miniszterelnök veje, aki a washingtoni román követségnek első titkára.

A BETEG LÉLEK S AZ ALKOTÓ JÖVŐ.

— Budapesti szrok. —

Egy ember felszáll a villamosra, a többi ideges és türelmetlen ember közt fel sem tűnik, megszokott idegességgel helyet szorít magának a zsúfolt peronon, néhány pereig, egy-két megállósígnál nyugodtan, szóval: a megszokott idegességgel utazik, áttetszen a kőrülete állók, összesen öt embert, faj, felekezet és társadalmi különbség nélkül. Azt mondják rá: "ő, rehdén van, ürül. Hozzá ugrik egy fűhadnagy a kardjával lejutja az árnyék, ki vértől borítva öszerogy. Ártaimatlán tette a dihángot, ez is rehdén van. Ellenben: a vérsében fetelegző és nyálában habzó, ártalmatlán tett szerencsétlenre — mert ekkor már, ugye, szerencsétlen! — ráront a "közönség", a tömeg s megködös, össeverik, megrugdálják. S mikor felszállunk a villamosra, egy kedves, finom, türelmes, okos, halálhatalvány nemesmérsőm ablakos, rémült szemekkel rám néz és krétafehér ajakkal azt súgja: "Éz az én esetem!"... Lejten nyulok kártyához és hosszan ránköl. Örvény nylik meg előttem, ismerős, sokszor elgondolt, rettegve várta közöd. De ne hogy igazolni s megértéssel erősítenem, bátorítsam érzéseimben, nem érte, csodálkozást szinlelek, mire ő nem ért meg csodálkozásomat, családós látszik arcon s végső magyarázatul, halkán, szinte közömbösen, elintézetten így szól: "Rajtam is így fog az egyszer kitörni..."

A MUNKA VÉRTANUJA

A Pennsylvania vasut javító-műhely-udvarán esett rája egy teherkocsi.

Wladik Wojwoda lengyel munkás a Pennsylvania vasut-társaságnak Holton avenui kocsijavító telepén egy teherszállító kocsit javítását végezte. A nehézszerű kocsit emelő csavarral emelték a magasba, hogy alatta elvégezhessék a munkákat a szükséges fenékváltást, de a csavar a nagy súly alatt kiesett, s a kocsit egész terhével Wojwodára esett, akinek eltörte a nyakát. A szerencsétlenség tegnap délután történt. A derék munkás ember, aki reggel egészségesen becsúzott az családjától a Buckeye road 9311 száma alatt bérelt lakásának, már csak halott került vissza otthonába. Késő estig az ismerősei és munkatársai nagy tömegben keresték fel a gyászházat.

ELFOGOTT ÉKSZERBANDITÁK.

Két négerben szemtanuk fölszámolták Sol Bergman ékszerész túletelt kiroblóját.

A rendőrség letartóztatott két néger, akik állítólag azonosnak azokkal a banditákkal, a kik a múlt kedden reggel 35 ezer dollár ára ékszer és gyémántot raboltak el Sol Bergmannnak E. 9th streeti ékszerüzletéből, mintán két alkalmazottját leölték.

Matovitz György detektívkapitány szerint szemtanuk azt állítják, hogy fölismerték a két négerben a banditákat. Matovitz is erősen bizik abban, hogy sikerül a két feketével beismertetni a rablómerénytel elkövetését.

EGY IFJU HÓSTETTE.

Élete kockázatásával kimentette gőrszöktől megbontott barátját a hullámokból.

Howard Prescott tizenhét éves fiút a Carnegie Hero Fund igazgatóságánál kitüntetésre fogják ajánlani.

A fiú két héttel ezelőtt hasonló kora barátjával, Warren Bicknelllel furdott a 1821 Chestnut Hills drive-on. Enelidjék meg nyaralójának, aki még nem érkezett vissza munkájából.

A tűz elpusztította a bementben raktározott gyogyárukat, melynek értéke 600 dollárra tezik. Az épületben 100 dollárnyi kár esett.

Graham tüzőoltónok szerint villamos rövidzárlat gyújtotta meg az alkohol gölögés folytán összegyűlemelő gyulekóny pártakat

NEW YORKBÓL SAN FRANCISCOBA.

Az elmúlt napokban indult el New York városából az első postai repülőgép, mely San Franciscoig szállít leveleket és postai küldeményeket.

Polytassam! Beszéljek egy ze nészbáratomról, a hegedűnek zse niéről, aki egy-közömbös napon hírtelen abbagyagta esendes, olyonult művészi munkáját, itt hagyta hegedűjét, gondjait és küzdelmeit, váratlanul, mint egy rejtély, elutazott, eltűnt s féleztendő holtváros, szólan kóborlás után föléllte magát a Brennerén. Nem gondolok rájuk, védekezem, el akarom fejezni őket, olvasok. Jó könyveket akarok olvasni, becsületes íróktól. Az a becsületes író, aki ösztintén, kertelés és szimlelés nélkül azt mondja ki, amit ér, gondol és akar. A könyv kihez a kezemből. Azt olvasom, amit el akarok felejtetni. Christian Wahnehauffek állanak szemem elé, gazdag, szép, vidám urak, akikben évek folyamán maró elégedettség gyűlik fel, elégedettség és sóvárgás, mely meg mérgezi minden percekét és mo solyukat s elűzi pajtájukból, hogy új felejt kezessek. A magam íráshoz akarok menekülni s egy Szaharas világ riaszt vissza, minden kétségbeeséssel, sötétségével és eredménytelen nagyvárásával.

Mi van velünk?

Hogy a mi földünk, Magyarország, lázban ég és kétségbeesetten vadul, érthető: egy nagyra hivatott nép, melynek karjait, lábait vakmerő és vak kezek amputálni akarják, sebláza betreg. Hogy nálunk kigyuladtak a fajú, felekezeti és társadalmi ellentétek, hogy nálunk foglalkozás, életalap és lételei nélkül, sivar és kétség beesetten ödög egy csomó ember, meg érthető, meg utólag megmagyarázható az eseményekből, a történelemből. Hiszen az emberek nyolevan százaléka, mindenestre az emberek többségének, konvenciókra, általános érvényű, megingathatatlanok hlt törvényekre van szükségük, hogy mindennapi, megszokott életüket, foglalkozásukat folytathassák, örömeiket kereseshék, fájdalmaikat elviselhessék: képzéjük el most az iskolásfiút, az átlagos fiatal embert, az átlagos hivatalnokot, kispolgárt, kereskedőt, vagy u. n. intellektuelt, aki iskolában, a közleletben vagy a fronton végigküzdötte a világháborút, aztán végigszendevte a főlöbölést és átéltte az első forradalmat, a kommünt s a restaurációt s mindazokat az eszmeariamlatokat, melyeknek jelszaivaival ezek a megrázkódtatások és átalakulások lefolytak.

Az átlagos ember éni akar, munkálkodni akar a maga kis környezetében, keresi az ő megszokott örömeit s egy olyan világ nézetét igényel, ki biztosítani magának, mely elviselhetővé teszi a mindenkinek kifizérő fájdalmakat, az ilyen ember nem alkot törvényeket, hanem követi a többséget vagy a kisebbséget. Erre, hogy a sulyos és rohamos változások alatt kibillent öröklött lelki és társadalmi egyensúlyából, hogy megrázkúllt hite és minduntalan erőszküdt feltárogott törvények szentségében és állandóságában, hogy nem bírta hozzáegyezteni a maga kis munkálkodását, örömeit és fájdalmait a filmgyorsággal pergő eseményekhez és "kinyilatkoztatásokhoz", hogy lehullott a rohanó kerékről s fel-dult, kiforgatva magából mel-tred az idő tovagátáztó szekere után: ma még a szakér után bámul, pedig már csak önmagát keresi.

Ez a többség, ezek az átlagemberek, ezek a médiumok, kikkel a lelkismeretlen üdó hipnotikus kísérleteket végezt. Nem tettesek, nem okozók, nem kezdeményezők, nem bünösök, nem ártatlanok: ök médiumok, áldozatok. Azonban van egy része a magyar társadalomnak is, melyen megtalálható s ma is megtalálható a destruktív lélek minden ismer-tője. De amikor ezt megállapítjuk, észre kell vennünk, hogy nem elszigetelt magyar jelenségről, hanem egy nagy európai folyamatról van szó, mely a múlt században kezdődött, napjainkban is tart s a történelem kikötathatatlan céljaiból nyilván tülő napjainkban is, hogy ellentétes eszmeariamlatokkal a jövődében vívja meg tragikus küzdelmét. Ma Európa nagy része, Sziiberiától a Gibraltárig, a Fekete-tengertől legalább a La Manchecostornáig egy szörnyű és koatikus lélek vadudását és rohamai alatt nyög. Felforgató, elégedetlen, lázadó, labilis, lázas és valami újat kereső lélek ez. Nevezhetjük ahogyan akarjuk, a név nem fontos. Hisztérikus lélek. Destruktív lélek. Orsz ember. Nem az elnevezésen múlik, tulajdon, miről van szó.

Keressünk kell ennek a kísér-tes embernek az eredetét, meg kell állapítani pontos tulajdon-ságait, céljait, tisztába kell jönnöm lenki szerkesztével, lelki

BETEG EMBEREK

Nagy gyakorlatlanok betegem látják a hasznát, mert én mindenkit egyedül kezelek.

A sok éves gyakorlatom folytán abban a helyzetben vagyok hogy ideg, ideg és komplikált bajokról tudományos világyos módszert alkalmazni olyan esetekben, amikor más gyógykezelés nem sikerült és ly módon sok embert mentettem már meg műtéttől.

Ha mindaddig képleten volt bajára segítget kelmi és máz kedvőre vesztette, az esszó kétségbe. Lágyasson meg és kérje ki tanácsomat bájjára vonatkozólag. 13 éves gyakorlatom keresken kezeltem mindentéle krónikus, ideges és komplikált bajokat.

Ne felejtse el, ha baját elhanyagolja, várákosk és rosszul kezeltek magát, úgy nagy bajba kerülhet. Sürgősen esetén kérje ki egy gyorsított orvos tanácsát!

Bármilyen ideg, ideg, vér, máj, vagy más — nehezen gyógykezelhetők és komplikáltak — bajokról kérje ki ingyenes tanácsomat. — OTT KERESSESEN GYÓGYULÁST, AHOZ AZT MEGTALÁLJA.

Rendelői órák: Reggel 9 óráig, este 6-8 óráig. — este 6-8 óráig.

DR. RUSSELL Vasárnap és ünnepeken: 10 és d. u. 2 órá között.

176 E. Jefferson Ave., Woodward Ave.-től keletre egy ajtó. DEROIT, MICHIGAN.

Hoskó István urat akrit, mint e lap volt munkatársát igen jól ismer a clevelandi magyarság, az egyik sales manager helyettesévé nevezte ki a Seltzer-Round Co. 587—591 The Arcade, amely társaság a Garfield Park közleiben elsőrangú házilyeket árusít. Ez a társaság bátran dicsekedhetik azzal, hogy már hét esztendeje közmegelegedésre szolgálja a magyarság érdekeit.

Hoskó István urnak szükségé lenne néhány érvélyes és megbízható emberre, akiket személyesen tanítana be arra, hogy tisztességes uton nagy pénzeket keressenek.

Jöjjen iródnkba reggel 9 és esti 8 órá között és keresse Hoskó urat.

THE SELTZER-ROUND COMPANY
587—591 THE ARCADE
188—90

A CSODALATOS MILLIOMOS

Carlo Ponsi, a bostoni esoda-milliomos, aki állítólag az utolsó nyole hónap alatt nyole millió dollárt csinált becsületes uton.

Ertesztjük a West Sidei Szűs Mária Egylet tagjait, hogy a hó 14-én, délután 3 óráig este 6 óráig fogunk testületileg gyönni és vásárrnap a nagymisén a Szent Adaláshoz jelenyesen járulni. Tartás kötelezőnek minden tag megjelölésével.

Tisztelettel: Stezlik Jánosné, elnök. Pollák Józsefné, jegyzőné, 7814 Madison Ave. 189

LÁBIZZADÁS ELLENI KURA

TELJES JOTALLAS MELLETT KEPEK GYÓGYSZERTÁRBAN
2017 W. 25th St. Cleveland, O.

MAZSOLA SZÖLLŐ IGEN OLCSON. Erdélyi Gyula

2337 Franklin Ave., Cleveland, Ohio.

Fűszer és hentes üzletben kapható, épügy asszalt sylvia, füge is.

FEHER CUKOR OLCSON minden nagyobb rendelőnek megfelelő arányban 187, 89, 90

100% tiszta kombinált CSOMAG 13.50

CLEVELAND BOTTLE & CORK CO.
2190 E. 9th St., a Bolivar Road
Mindkét telefon.

Alfréd Sáfán MAGYAR NYELV TUDÁSI TÁRSASÁG ELNÖKE

635 Society for Savings Bank Building, Cleveland, O. Central 8718

Magyar nyelv tanítását és elsajátítását a legújabb és legteljesebb kézikönyvvel, melyet az én szerkesztésével írtam meg, ajánlom a magyarságnak. Csak az én tanácsára lehet megvásárolni. Megállapításra rendelkezésre áll.

HENRY FREEMAN 9730 Lorain Ave. 1820 LORAIN

VÉSSE EMLÉKEZETÉBE

Ha pénzt küldeni, hírázt venni, vagy eladni, biztosítani, vagy bármily itteni, vagy haszál ügyet elintézni akar, becsületesen elintézi!

PAUL FODOR
2609 Lorain Avenue, Cleveland, Ohio

HOGY HOVÁ FORDULJON HA BETEG?

A SZENT ERZSÉBET ELSŐ MAGYAR GYÓGYSZERTÁRHOZ
9115 Buckeye Road, Cleveland, Ohio

Minden levélre titoktartás mellett és díjmentesen válaszolunk.

MUL

Tisztelettel fe...

UZLE

Leaz szegedi ha...

MENY
2062 East 28

U. S. MAIL

Hajóindulás...

B R
KABE

45 Broad...
Va

MAG

A MEZŐZOM

FIG

A Zemplény-megyei róm. kath. templom szottágnak felújítására. — A régi t. borban romhalmiz

Gyermekeink! J. véreink! Edes ajrók! Hallgassatok gyötört szívünk felénk összes fájdulunk szeretőj. A nagy nyomor tunk. Végig tapellenségeink, legyveszték, jaink v. hosszú harc alatt. hagyottak vagynunk. Segítsetek. bennetek van bizgyeljetek szívünk halljátok meg sói

Nincs: templom; az majdnem tel-nék felépíteni, rék áldozni élet, tők akarunk lenni, hez, szellemhez; retelehez és mély lenni a jövő nemza. Templom kell, ron a béke Fejed. gére! Kell, hogy zokogó özvegyek, az aggódó apák, grászba borult sz, akik megenyhüd. hogy legyen hol lódnunk, hogy le. sirni-bánatunkat, legyen ahol im. multért és nemz. jéért: Isten áld. gyárt, "megbüni. nép a multat s jö. tozzatok" velink ban! Segítsetek mányattal. Hő. ten szeretetünk ez. reátok az Egül. hazában, Magyar. feleljetek, hogy e. vagynak és eljut. remtő trónja az. Jénus áldd meg ő. Mezőzombor, 19. 2-án.

A templom ép. nevében:

Novák János, p. Tóth József, ap. Cservenyák Já. tanító.

Az adományok mezőzombori pléb. Gargy, A. Indianab. vagy Szoták Andr. már a grujiszt. Gargy, Indianában zók nevei márván nek megörökítve. Rev. Joseph Tóth Ave. Gargy, Ind. Szoták, 22224 V. Gargy, Indiana. A és egyes földiek veskedniek augus beküldeni.

GYÁSZJEL

A Magyar Betegsz. Szövetkezete. Székh. Fent nevezett Sz. rodott szírvél jelen gyászok elhunytát, a osztályának volt tag. 1920. augusztus 25. pítva.

Ezuton is felkérte tagjait, hogy illetek kezelőjüknél befizet. szék.

A tisztaker megbí. Kirner

MAGYAROK AMERIKÁBAN.

MEZŐZOMBORIAK FIGYELMÉBE.

A Zempléni megye mezőzombori... káth. templom építő-bizottságának felhívása adakozókra.

Gyermekeink! Férfjeink! Testvéreink! Edes apák! Magyarok! Hallgassatok meg.

Nincs templomunk, romhalmazzal majdnem teljesen. Szeretnénk felépíteni.

István urnak lenne néhány eremmegbizható emberet személynen táborra, hogy tisztáson nagy pénzesseknek.

MELTZER-ROUND COMPANY 591 THE ARCADE 188-90

West Sidei Szűz Mária tagjai, hogy e hó 3 óráig este 8 óráig stületleg gyónni és vágygymisen a Szent Aduvényesen járulni.

Jánosné, elnök. Csofáné, jegyző, 7814 ú. 190

ZADÁS ELLENI KURA JÓTALLAS MELLETT GYÓGYSZERTARBAN 25th St. Cleveland, O.

SOLA SZÖLLŐ EN OLOSÓN. élyi Gyula

anklin Ave., Cleveland, Ohio. és hentes üzletében épugy asszalt szilva.

CUKOR OLCSON nagyobb rendeléseknek legelő áránban. 187, 89, 90

GYÁSZJELENTÉS. A Magyar Betegsegjelző Egylet Szóvetkezője. Székely: Chicago, Ill.

Fent nevezett Szövetség szomrodott szívvel jelenti Pethő Lajos káros elhunytát, aki a kilencedik osztálynak volt tagja.

A tisztakar megbízásából: Kirner Elek, titkár. 190

MULATÓ MEGNYITÁS. Tisztelettel felhívjuk összes magyar honfitársaink figyelmét

ÜZLETMEGNYITÁSUNKRA, mely folyó hó 14-én lesz.

MENYHÉRT ÉS SZILVESZTER 2062 East 28 Street, Lorain, O. 189-91

U. S. MAIL STEAMSHIP COMPANY, INC. Hajóindulások NEW YORKBÓL egyenesen

B RÉMÁBA KABIN ÉS HARMADOSZTÁLY. Jelentkezzék:

45 Broadway, New York City

Vagy a helyi ügynököknél.

HA BETEG? MAGYAR OZ Cleveland, Ohio és díjmentesen

FONTOS EGÉSZSÉGÜGYI ÉRTESETÉS!

Ha a gyomor nem végzi rendes működését, a táplálék nem felel meg rendeltetésének és nem váltózik egészséges tiszta vérré.

AZ ORVOS CUKORKA ALAKBAN

fertőtleníti a szervezetet és a leggyorsabban megszabadítja azt a különféle káros anyagoktól. Így a "PARTOLA" sok keletkeztető bajnak utját vágja.

PARTOS PATIKA 160 SECOND AVENUE, NEW YORK, N. Y.

EGYHÁZI HIREK.

HIREK A COLUMBUS, DRAKES, CONGO ÉS VIDÉKE MAGYAR REF. EGYHÁZ KÖRÉBŐL.

Köeli: Vöcséy A. Jenő ref. lelkész.

Istenisztelet.

A columbusi első magyar ref. egyházközség kebelében, folyó hó 15-én az 1902 S. Parsons Ave. alatt.

Keresztelés.

A columbusi egyháznál Czompi András s neje, szül. Póczik Julianna Diesőszentmárton, Kisküküllő, ill. szülők fia István névre keresztelték.

Urvacsora-ostás.

A Drakes, Congo és vidéke Magyar Ref. Egyházközség kebelében az újkönyér hálaadás emlékére folyó hó 22-én, amely alkalommal a predikáció tárgya: "Vetés és aratás".

Mulatság.

Az egyház szeptember hó 5-én fogja tartani a szokásos nagy nyári mulatságát, amely sorssalással lesz összekötve.

JELENTKEZZENEK.

Lehner Lajos 40-50 éves, Telegdi István 50-55 éves, Jakabovits János 35-40 éves volt budapesti lakosok.

Fülöp Ferenc, született 1879-ben Várpálotán.

Gergely Béla, született 1883-ban Nagyszécsény, Nógrád.

Spitzer Ádám Királyfalu, Honfegyver.

Lepoviz János, szül. 1869-ben Német-Próna, Nyitra megye.

Unterbergerné, szül. Feigi Róza, utolsó lakhelye St. Louis, Mo., valamint ezek ismerősei, akik hollétükről tudnak, szíveskednének a svéd királyi konzulátusnak érintkezésbe lépni.

Címe: Royal Swedish Consulate, Department of Hungarian Interests; Room 660-407 So. Dearborn street, Chicago, Ill.

PIKNIK.

A Martins Ferry Magyar Rézbanda és a Glens Runi Magyar Vonózenekar fenyva pikniket rendeznek augusztus hó 18-én, a Glens Runi nyári táncteremben, melyre tisztelettel meghívunk mindenkit.

Kedde délelőtt 10 órakor, vége: kinek mikor tessék. Beletelti díj férfiaknál 50 cent, nőknek 25 cent. 178, 84, 85-90

Kellemes utazás az óhazába

A legtöbb amerikai magyar ismeri GAAL GÁSPAR TIHAMÉR urat, ki számos éven keresztül képviselte a Magyar Bevándorlási Segélyegyletet Ellis Islandon (Kessel Gárdra), az Egyesült Államok kapujánál, ahol minden honfitársunk keresztül jött melótt lábát behette volna Amerikába.

Lelkiismeretesen, buzgóan teljesítette ott kötelességét és sok magyar neki köszönheti, hogy szerencsésen átessett a szigorú vizsgálator, mely a partvasszállást megelőzte.

Gaal Gáspár Tihamér ur szeptember elsején Európába utazik, hogy a közismert és közkedveltségnek örvendő ZÁRÓ C. HENRY BANK Magyarországon képviselje és Budapesten egy fiókirodát alapítson.

Azon honfitársaink, akiknek szándékában van hazatutazni s a kik örömteljes, háborítatlan utazásban akarnak részesülni, emlékezzenek arra, hogy kijövetelük alkalmával Gaal Gázi milyen barátságosan fogadta őket az újvilág kapujánál és ragadják meg az alkalmat, hogy az ő társaságában tegyék meg az utat az óhazába.

Gaal ur az ő hajóján utazó honfitársainak minden ügyes-bajos dolgát személyesen intézi el, utána néz, hogy máhájuk rendben, idejében kerüljön a hajóra, gondot visel az utazók családtagjaira, szóval gondoskodik, hogy minden vele utazó honfitárs egy kellemes, nyugodt út emlékével érkezzon meg otthonába.

Ne várjon vele, küldje be előlegét még ma a közismert ZÁRÓ C. HENRY BANKHOZ, hogy ő lefoglalhasson helyet az Ön részére arra a hajóra, melylyel Gaal Gázi teszi meg az utat Európába. Már idáig is nagy számban vannak előjegyzések, minél több leszünk, annál vigabban üssük agyon az időt a tengeri úton.

Azon honfitársainktól, akik az Egyesült Államokat választották állandó lakóhelyül, Gaal ur szívesen visz hasza otthon élő szeretteinek üzenetet, pénzt, vagy bármilyen más megbízást elvállal. Azon honfitársaink, kik otthon, Magyarországon élő rokonainkat akarják kihozni, forduljanak bizalommal hozzá. Ő minden tekintetben segítségükre lesz, hogy megkönnyítse nekik az Amerikába vezető utat.

IRJON AZONNAL E CIMRE:

ZÁRÓ C. HENRY, Bankár 39 Cooper Square, New York

Szerkesztői üzenetek

Woodlawn, Pa. — A volt honvéd és közös huszárezrednél a hadnagy, főhadnagy és kapitány csilaga minden ezredbeli arany. Csak a cserkötő gomb fehér néhely közös huszárezredben.

E. J. Zanesville, O. — Edes mustot lehet készíteni, bort nem. Feljelentés esetén elkobozzák a büntetés is érheti.

N. C., Fairport Harbor, O. — Hajmáskér, Vespérmegyé, Magyarország.

A. J., Ellwood City, O. — Nem ismerjük A csomagküldés teljesen bizonytalan s a kockázat Ont éri. A posta nem fogad meg el csomagokat.

S. M., Chicago, Ill. — A hagyomány szerint Árpád vezér fia: Solt épített ott várat, ezt jelzi címerében a kulcs. Az aranylukcs vagy kamarás cím udvari méltóság ősi próbát állt nemcsak szarmazásuk számára s ezt csak személyek kaphatják. — Semmi milatás reá. Csak a béke jóváhagyása után. Irjon több hajójegyjelölend.

SZURASOK ÉS FAJDLMAK megszüntetésére

PAIN-EXPELLER Védjegy Reg. U. S. Pat. Off.

Össinte barát a szükségben.

LLOYD SABAUDO 3 State St., New York.

S. S. PESARO Szeptember 1-én.

Kis Állomnak Cleveland, O. Feladó: Kiss Károly Marosvársárhely.

Minden házban tartásuk kéznél a BIZONFFY MAGYAR-ANGOL ÉS ANGOL-MAGYAR SZÓTART vagyis TOLMÁCSKÖNYVET. A két kötetet füzve \$2.50-ért küldi a Szabadság bérmentve. Siessen a rendeléssel, mert nem sokig tart a kedvezményes ár. Küldje a pénzt készpénz, Money Order alakjában pontos címével erre a címre: Szabadság, Szótár Ostály, Box 171, Cleveland, O.

NEMZETI SELYEMZÁSLÓK, szag- és aranyjelvények, egyipti felismerésel minőségileg minőségben és kiviteiben a legelőbbben megrendelhetők.

EAGLE REGALIA CO. Koch Deutz úti áruház 115 Nassau St., New York City.

INGYEN KAPNAK MINDAZOK, AKIK HAZAUTAZNAK

Családjukat kihozatják

PÉNZT CSOMAGOT

akarnak küldeni, egy igen hasznos

UTMUTATÓ KÖNYVECSKÉT Irjon még ma érte

Keresztény Kivándorlási Irodához 306 EAST 13TH STREET, NEW YORK, N. Y.

OLASZ A. FERENC, Mgr. k p z

FRENCH LINE COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE MAGYARORSZÁGBA

Havren át Gyors négygépes és Duplacsavaru Hajók

NIAGARA Augustus 17

ROCHAMBEAU Augustus 20

LAFAYETTE Augustus 27

A Csecho-Slovák kormány küldi képviselője várja az utazókat hajóján megérkezésénél Havre-ban és azonnali utazási céljuk felé továbbítja.

A francia vonal hajóin a Csecho-Slovák hatóságtól ezzel utazók a háború alatt minden baj nélkül.

Jezyekért és árakért forduljon a Társaság Irodájához, 19 State Str. New York vagy helyi ügynökeinkhez.

ÉLETMENTŐ Keen kíváncsi érdekes és tanulságos könyv mindkét nem által, akár fiatal, akár öreg-figyelmelmel olvassandó. Nagy fontosságú, mert megmutatja, hogy mit lehet elvárni a jövőre, kik boldoguljanak és boldoguljanak. Régi időkben foglalkoztak minden férfi és női légyenével, vér, bőr és krónikus bajokkal, legfőképpen az egészséges gyengeség okait; egyáltalán először minden betegségét a annak mielőlti gyógyítását. Az Egészség (Epitaph) betűrendben, valamint egyéni-életről külön lap van szentelve. Kétszáz oldalas 15 cent. Állvány 25 cent. Kivádra a Német Gyógyintézet által

504 UNION AVE. NEW YORK A kurzuslás megállítás céljából. Bejegyzve 1860-ban, Szabadságban a kongresszus törvényében.

AMERICAN EXPRESS CO. Birtonságban less a pénz, amit haza küld. Pénze biztos, ha az American Express Company által küldi.

American Express Company nem új intézet. 1841-ben volt alapítva.

A Társaság sok éven keresztül foglalkozik pénztutálással és ma több pénzküldési eszközt, mint bármely más pénzintézet.

Ha biztonságot, pontosságot és eredményt akar, küldje pénzt American Express pénztutálvány, csak vagy kábel útján.

2048 E. Ninth St., Cleveland, O.

AMERICAN EXPRESS COMPANY 65 BROADWAY, NEW YORK.

VIKTOR E. FAITH Conemaugh, Pa. Johnstown, Pa. Magyar pénzküldés és hajójegyjelölend.

NAVIGAZIONE GENERALE ITALIANA LA VELOCE

NEW YORK-PHILADELPHIA-BAN NAPOLY ÉS GENOVA FELÉ.

ITALIA AMERICA Society of Maritime Trade Inc. 1 STATE STREET, NEW YORK.

CUNARD LINE DUPLA CSAVARU GÖZÖSE, A

PANNONIA AUGUSZTUS 28-AN

DUBROVNIK, TRIEST ÉS NAPOLY-ba HARMADOSZTÁLYU ÁRAK:

Direkt Dubrovnik és Triestbe... \$125.00

ANCHOR LINE HAMBURGBA ÉS DANZIGBA

S. S. CALABRIA AUGUSZTUS HÓ 17-ÉN

HAMBURGBA \$120.00 DANZIGBA \$135.00

Keresse fel a helyi ügynököt lakóhelyén vagy a közelben.

Pénzküldés és Bankutalvány a leggyorsabb és a legmegbízhatóbb módon, a legelőbb napl árfolyamon.

UTLEVELEK megszerzésére vállalkozunk és megkíméljük minden fáradságot.

HAJÓJEGYEKET eredeti form adunk el, mint az összes hajótársaság hivatalos kvitálási.

ÉRŐZATARTÓZÓT KIHOZATJUK és a szükséges papírok kikészítésére és hitelteltesítésére vállalkozunk.

RÉVÉSZ ÉS SZÓKE MAGYAR BANK ÉS HAJÓJEGY IRODA.

1445 FULLERTON AVENUE, CHICAGO, ILL.

PÉNZT KÜLDÜNK gyorsan és biztosan, postán vagy sürgönyileg

DOLLAR-KORONA vagy román Lei-ben Magyarország, Csehoszlovákia, Jugoszlávia vagy Romániába a legelőbb az napl árfolyam szerint.

A. J. NEBE CO. 26 WEST FORT STREET, DETROIT, MICH.

26 WEST FORT STREET, DETROIT, MICH. Dime Savings Bank épület földszintjén.

AUG 13 1920

AMERICAN Szabadság Sunday Magazine

A hosszú élet

után való vágyakozás mélyen gyökerezik az emberben és ezt a vágyakozást erősítette az a néhány eset, amelyben egyes emberek száz évet vagy annál is többet értek el. Nem volt nehéz dolog összeállítani olyan listát, amelyen száz meg száz esztendő emberek szerepeltek, sőt néhány tucatra megy azoknak a száma, akik 120–140 évig is eléldégettek. Egy német tudós kutatásokat végzett ezen a téren és szavahihető adatok alapján néhány érdekes ilyen esetet sorol fel. Így I. Károly idejében egy Parre Tamás nevű angol paraszt elérte a százötvenkét esztendőt és kilenc hónapi időt. Százhuszonegy éves korában harmadszor nősült, s végül emésztési zavarok okozták halálát, amint maga Harvey, a híres fiziológus, állapította meg kétszégbevonhatatlanul. Nem kevésbé csodálatos az angol Jenkins esete, aki százötvenhét éves volt, amikor meghalt. Első ízben tizenhét éves korában állott a bíróság előtt és száznegyven évvel később került megint bájba, amikor újra meg kellett jelennie a bíróság előtt. A dán Draakenper száznegyvenhat éves lett. Természetes, hogy ezeket a hosszú életű embereket sokat faggatták, hogy mi hát a titka annak, hogy olyan sokáig van alkalmuk az életnek nevezett földi nyomorusághoz. A leggondosabb kutatásokkal sem lehet azonban valami egységes szabályt felállítani ezekből a nyilatkozatokból. A hosszú élet prófétái a mértékletességet és tartózkodást ajánlják kánon gyanánt, de érdekes, hogy a nagyon öreg emberek nem tartották meg ezt a szabályt és mégis hosszúra nyulott az életük. A száztizenkét éves Mittelstaed kijelentette, hogy soha nem tagadta meg magától azt, amit megkívánt. Báró Longueville, aki száztizet évet élt, tizszer nősült meg. Báró Baravachno de Capellis tizennégy éves korában nősült először és nyolcvannégy éves volt, amikor negyedik feleségét vezette oltár elé. Mégis száznegy évet élt. A százhárom esztendő Tandel szenvedélyes dohányos volt. Mindebből kitűnik, hogy az élet meghosszabbításának nincsen valami egységes és általános szabálya. Ép ezért az emberiség mindig valami babonás vagy csodászerű dologba kapaszkodott. A bölcsék köve után kutattak, amelynek olyan erőt tulajdonítottak, hogy halhatatlansághoz juttatja az embert, mások az életelixirt, a nagy panaceaát akarták felfedezni, amit persze az aféle szélhámosok, mint gróf Saint-Germain, Cagliostro és mások igyekeztek hasznosítani. A gróf azt állította, hogy életmeghosszabbító teájával háromszázötven éves kort ért el, Angliában a salétromnak tulajdonítottak életmeghosszabbító hatást. A régi orvosok az érvágásról állították ezt. Mások pedig fiatal állatok vérért vezették át öreg emberekbe

s azt hitték, hogy ezzel megoldották a hosszú élet problémáját. Volt idő, amikor reggelenként friss földet szagolgattak az emberek, mert azt hitték, hogy a humus illata fiatalít. Az ambrának már az ókorban is ilyen képességeket számítottak a tulajdonságai közé. Sajátságos szokás volt az, hogy az öregek a gyerekek lélegzését szívták be, beteg testrészükre pedig állatokat tettek, hogy így a betegség átszálljon az állatra, onnan pedig hozzájuk kerüljön a friss egészség.

A négerrek

konferenciája a múlt héten nyílt meg New Yorkban huszonöt ezer delegátus jelenlétében. A konferencián nemesak az amerikai négerrek képviseltetik magukat, hanem a délamerikai és afrikai négerrek szintén. A résztvevők kijelentése szerint ök négyszáz millió néger érdekeit képviselik — gazdasági és kulturális érdekeit. A négyszáz millió néger még nem ébredt öntudatra, még nincsen tisztában azokkal az erővel, amelyekkel rendelkezik. Az a körülmény, hogy a delegátusok között meglehetősen erős az összhang, arra utal, hogy előbb utóbb majd meg lehet teremteni a néger egységet s ez az egység olyan erős lesz, amellyel a fehér fajnak számolnia kell.

A néger konvenció két kimagasló pontja a következő: az egyik annak a hangoztatása, hogy a négereknek első sorban, mint fajnak, a saját érdekeiket kell szolgálniuk, amire eddig, ilyen öntudatos formában, még nem gondoltak. A másik, hogy kulturális téren nekik, olyan dolgokat kell alkotniuk, amelyeknek specifikus néger jellegük van s amelyeknek az értékeit azonban nagyszerűen lehet összeegyeztetni a fehér faj alkotásaiban rejlő értékekkel. Más szóval a néger faj tehetsége jusson méltányosan és érdemlegesen kifejezésre gazdasági kérdésekben ép annyira, mint kulturális kérdésekben.

A program a néger delegátusok körében, akiknek jókora százaléka tanult, képzett ember, élénk visszhangot keltett. Mindenesetre érdekes jelenség, hogy a néger faji öntudata, amelyről eddig csak elvétve hallottunk, ilyen impozáns módon ad életjelt magáról. Ennek az ébredő faji öntudatnak a következményei csakugyan még kiszámíthatatlanok. De ha hiszünk abban, hogy a négerek kifejező készsége, alkotó képessége, constructiv tehetsége megfelelő körülmények között egy színvonalu az általában fehér emberével, akkor ennek az ébredő faji öntudatnak kulturális és gazdasági szempontból egyaránt bizalmat lehet előlegezni.

A sárgafaj bebizonyította, hogy a gondolkodás és alkotás nem kimondottan a fehérék privilegiuma. Miért ne bizonyíthatnák be ugyanazt a feketék is?

Kürthy György rajza

A bujdosó földesuraságról

Irta:
Krudy Gyula

LAKOTT valamikor a mi vármegyénkben egy furfangos, tréfakedvelő uriember, bizonyos Sárvári; illetőleg "kapitány Sárvári," mert így nevezte őt az egész világ. Nyilván valamikor a hadseregben szolgált Sárvári uram, de hogy a kapitányi rangig emelkedett volna, arra nézve semmi bizonyíték nincsen egyéb, mint csupán az, hogy a szólás-mondásban kapitány volt. Kistermetű, kibetért állu, nagybajusza és igen tuskéhajú uriember volt ez a Sárvári. Mozgékony két egész szemében mindig valami kéjes mosolygás fénye látszott. Mintha önmagán vagy a világ felett nevetett volna örökös odabévíl. Szerette a hosszúra sarkantus eszímákat és a tollas kalapokat. Valamint kedvelője volt a sárga nadrágnak és a kopó-kutyának. Arra senki sem emlékszik, hogy valamikor foglalkozása lett volna. Nem csinált ő soha életében semmit. Egyszerre idepottyanat közénk és másnap már komája, cimborája volt az egész vármegyének. Kissé tótos dialektussal beszélt és eleinte emlegette felső-magyarországi birtokait, erdősegeit. Az idők folyamán aztán lemondott erről és ha néha szóba került a tótországi birtok, Sárvári ravaszul pislogott a szemével.

— Hja, az uradalem! Azt bizony elfujta a szél. Kutya nagy szelek járnak arra mifelénk, egész falvakat elfujnak. Így járt az én uradalmam is.

Zathureczky, aki nagy barátságban volt Sárvárival, jóakarattal bölintett a fejével.

— Jó, jó, de azért nem nyelte el a föld az uradalmat. A szél is megfordul néha és akkor visszafujja az egész birtokot a régi helyére.

Sárvári elkomorodott:

— Ezt az egyet nem szeretném. Vége volna a nyugalomnak örökre. Kutya sok baj van az ilyen tótországi birtokkal. Meg aztán miből fizetném az adót a birtok után? Még egy Rotsehildnak is drága passzió volna Felső-Magyarországon gazdálkodni.

Az idők folyamán egy kis bérlethez jutott és ott gazdálkodott a maga módja szerint. Olyan sovány ökrök messzi vidéken nem találkoztak, mint a Sárvári ökrei. De azt meg kellett adni, hogy a kopó-kutyáit meghízaltta szépen. A kutyák etetésére maga ügyelt föl, s eselédai között katonás rendet tartott. Az öreg béresét őrmesternek nevezte, máskor egy részeg kocsist kurtavasra veretett. Kínestári lovakon nyargalászt és a huszárornagnak a vámon mindig mélyen köszönt, bár soha életében egyetlen szót sem váltott vele. Ezenkívül ott volt minden lakodalomban, toron, keresztelőkön. Szerényen, csendesen, hallgatva üldögélt, amíg a hangulat föl nem melegedett. Amikor az áldomások egymást kergetik és mindenkinek támadnak mondani- valói, kapitány Sárvári izgatottan állt helyén. Nyugtalanokodva nézett jobbra-balra, amíg valamelyik

jókedvű cimborája el nem kiáltotta a megváltó varázsszót:

— Halljuk kapitány Sárvárit! Sárvári nyomban fölemelkedett és elkezdte a szokásos formulával:

— Bár nem vagyok a szónak embere ...

Ennek a szerény kezdetnek rendszeren az lett a vége, hogy kapitány Sárvári hajnalig tartotta szóval a komániát. Bolondnábolondabb ötletek kergették egymást beszédében, mintha egy láthatatlan zsilipet nyitottak volna föl, amely mögött ömlött a vidám szónak áradata. Beszélt-beszélt a jó Sárvári addig, amíg meg nem virradt. De mikor már megvirradt, akkor sem hagyta ám annyiban. A kománia kidőlt mellőle, de ő nem tágitott. Néha már egyesegyedül maradt az asztalnál: beszélt a pusztai falaknak.

Hát ha ez a nyavalyája nem lett volna Sárvári uramnak, soha se is lett volna neki baja. Hízalhatta volna békességben a kutyáit. Már tán arra is gondolhatott volna, hogy egyszer mégis csak megházasodik, mint már annyi sokan.

De a sors közbelépett: közbelépett pedig legjobb barátja, Zathureczky Pál személyében.

A véletlen úgy rendezte, hogy Zathureczkynek dolga akadt odafenn a felső vármegyékben: va-

dászni ment-e, vagy vőfélynek! nem tartozik szorosan a történet-hez. Elég az hozzá, ott volt és ott nagy titoknak jött a nyomára. A titkot tartogatta egy darabig a begyében; néha minden különösebb ok nélkül fölkaçagott a megyei kaszinóban, máskor meg hirtelen a szájára nyomta a tenyerét, így fojtván vissza a kikívánczó szót.

De a titok nem hagyta békén. Aludni se tudott már miatta; talán belebetegedett volna, ha el nem mondhatja. Eleinte csak a legbizalmasabb embereit avatta a dologba. A faktum az volt, hogy Sárvári kapitány nem mondott valót, amikor tótországi birtokairól beszélt. Ott van a birtok, megvan javában valahol Eperjes alatt. Se nem nagyobb, se nem kisebb mint akármelyik sárosi birtok. Teher sines talán több rajta. Csak egy furesasága van ennek a birtoknak. Még pedig az, hogy a gazdája hibázik belőle. Esztendő előtt eltűnt, nyoma veszett. Azóta ott áll a birtok és nem tudnak vele mit csinálni. A hitelezők keresik mindenfelé a megszökött gazdát, azt keresi a fiáné, keresi az ott maradt öreg ispán, Zalenka Mihály. És egyik esztendő a másik után mulik, a gazda nem kerül elő, mert azon a napon, amikor előkerülne, egyben megszűnne e birtok tulajdo-

nosa lenni. Százfélé rágatának a hitelezők, százfélé vinnék ökrét, lovát, marháját. Tán még a kabátját sem hagynák meg. Azért kellett Sárvári uramnak elbujdosni a saját birtokáról.

Minden titokkal úgy vagyunk, hogy az csak addig titok, amíg senki sem tudja. Mihelyt két ember tudja, mintha már az egész világnak tudomása volna róla. Az emberek tán álmaikban beszélnek el, vagy elszólják magukat hallgatásukban: elég az hozzá, hogy hamarosan megtudta az egész vármegye Sárvári kapitány birtokainak a történetét. A gyanakodóbbak kezdtek rá görbe szemmel nézegetni, tréfáinak nem nevettek. Simoda bácsi, a nyugalmazott megyei titkár egyszer így szólott a kaszinóban Sárvári háta mögött:

— Rejtélyes egzisztencia, annyira bizonyos. Úgyész koromban már régen elővettem volna. Ki tudja! Tán hamis bankót is csinált valamikor.

Az emberek kezdtek elhuzódni Sárváritól. Torokra, lakodalomra nem igen hívogatták. Csak Zathureczky tartott ki mellette hűségesen. Ő tudta, miért.

Eppen a nevenapját tartotta Zathureczky. Nagy társaságot látott házában, ott állt valahol Sárvári kapitány is és szokása szerint nagyot hallgatott mindaddig, amíg az áldomások írja meg nem indult. Akkor izegni-mozogni kezdett helyén, csakhamar rászólt valaki a jókedvű cimborák közül:

— Nő halljuk már Sárvárit!

Fölhúzták a láthatatlan zsilipet, folyt a szó a kapitányból, ahogy torkán kifért. De az urak nem igen nevettek, mint máskor. Egyik másik sűrűn nézegetett az ajtó felé. Ott volt állandóan a Zathureczky tekintete is.

Éjfél tájban — még javában beszélt Sárvári uram. — csendesen megnyitott az ajtó és egy nagygeszimas, halinás ember csoszogott be a szobába, a sapkáját a kezében tartotta és az öröm sugara villant föl szemében, amikor Sárvárit megpillantotta. Csendesen odalopózott a háta mögé. (A kapitány se látott, se hallott az áldomás hevében.) Csendesen megkopogtatta a vállát és szólt a halinás ember:

— Szerencsés jóestét, pán kapitány. Eljöttem megkérdezni, mit vessünk az idén?

Sárvári megfordult. Ugy megijedt, mintha az ördögöt látta volna.

A halinás szelidkésen mosolygott:

— Csak én vagyok, pán kapitány. Az ispán, Zalenka Mihály.

— Látlak, kutyafüli, — tört ki a szó Sárváriból.

Aztán elkezdett káromkodni magyarul, tótul. Leccapta az asztalkendőt, fölborította a székét és úgy elfutott a szobából, mint a nyul. Zalenka Mihály se volt rest. Utána a gazdájának.

De akkor a kapitány már messze járt. Eltűnt vidékünkéről, senki sem tudja hová, merre lett: elfutott az ispánja, a saját birtoka elől.

A női divat

AMIÓTA nők vannak, van női divat is. Ezt még azok a nők is tudják, akik egyébként sem a nők szerepét nem ismerik az emberiség fejlődésében, sem pedig a női divat kialakulását. Nemrégiben New Yorkban egy nyolevan éves asszony egy, a szokott női divattól eltérő rajtot mutatott be egy divategnek. Amikor megkérdezték tőle, hogy az ötletet, mely kétségtelenül érdekes és pénzre váltható volt, hol szerezte, azt a választ adta:

— En világeletemben vallásos nő voltam. Többet lapozgattam a Bibliában, mint egyéb könyvekben. Természetesen figyelemmel kísértem a Bibliába foglalt régi rajzokat is. Érdekelt az, hogy a bibliai időkben a nők miként öltöztek. S ezekből a megfigyeléseimből alakult ki az én ötletem. Nem tetszik?

— Hogyne tetszenék! — jelentette ki a divatruház tulajdonosa s ha még egyszer ilyen ötletet támad, mint ez, csak juttassa el

hozzánk, mi hajlandók vagyunk ezt megvenni. Csinálunk mi divatot abból, amit maga a bibliai témák alapján rajzol. Közben az öreg asszony meghalt, de az ötleme megrajzolt ruhá-

— No, no, — volt az Amerikát járt honfitársnak a válasza — ne gondolja, hogy ezek a jól öltözött nők mind ladiek. Csak jól öltözöknek.

Hát csakugyan nem mind la-

tot is. Egynéhány vén néni ke felháborodik, egynéhány templomban kiprédikálják a divat extrémításait, de általában a demokratikus életfelfogásból következik, hogy az emberek elismerik a nőknek azon jogát, hogy úgy öltözködjének, ahogy nekik jól esik. S miután a nők csak a divatban radikálisak, egyébként pedig konzervatívok, érthető, hogy szívesen vesznek minden újítást a divatban, akár használ ez a bájaiknak, akár pedig nem.

Az amerikai kalapkészítőknek és ruhakészítőknek sokkal ötletesebbeknek, sokkal vállalkozóbb szelleműeknek kell lenniök, mint például európai kollégáiknak vagy kolléganőiknek. A divat, mint minden egyéb dolog, gyorsabban változik itt, mint Európában. A nők általában többet költenek külsőségekre vagy ha nem is többet, többet vannak, akik többet költenek, mint Európában. Ezzel a kalapkészítők s a ruhakészítők nagyon is tisztában vannak. Ez a magyarázata annak, hogy mielőst egy új ötletű divat kap láb ra, a "millinery" vagy ruhakészítő businessben levők között azonnal megindul az élénk konkurrenciá. S ennek a konkurrenciának mi az eredménye? Hogy a legkülönbözőbb divatok keletkeznek, ezeknek a divatoknak hóbortosai lesznek a nők s maguk a divatkereskedők és kalapkészítők pénzt esítálnak s ha egy kicsit önámítók, még azt is mondhatják, hogy az elfogadott társadalmi és üzleti erkölcsök szerint, egészen tisztességesen esináltak pénzt.

Ujabb példaként Amerikában félkapták az ugynevezett "organdie" stílust. A déli colonial stílusnak a megújodása ez. Valamelyik divatkereskedőnek eszébe jutott ez az ötlet s arra gondolt, hogy az "organdie" stílus (a név is szép) nagyszerűen megfelelné nyári divatnak. Az ötlet bevált. New Yorkban minden divatosnak látszani akaró hölgy behódolt ennek az ötletnek. Már Chicago és San Francisco is utánozni kezd. Rövidesen ez a divat be fogja járni egész Amerikát. A divatkereskedők nevetnek a markukba. Az "organdie"-nak már megvannak a maga változatai.

— Amikor a nők ezt akarják, miért ne esináljuk ezt a részükre? — mondják a divatkereskedők.

A divattrust pompásan működik. A nők rendszeren azt kapják, amit a divattrust akar, habár a nők azt hiszik, hogy ők azt kapják, amit ők akarnak. Miután mindkét fél, a divatkereskedő épp úgy, mint a divatra vadászó hölgy publikum, meg van elégedve, ez

természetesen elminálja az egyéb ment minden problémával járó nehézségeket.

Az egész divatban a férfiak és szeretők helyzete a legnehézebb. Mert minden új divat új pénzkidrást jelent. A nők azzal vádolják a férfiakat, hogy nem értik meg őket. Persze, azért nem értik meg őket, mert a kalap drága vagy mert az új ruha drága.

Amikor azonban a férj, szerető vagy apa felfigyel, akkor egyszerre megértővé válik. Ugy látszik, már a világ rendje, hogy csak az látszik megértőnek, aki felfigyel. Különösen, hogyha női divatra hajlandó költeni pénzt.

Hír a falunkból.

Rossz esztendő lesz, mondogatják.
A nagy téiben kifagytak a fák.
Nem lesz gyümölcs, a kár temérdek.
Rosszul teltek a vetések.

S a tavaszt jól meghányavetve,
Az az itélet faluszerzte:
Hogy öszre inaséges idő lesz,
Hogy istenverte esztendő ez!

A bárónék e sok panasza:
Fehér kis kezét összecsapja,
S nem győz csudálkozni felette,
Hogy mily prózai a nép lelke!

— A rét tele van vadvirággal,
A parkban annyi a madárdal,
Az oldalon annyi a róza:
Amennyi nem volt évek óta!

S a határon is szőlőt, hosszit:
Mennyi bájos pipacs piroslik! ...
Ej, száz szónak is egy a vége:
Nincsen a népnek — szépérzéke !!!

SZABOLCSKA MIHALY.

kat még ma is veszik azok az asszonyok, akik "divatosak" akar-
nak lenni.

Sok oknál fogva, amelyből egynéhányat a cikk folyamán fel is fogunk említeni, a női divat legötletesebb rajzai ujabb időben Amerikában készültek és nem Párisban, amely nemesak Franciaországban a fővárosa, amely nemesak a kultúra székvárosa, hanem eddig a divatnak is a központja volt. Az utóbbi szerepet az elmúlt háborús esztendőben New York vette át.

Jellemző, hogy minden európai, aki meglátogatja Amerikát, mint "zöld" ember, azon meglepetésnek ad kifejezést, hogy mennyi a divatosan öltözött, graciosus mozdulatu, öntudatosan fellepő hölgy az Egyesült Államokban. E sorok írójával történt, hogy Amerikába való érkezése alkalmával ugyancsak ilyen értelmű meglepetésének adott kifejezést egy már Amerikát járt honfitársa előtt.

diék, de az is bizonyos, hogy jól öltözködnék. Sőt minden bizonynyal még jobban, mint egynéhány esztendővel azelőtt.

Annak divatszaktörtéke szerint, három oka van, hogy a világ divatjának miért lett New York a központja. Az egyik ok kizárólag pénzkérdés s ez megmagyarázza a másik két okot egykönnyen. Amerikában többet lehet költeni a divatra, mint másutt, tehát jobban fizetődik ki divatos portékákat esinálni, mint másutt. Női divat szempontjából a gyári leány Amerikában, a department stórból beszerzett ruhájában, épp olyan stílusosnak látszik, mint az a kröznus gazdagságu hölgy, akinek a ruháit egy speciális szabónő készíti el. A másik ok az, hogy azok a divatrajzolók, akiknek az ötleteit Párisban igyekeztek eleddig megvalósítani, nagyrészt átvándoroltak Amerikába. Itt az ötleteiket jobban fizetik meg. A harmadik ok pedig az, hogy Amerika, amely sok tekintetben még most is a szélsőségek hazája, vállvonogatással intézi el a legkülönösebb diva-

vula
nak a
okré,
a ka-
Azért
bujdos-
gyunk,
amig
yt két
r az
volna
aikban
magu-
hozzi,
z egész
y bir-
gyana-
szem-
em ne-
nyugal-
er így
ri háta
a. any-
romban
na. Ki
is esi-
huzódni
almak-
Csak
mellette
tartotta
got lá-
sol Sár-
sa sze-
daddig,
eg nem
ni kez-
rászolt
közül:
krit?
szilipet,
ahogy
em igen
Egyik-
az ajtó
Zathu-
javában
esende-
és egy
er cso-
káját a
róm su-
amikor
Csende-
a mögé.
hallott
endesen
szólt a
n kapi-
ni, mit
y meg-
t látta
mosoly-
u kapi-
lialy.
— tört
nkodni
az asz-
sokét
l, mint
se volt
r mezt-
öl, sen-
lett: el-
birtoka

A regény

KIS HÁZACSKA a Gellért-hegy-utcában. Szomszédjai is furesák, galambdueszerrü épületek, amelyeknek csak kegyelemből jutott udvar osztályrészül. Egy-két modern emeletes ház dőlős fensőbbéggel néz le rájuk és mintha közeli pusztulásokat jósolná. A házacskák, amelyről szó van, maga is emeletes, de oly keskeny a homlokzata, hogy két apró ablaknál nem fért reá több, azok is összehúzódnak közel egymáshoz és alig van közöttük választó fal. Maga az emelet félig üveges veranda, az üveg ragyogóan tiszta, az ablakfák és a tetőzet ellenben megfeketedve az időtől. Szűk udvar közepén egyetlen ágas-bogas eperfa áll, koronája a verandától a szomszéd ház tűzfaláig ér. A rácsos kerítést szőlő futja be, az ablakokból tavaszi virágok mosolyognak.

Az emeleten, az utca felé, egyetlen szobácska van. Ajtaja a verandára nyílik. Ablakán hófehér függöny, párkányán virágcserepek, előtte nádfonatu egyszerű szék. A butorok is mind szegényesek, kopottak, de némileg élgedetten jövedvük. A sarokban vaságy himzett fehér takaróval letérvite. Fölötté a falon lord Byron arcképe, persze csak derékig, koponye féléllára vetve, gyönyörű szemépedve néz a szomszéd falra, amelyen képes lapokból kivágtat színeszónok kacérkodnak a halhatatlannal. Csábitó pókokban ülnek, állnak vagy heverésznek és ruhájukra nem sok szövetet pazarolt a kosztüm-szabó. Egy kis asztalkán bordészinű terítő és ott kevélykedik Napoleon gipsz-mellszobra. A Cézár különösen érzéketlen magát a furesa és szegényes környezetben, összehúzott, komor szemöldöke alól mintha Waterloót látná sas szemé.

Az ablaknál fiatal leány ül. Tejfehér arcú és égő feketeszemű. Piros flanelbluzi a nyakánál be van hajtva. Nyaka hófehér, gömbölyű nyulánk és finom vonalban hajlik át a vállhoz. Így ülve is látszik természetének ideges hajlékonysága. Karesu, de még fejletlen. Kopottas fekete szoknyáját felhuzta térdére, csinos bokájára igazi áttört selyemharisnya feszül, a mely sehogy sem illik a félrekapott sarku féleipőhöz. Bár el van merülve olvasmányában, időnként rá-rá veti szemét a selyemharisnyára és ilyenkor mélyes szomorúság ömlik el arcán. A piroskötésű könyv Paul Bourgettől van, címe: *A hazugságok*. A második kötetnél tart, ott, ahol Suzanne, a frivol, szivtelen és kacér párisienne meglátogatja a naiv poétát és elcsábítja. A fiatal leány sápadtan teszi le a könyvet és kinéz az ablakon.

Szenyűköt, a Krisztinaváros apró házi fölött ott áll fenségesen kolosszális méreteiben a királyi palota. A lenyugó tavaszi nap körülözönlő aranyos fényével, ezernyi ablaka vörös tűzben ég, szípor-kázik. A leány tekintete rámered, odatapad, áthatol a falakon és elszédül a ragyogó pompától, ami mögöttük rejtőzködik. A néptelen termeket benépesítő, szépséges udvarhölgyek selyem uszályainak sühogását hallja, briliánsok villogásától káprázik a szemé, deli levették suttognak az udvarhölgyek fülebe, titkos jeleket váltanak, udvarias mosolyuk szerelmi emlékeket takar. A köny-

vet kiejti kezéből és arcát az ablak párkányára hajtja.

E pillanatban az utcán fiatal legény áll meg a ház előtt. Hetyke bajszu, nyílt, becsületes képű fiú. Szürke posztóruhája nem mérték után készült, de az semmit sem ártott izmos természetnek. Nézte a leányt, fekete haja a piros muskátlik közt gyönyörűséges látvány volt akárki fiának, egypárszor meg is emelte kalapját, de az ablakon nyugvó fej mozdulatlan maradt. Már-már megindult, de a földszinti ablakot megrögegette valaki. Piros arcú öreg ur állott ott, hófehér szakállá mellett ért, élénk apró szemével váltig pislogott a fiatalemberre és kezével is integetett: A legény lát-hatólag megörült a hívásnak és betért az ajtón. Az öreg már, egy vastag botra támaszkodva, a küszöbön várta:

— Soha jobbkor Gábor öcsém! Eppen készülök a félliterekémre. Eltámogatsz ugy-e?

— Nagyon szívesen bátyám, ugy is arra visz az utam!

— Az ám, esetlik-bot, az ilyen öreg ember. A lányomnak meg sok a dolga.

A legény lehajtotta fejét és nem szólt. Az öreg hámiskásan hünyorgatott.

— No öcsös, de nehezen vágol neki! Az én időmben egy-kettő meg volt az eljegyzés. Ránéztem az anyjukomra és már tudtuk, hogy ásó-kapa se! De neki kell vágni öcsém! Neki kell vágni! Öreg ember vagyok s ott szeretném már látni a leányomat oldaladnál.

A legény a fejét vakarta.

— Hisz csak a kisasszony is olyan jó szívvél volna hozzám, mint urambátyám!

— Jó szívvél — jó szívvél! Számár beszéd! Kit ismer rajtad kívül? Nem vagy-e esinos legény? Nem vagy-e már munkavezető! Na azt mondom, ha te nem vágol neki, hát megteszem én. Gyere csak, szedjél be velem egy kis batorságot. Romlélhner uram sillerje a legjobb biztató.

Belekapaszkodott a legény karjába és bicegve, de egyenes tartással ment mellette. Botjának kopo-

gása felriasztotta a leányt, fehér arca megjelent az ablakban, a legény mélyen leemelte kalapját, az öreg ur meg jelentősen pislogott felé. Nem vették észre a komor árnyéket, amely eltompította szemének meleg fényét, sem azt a dacos vonást, amely telt, piros ajka szélén mélyen bevágódott.

Ujból felvette a regényt, de már nem olvasott. Pajkos gyerek-kek játszottak az utcán, néha egy szegényes öltözetű asszony állott ki egyik-másik ajtó elé és rájuk kiabált. Egyszer csak a Gellérthegy felől különös pár közeledett. Magas, nyulánk férfi, fején fényes cilinder, divatos, koc-kás raglánja remeke a szabóművészetnek, kivaszt szürke nad-rágja ránc és gyűrődés nélkül esett sárga cipőjére. Mellette, közel hozzá gyönyörű természetű asszony lépegetett. Feszés angol ruhája minden mozdulatnál hozzásimult testéhez, aranszöke haja eltakarta fület és arcát szürke fátyol fedte be. Lassan jöttek, és élénken, de suttogva beszélgettek.

A leány mohó szemmel figyelt. Elhagyott utcájukba ideszakadt az irigyelt nagy világ két boldog teremtménye és izgatott, lázas fantáziája nyomon követte őket. Mit akarnak? Miért jöttek ide? Miért suttognak, holott ugy sem hallja őket senki. Az asszony mintha tiltakoznék, olykor esőválna a fejét, olykor meg lenéz a földre. A férfi — láthatta arcát is, sápadt, kissé hervadt, de szellemes és gunyos arc — közel hajlélt hozzá és minden mozdulatából szenvedélyes könyörgés volt kiolvasható. Le nem vette szemét róluk, követte egymáshoz simuló alakjukat, szíve hevessen dobogott.

— Ez ő — Susanne — Bourget gyönyörű, romlott hősnője és a férfi, ez nem a kis poéta, hanem a mindennél érdekesebb nőhódító s az egész nem más, mint légyott. Légyott az ő utcájukban és csak most jött rá, milyen regényes utca is ez, elhagyatott és mégis érdekes. Biztos hely azoknak, a kik szívük titkát el akarják rejteni a világ elől. Láttá a féltékeny, vagy önző, vagy öreg férjet és kárörvendve gondolt reája.

Irta:
Andor József

Megunt, meggyűlölt utcájukat egy valóságos regény nimbusza emelte ki a hétköznapiságból és nem merte kinyitni az ablakot, hogy el ne riassa őket látása, valami bizonytalan ösztön azt sugta, hogy vissza fognak térni.

És vissza is tértek. Ott sétáltak fel-alá házuk előtt. Láthatta a férfi arcán a győzelmes mosolyt, valahányszor az asszony lehajtotta a fejét és szerette volna lába elé dobálni minden virágát. Az égen sötét felhők gyülekeztek. Nem vették észre. A tavasz szeszélye rövidesen záporral fenyegetett; nagy csöppek hullottak alá. Jól látta, hogy az asszony ijedten áll meg, a férfi meg kelletlenül nézett körül. A zápor pedig sietett, sietett, bérkocsi sehol, esernyőjük nem volt... Akkor a lányt magával ragadta egy gondolat. Feje szédült bele, szíve majd szét-pattant, felugrott és leszaladt a lépcsőn. Még kendőt sem vett a fejére. A hideg eső verte nyakát, jólesett, felüdítette, kinyitotta az utcaajtót és szétnezzett. A szomszédos ház kinyuló eresse alatt állottak, az asszony bozsusan, a férfi arca vonaglott a tehetetlen haragtól.

Odafutott hozzájuk és szakadozottan, akár egy lázbeteg, szólította meg őket.

— Asszonyom — uram — kérem jöjjenek fel hozzánk. Senki sines itthon. A szobámban megvárhatják az eső végét. — Kérem, asszonyom — uram, szíveskedjenek!

Fehér arca kipirult, szemé esil-logott a belső vágtyól. Fekete haja nedvesen tapadt nyakához és halántékához. A férfi egyetlen pillantással mérte végig. Megérezte kutató tekintetét és egész teste megremegett. Aztán az asszonyhoz fordult.

— Nincs választás, Marianne, — vagy börig ázunk, vagy elfogadjuk a kisasszony szíves ajánlatát. — Valamit még sugott is fülebe, amitől az asszony összereszt és beleegyezve bólogott. A leány csaknem felsikoltott örömben, előre szaladt, kinyitotta az ajtót, felrohant a falépcsőn, selyemharisnyája kivillant kopottas szoknyája alól.

— Méltóztassanak! — mondotta libegve és feltárta szobája ajtaját, — valami kábitó illat csapta meg amint az asszony elshant mellette, soha nem érzett kábitó illat és a férfi felöltöje is hozzá ért.

Ott maradt a verandán, lero-gyott a székre, a nagy izgalomtól hideg verejték gyöngyözött homlokán, de hallása megélesedett a természetellenes feszültségtől. A férfi nevetett, csengő, kellemes hangon.

— Aeneas és Didó, mit gondolt... De furesa kis barlangba jutottunk!

Aeneas és Didó! Ezt nem értette! És hogy az ő szobája barlang! És ugy rémlett neki, hogy csakugyan barlang. Sötét, hideg kietlen, amely elzárja, mindörökké elzárja a világtól.

— Mi a tanulság ebből? — kérdezte az asszony. A hangja kissé remegett, de esodálatosan előkelő volt.

— Megmondjam!
— En... én mondom meg! Hogy nem szabad többé találkoz-nunk!

A leány halántékára szorította kezét és ugy figyelt. A férfi (Folyt. a 8-ik oldalon.)

Vasárnap és mindennap gondoljon arra, hogy a bankbetét a legbiztosabb.
MEGTAKARITOTT PÉNZÉT KÜLDJE BE HOZZÁNK MINT BANKBETÉTET

Mi nemesak megőrizzük, de kamatot is fizetünk.

Anyagilag független csak ugy lehet, ha van megtakarított pénze. Meg van védve minden eshetőség ellen és soha sem szorul másokra.

BANKUNK SZIKLASZILÁRD.

ALAPTÖKE, TARTALÉK ÉS BETÉTEK ÖSSZEGE

\$2,857,097.76

Altalunk kiállított betét-könyv mindig készpénz, mert betétjét bármikor kamattal visszafizetjük.

PÉNZKÜLDÉS MAGYAR-ORSZÁG minden részébe a legolcsóbb napi árfolyam mellett.

NÉMETH ÁLLAMI BANK

NÉMETH JÁNOS, ELNÖK

Főüzlet:
A BANKPALOTÁBAN
10 East 22nd Street,

Fióküzlet:
1597 SECOND AVENUE,
Corner 83rd Street,

NEW YORK, N. Y.

A Z AL
sem
a k
beteg
lem és az
dományosan
miát, amely
szünve, ma
évszázadon
reomának
estek áldoz
férfiak nag
va, szilaj t
ges rángató
azután alélt
kikerekedte
egy fantasz
a tánc e b
rosokon, fa
keringözve
neveztek ök
korság azok
lyeket akko
rendezni. A
védszentjök
ség, amely
talában nem
lőszinű, hog
emlékéből p
nete volt.
meghisztéria
idegbajos en
te a gyermek
furtban szá
mánya áldoz
a szerencsét
Amstadig.
A táncok
nevezett tar
hőngött a X
hit szerint
csipése volt
táncnak, me
azok, akiket
szelid és ár
delmes tula
beleszúrja m
FOX-T
munka köve
totta a fulát
meg a tarat
Igen valósz
meggyanusit
szurt meg é
és szunyoges
élhettek a f
cal. Ebből a
ból fejlődöt
nápolyi nép
egész világo
Ezek a
eszébe, miko
kedvét látja
ben; többet
előtt. És ké
táncoló-szen
rattal sem le
nak nevezni
alapja, indi
mondja a r
idéztek a h
völeg Terps

Mindenütt táncolnak

AZ ÁLTALÁNOSAN ismert, teljesen ma sem leküzdött nagy epidémiák mellett a középkorból egy különös járványos betegség emlékét őrizte meg a történelem és az orvosi tudomány. Táncedühnek, tudományosan koreomiának nevezik ezt az epidémiát, amely tipikus népbetegség volt és megszűnve, majd újra fellépve, körülbelül négy évszázadon át grasszált a középkorban. A koreomiának főleg ideges, ideggyenge emberek estek áldozatul. Vallásos exaltációban nők és férfiak nagy csoportba verődve és összefogódzva, szilaj táncot jártak mindaddig, míg ideges rángatózások között össze nem rogytak, azután aléltágukból magukhoz térve újból nekikerekedtek a táncnak. Zeneszó mellett, mint egy fantasztikus farsangi körmenet vonultak a tánc e beteget egyik helyről a másikra, városokon, falvakon keresztül, egyre táncolva, keringözve, ugrálva. Szent János táncosainak nevezték őket, valószínűleg azért, mert a táncokorság azokból az orgiákból fejlődött ki, melyeket akkoriban Szent János napján szoktak rendezni. Vitustáncosoknak is hívták őket, védszentjük, Szent Vitus után, de az a betegség, amelyet ma vitustáncnak hívnak, egyáltalában nem rokon a koreomiával, csak valószínű, hogy a nevével a középkori epidémia emlékéből nyerte. A táncokorság nevezetes tünete volt, hogy ragályszerűen terjedt, a tömeghisztéria jellegzetességével ragadt át egyik idegbajos emberről a másikra, sőt nem kímélte a gyermeket sem. A XIII. század elején Erfurtban száz idegbajos gyermek lett a koreómánia áldozata és a történelmi adatok szerint a szerencsétlen gyermekek eltáncoltak egészen Amstadig.

A táncokorság egy másik formája az úgynevezett tarantizmus, mely Olaszországban dühöngött a XV. században. Az akkori naiv közhit szerint egy mérges pók, a tarantella-nak csipése volt oka annak a szédületes sebességű táncnak, melyet önkénytelenül jártak el mindazok, akiket a pók megcsípett. Az egyébként szelíd és ártalmatlan tarantella nyáron veszedelmes tulajdonságokat vesz fel: mindenki beleszurja mérges fulánkját és szurása kegyetlen fájdalmakat okoz. A nép a tarantella csipés leghatásosabb gyógyszerének a táncot tartotta. Ha valakit megcsípött a pók, zeneszereket hívtak hozzá és addig húzták a jobbnál-jobb talp alá — valókat, míg csak táncra nem perdült a beteg. A legenda szerint ez a táncraperdülés csak hosszas kísérletezés után történt meg, de akkor azután annál szilajabban járta a beteg hosszú órákon keresztül.

FOX-TROT

A tánc és a zene, a néphit szerint, kicsalta a pókot a beteg testéből, valószínű azonban, hogy az erős izommunka következtében beálló izzadás felfakasztotta a fulánk okozta sebet és azért könnyebbült meg a tarantella csipett ember a tánc után. Igen valószínű azonban az is, hogy a szegény, meggyanusított pók csak igen kevés embert szurt meg és az ő rovására irtak minden légy és szunyogcsipést is, miáltal az emberek bőven élhettek a fulánkátvolító orvossággal, a táncal. Ebből az előbbinél mulatságosabb járványból fejlődött ki később az a tánc, amelyet a nápolyi nép még ma is táncol és amelyet az egész világon tarantella néven ismernek.

Ezek a táncépidémiák jutnak az ember eszébe, mikor a vidám emberek mai táncoló kedvét látja. Mindenütt táncolnak, szívesebben, többet és lelkesebben, mint bármikor azelőtt. És kétségtelen, hogy ennek a mostani táncoló-szenvedélynek, melyet még rosszakarrattal sem lehet táncdühnek, vagy táncokorságnak nevezni, szintén van valami pszichikai alapja, indító oka. Inter armas silent musae, mondja a régi római közmondás, melyet sokat idéztek a háború nehéz éve alatt is, tudvalegleg Terpsichore is a muzsák egyike volt. El-

pihent a tánc is, üresek lettek a tánciskolák és mikor odakünn, a fronton széltében és hosszszában dühöngött az a haláltánc, amelyről még Holbein sem álmodott, nem volt senkinek sem kedve arra, hogy tthton bálöz-

zék. De mikor elpihent a csatazaj és a béke fehér galambja kezdte bontogatni szárnyait, mint-ha egyszerre felfakadt volna minden elfojtott szenvedély, mintha a táncetalan évek ritmus-talanságát akarta volna pótolni mindenki, szilajabban

perdült táncra a világ apraja-nagyja. A következtetést a táncoló kedv feléledésének görbéje is mutatja, hogy tudományosan fejezzük ki magunkat. A világháború fagyos aléltágából elsőnek a németek tértek magukhoz. Berlinben már a múlt évben a tetőfokára emelkedett a tánckedv. Gombamódra nyitlak tánciskolák, hogy mindenkinek módjában legyen gyorsan, sebtiben megtanulni az új, divatos táncokat. Bál volt minden nap Berlinben és minden háznál báltermeket építettek, mert a meglévők nem bírták befogadni a táncolni kívánó párokat. Ez időkből már Bécs is kacéfkodott a táncal. Egyelőre csak a különféle táncművésznők valóban művészi, vagy legkevésbé sem művészi produkcióin, a hangversenytermekben éltek ki magukat a táncoskedvűek, de a békétárgyalások megindulásával a tett mezejére léptek itt is, Bécs követte Berlin példáját. A múlt évadban már Budapestet keresték fel sűrű rajokban a táncművésznők. A tánciskolák, sőt táncakadémiák száma egyre szaporodott, új táncprodukciók születtek és egyik kiváló ballerina könyvet irt a táncról. Mindez természetes előkészítője annak, amit két nagy város példájából már ismerünk. Kétségtelen, hogy Budapest is táncos város lesz és lelkesen járja majd mindenki a divatos táncokat.

Hogy melyek a divatos táncok? Ma még az one-step és a two-step, ez a két kellemes és finom — már ki, hogyan táncolja — amerikai tánc, melyet nyilván az amerikai boston és a kevésbé sikerült francia tango ellensúlyozására találtak ki. A jövő divatos tánc azonban minden kétségen felül állóan a foxtrott, mely kivételkép nem a szalonból, a táncetemekből jutott fel a színpadra, mint az előbbieket, hanem megfordítva. Berlinben és Bécsben már foxtrottot táncol mindenki, ez a fashionable tánc, melyet mindenkinek illik tudni és járni. A foxtrott mellett azonban egészen természetesen divatban maradnak a múltban kedvelt táncok, amelyek, úgy látszik, sohasem mennek ki a divatból. Így a boston, amely a bécsi keringőből, a legigazibb táncból keletkezett és lehetővé tette, hogy a valcer továbbra is uralkodó maradjon a tánczenében, azután nálunk a mi táncunk, a esárdás, mely magyar táncokongessége és jobb, szebb más nemzeti táncoknál, mert valamennyivel szemben megőrizte polgárjogát mind a mai napig a legelőkelőbb szalonokban és báltermekben is.

Az új táncok új zenét is hoznak és a foxtrott-divattal el lehetünk készülve pompás, új ritmusu zenedarabokra.

Európában azonban meg sem közelítik a táncnak azt a maniakus szeretetét, ami az Egyesült Államokban tombol. A legnagyobb városban és a legkisebb faluban, a palotában és a kunyhóban egyaránt táncolnak. Tkncolnak a lányok, táncolnak a fiúk, táncolnak a gyermekek, öregek, betegek, egészségesek, az egész ország. Amerika valóban a tánc hazája.

Es ennek meg van a maga oka. A hangszer gyártás sehol sem olyan nagy, mint Amerikában. Sehol a világon annyi zongorát nem készítenek, mint itt, sehol annyi

gramfont el nem adnak, mint itt. A zongoratanítás egyszerű és praktikus módja lehetővé teszi minden farmerleány számára, e hangszer kezelését. Aki nem tudja mégse megtanulni, annak a rendelkezésére áll a player piano. Aki még ezt sem tudja, annak ott van a grammofon.

Es zongora és player piano és grammofon, mind, mind tele van táncmuzsikával. Az Európában is olyannyira népszerű one step, two step, fox trott, turkey trott stb.

Az amerikai táncmuzsikának a mamája Délamerikából, a papája pedig Afrikából való.

A négeres esodálatosan egyhangú, mégis ritmikus zenéje, a tamtammos, ringatózó, elnyújtott, kiáltó, síró, nyávogó muzsikája nagyban hozzájárult az amerikai tánczene kifejlesztéséhez. Viszont talán éppen annyi szint ad az amerikai tánczenének a délamerikai tűz, illat, hangulat, valami spanyolos hetykeséget, kasztanyettes szilajságot.

Az amerikai zeneszerzők ezenkívül nem idegenkednek attól, hogy klasszikus melódiákat dolgozzanak fel, vagy héber taktusokat, aminek az elnyújtott, kiáltó és jajgató hangulata nagyszerűen pásszol az amerikaiak izléséhez.

Az amerikai zeneszerzők nagyon jól tudják, mit esinálnak. Azt adják, ami a népek kell. A muzsikusok persze panaszkodnak, hogy nem zene az, amit esinálnak, hanem annak a karrikaturája, a gyakorlat azonban mégis rájuk cáfol, mert az azt igazolja, hogy a közönség szereti a dolgaikat, minek következtében a kidők drága arannyal fizetik meg őket. Sőt, mi főbb, Európában sokkal többet gondolnak ezekről a zeneszerzőkről, mint a saját hazájukban. Nemo est prokta in patria sua.

Az amerikai muzsika — és ez kileneven százaléka táncmuzsika — nem a színpadról jött le a közönség közé. Még mikor az amerikai színpadot valóságos elárasztották a rémdramák és a burleszk komédiák még nem fejlődtek arra a magaslatra, ahol ma vannak, az amerikai dal már akkor a színtéjén állott.

Ez az amerikai dal azonban mégsem távesztendő össze teljesen a mai modern tánczenével, azzal, ami Párist a szó szoros értelmében megörjítette.

A francia főváros az amerikai jazzt egy óra alatt a keblére ölelte. Mink itt Amerikában nem is tudjuk már, milyen hatása van a jazznak. Hozzászoktunk, minden áldott nap halljuk százszor, de elképzelhető, micsoda frenetikus hatása lehetett Párisban, ahol amugy is szeretik az extravaganciát mindenben.

Az amerikai fiukat, akik az eredeti, hamisítatlan jazzt hozták, valóságos údrivalgással fogadták mindenütt. De nem is esoda; a fásult idegekbe új életet hoztak. Az amerikai táncal el tudták felejtetni azt a sok keserűséget, ami az embereket a háború alatt és utána érte. És az emberek felejteni akarnak, szórakozni, elvonatkozni mindentől, ami volt. Az

ONE STEP

emberek szeretik magukat a viga-lomba ringatni, jó hangulatba és van e nagyobb stimulus a táncnál!

Azért szeretnek az emberek annyira táncolni és különösen Amerikában, ahol az emberek az életet akarják kiélvezni.

MI AZ
KÉREM?
TALÁN
CÉLZÁS AKAR
EZ LENNI?!

Rémített a 425-ik szobában

A detroiti Dohany-Dwyer gyilkosság. — A végzetes végrendelet. — Aldomás az ügyvédi irodában. — Tizenöt esztendő vár a gyilkos ügyvédre.

DETROIT városában, a Hammond Building 425. számú szobájába két jóbarát vonult be whiskeyt iszogatni. Mindegyik kiváló férfi volt. Gyer mekkoruktól kezdve sok küzdelem estek át mindketten, de diadalmaszkodtak az élet nehézségein s olyan pozícióba kerültek, amelyben sikert siker után arattak. Nem volt mit irigyelniük egymástól. Képzettségük, boldogulási alkalmuk, elért sikerük, biztató jövőjük azonos volt. S mégis, három órával a szobába vonulásuk után egyiküket agyonverte találták a feldult iroda helyiségben. A jóbarátja whiskey üveggel verte agyon, félelmetes dulakodás után.

A gyilkost pár óra múlva letartóztatták otthonában. Csodálkozott a vád hallatára. Nem emlékezett arra, hogy mi történt az irodájában közte és halva talált jóbarátja közt. A whiskey vagy más kábító szert tartalmazó ital kiégette emlékezetéből a rémített minden benyomását.

Ami a 425. számú szobában történt, az kétségtelenül egyike a legdrágább és legszomorúbb dolgoknak, amik napjainkban történnek; egyike az emberi viselkedés és rendeltetés legkülönösebb és legsötétebb titokzatosságainak.

Két jóbarát, — az egyik gyászoló testvér, a másik büntetését váró gonosztevő, — huszonöt évvel ezelőtt együtt végeztek a michigani állami tanítóképző iskolát, majd együtt mentek az ügyvédkepző intézetbe. Mindketten sikerrel tették le az ügyvédi vizsgát s ugyanabban az épületben nyitottak irodát. Mindegyiknek volt öcsese, akik szintén ügyvédek lettek s társultak bátyjukkal. Az egyik ügyvédi cég Dwyer & Dwyer, a másik Dohany & Dohany lett. A négy ügyvéd mindennap találkozott, esz mért váltott, támogatta egymást.

Az öregek, Frank H. Dohany és Dennis Dwyer közt különösen testvéries volt a viszony. Egész Detroit úgy ismerte őket, mint testi-lelki jóbarátokat.

Dohany, mint védőügyvéd ért el nagy sikereket. Bünyői szaktekintélynek tartották. Később polgári ügyekkel is foglalkozott, majd bankok és korporeciók ügyvédje, sőt maga is bankár lett. Az ügyvédi irodájának jövedelmét több mint évi 60.000 dollárra becsülték. — Pine Laken fejedelmi otthona volt, amelyben boldogan éldégtél feleségével és husz éves leányával.

Ez a Dohany volt a 425. számú iroda helyiségbe vonult férfiak egyike.

A másik August Dwyer, a Dohany legjobb barátjának, Dennis Dwyernek öcsese volt. Dohany ezt az August Dwyert verte agyon a bátyja fényes ügyvédi irodájában.

Frank H. Dohany azt tudta, hogy valakivel verekedett, mert hiszen ruhája tépett és véres volt, de hogy kivel fájolt s hol, arra sehog sem emlékezett. Arra emlékezett, hogy August Dwyerrel és másokkal irodába ment. Azt is tud

ja, hogy inni kezdtek, de tovább eszerben hagyja a memóriája.

A vizsgálat kiderítette, hogy este 6 órakor Dohany a törvényszékről négy férfi társaságában ment a Hammond Buildingbe. A két Dwyer, továbbá Matthew H. Bishop ügyész és Carl Williams, a Dwyer & Dwyer ügyvédi cég irnoka kísérték, akik egész nap hagyatéki ügyet tárgyaltak a törvényszéken. A perlők a Dwyer testvérek voltak, akik egyik bátyjuk által nekik hagyományozott ingatlant szerették volna birtokukba venni. Bátyjuk végrendeletét Dohany írta. A végrendeletet megtámadta a két Dwyer négy huga és egy harmadik fivérük. Dohany a két ügyvédtársa pártján volt, August Dwyer, Dennis Dwyer és Frank H. Dohany ennél fogva nem találhattak olyasmit, amin összeveszhettek volna.

Aldomás ivásra jöhettek össze tárgyalás után Dennis Dwyer irodájában. Állítólag Dohanynak már volt a fejében egy kis italgózi, amikor az irodába ment. Valószínűleg a többi se volt egészen józan.

Vagy tizenöt perc múlva Dennis Dwyer az ügyészt hazavitte autómobilon. Öcsesét és az irnokot avval hagyta hátra, hogy "vigyázzanak Dohanyra." Az ügyéssel együtt azt mondja, hogy amíg öcs-

szóváltás olyan durva volt, hogy Mrs. Zink riadtan távozott. Elmondta a dolgot az elevator kezelőnek, a ki azonban nem tartotta szükségesnek a beavatkozást. A házmesterné azonban kíváncsi volt s ismételt bekukuskált az irodába. Amikor harmadszor kukuskált be, látta, hogy Dohany a nála jóval kisebb August Dwyerrel térdel s üveget tart ütésre készen. Hallotta, amint megszólalt:

— Most pedig feküdj nyugodtan, különben kupán váglak ismét ezzel az üveggel!

Zinkné ekkor ismét leszaladt az elevator kezelőhöz és az iroda ajtó elé hívta. Dohannyal az elevator kezelő nem akart kikezdeni, ennél fogva ő is beérte a bekukuskálással. Hallotta, amidőn Dohany megjegyezte:

— Azt hiszem, ez vagy reggelig nyugodtan tart!

A két alkalmazott ekkor távozott s többé nem törődött a dologgal. Este 9 órakor azonban megjelent ismét Dennis Dwyer. Eljött, hogy autóján hazavigye öcsesét és Dohanyt.

Az irodájában ijesztő kép tárult Dennis Dwyer elé. A butorok feldöntve, összetörve heverték. Könyvek, irományok borították a padlót. A nagy íróasztalról minden a padlóra került. Rémulten ment a másik szobába, ahol csakhamar ráakadt öcsese megtépázott, kékrezöldre vert, véres holttestére. Dohanynak híre-hamva sem volt.

Detroit megdöbben August Dwyer meggyilkolásának hírére. Nem akarta senki elhinni, hogy

Dohany verte volna agyon a derék ügyvédet.

Dohany 235 fontos, 46 éves kedélyes ajrish uriember, a kit iszákosnak senki

sem ismert. — Józan, gondos embernek tartotta mindenki s családjának élő, mindenkivel szemben barátságos férfiú is volt. Verekedő hajlamot soha sem árult el, sőt nagy termete dacára, félelkeknek mondhatták.

Dwyer más ember volt. Kisebb termetű, de izmos, élénk mozgású, macskaügyességű athléta volt, aki tudott verekedni s verekedett is, ha provokálták.

Dohany azt mondja, hogy amikor kijózanodott, már az utcán találta magát, majd villamoson hazafelé indult. Hogy mikor és hogyan hagyta el az irodát vagy a Hammond Buildinget, azt nem tudja. Otthon a felesége és leánya aggodva fogadták és szemrehányást tettek neki, hogy sokat ivott és későn jött haza. Csakhamar megjelentek aztán a detektívek, a kik letartóztatták és kórházban helyezték őrizet alá.

Dohanyt elmeszakértők heteken át figyelték és épelméjének nyilvánították. Azt, hogy miképpen követhette el a gyilkosságot, hogyan ölhetette meg a nála józanabb és ügyesebb August Dwyert, azt biztosan senki sem tudja meg soha.

Aki látott már részeg emóereket iszogatni, elképzelheti, hogy mint történhetett a rémített. A részeg ember hamar megharagszik s megüti legjobb barátját, feleségét, apját vagy bárkit, akivel összevív. Ha józan az, akivel összevív, vagy van valaki, aki közbelép, nincs nagyobb baj, de ha a részeg ellenfele is ittas, azt bizony agyonvághatja, nem tud védekezni.

Dwyernek is az lehetett a végzete, hogy elkábította a whiskey s bambán ült az alkoholtól örültté vált Dohany mellett. Amikor föl eszmélt, védekezni próbálhatott, de lábai felmondták a szolgálatot s esett-kelt támadójával együtt, a ki végre is ráesett, súlyával lenyomta s a whiskeys üveggel agyonverte.

A végrendelet miatt, ami alig szól 2000 dollárnál nagyobb értékű hagyatékról, meghalt August Dwyer s megörült egyik bátyja már jóval előbb, mivel ki-tagadottnak vélte magát.

Dohany alighanem kap vagy tizenöt esztendőt.

ese elég józannak látszott, Dohany már olyan részeg volt, hogy lefektették a diványra.

Este 7 óra 15 percekor Mrs. Margaret Zink, a házmesterné, olyan durva feleselést hallott a 425. számú szobából, hogy megnézte, mi történik. A

Villa sz

MEXICOB

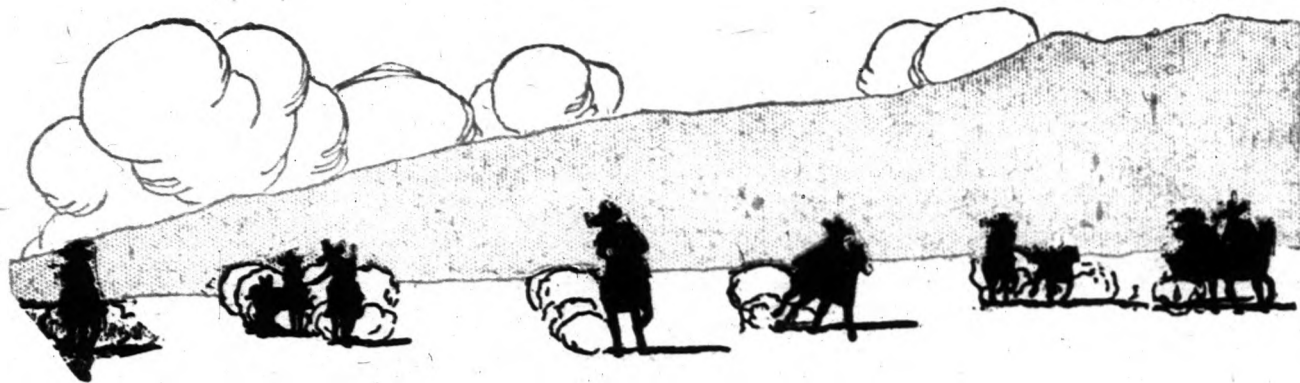
nagyfő... hozza... közt... és Huerta, vag mint Madero... egynek mintha közöttük. Fran modern idők... kegyetlenebb... méltóbb haran

Nem volt... tulajdonsága... a róka s beleható cimbor... is, — s ezzel... pes volt az... ből oda em... valósággal

Mexico sors... ta külügymin... Mexiconak... náit tekintély... hatalma min... ne, visszahu... s bizonyos... hogy egy... reg van a... még most is... hit szerint... becsüvgyó... fűbe harapt... sem tudhat... fejt.

A

Mi a titk... Hogy lehet... dig él abban... tett ember

A lecsendesedett banditavezér

Villa szereti Mexicot. — Kijelentése szerint minden lépését hazafiság vezette. Megmagyarázza a "sikerei" titkát

MEXICOBAN változnak a nagyfőnökök, ahogy a sors hozza. — Ágyban, párnák közt halva meg mint Diaz és Huerta, vagy golyótól találva, mint Madero vagy Carranza, — de egynek mintha örök élete lenne közöttük. Francisco Villa ez, aki a modern időknek egyszerre a legkegyetlenebb és a legszeretelmélyebb haramiája.

Nem volt egyebe, mint az a tulajdonsága, hogy ravasz, mint a róka s belelát, mindenre kapható cimboráinak még a veséjébe is; — s ezzel a felszereléssel képes volt az ismeretlenség homályából oda emelkedni, hogy olykor valósággal a markában tartja Mexico sorsát. Maga Bryan mondta külügyminiszter korában, hogy Mexicónak legrátermettebb katonai tekintélye Villa. Most amikor hatalma mintha hanyatlóban lenne, visszahúzódott a hegyek közé s bizonyos dicsőséget talál benne, hogy egy amerikai expedíciós sereg van a nyomában. De Villa még most is veszedelmes, amikor hit szerint megadta magát. Míg becsvágyó cimborái nagyobbára fűbe haraptak. — ő él és senki sem tudhatja, hogy miben törí a fejét.

A siker titka.

Mi a titka a Villa sikerének? Hogy lehet az, hogy ő még mindig él abban az országban, a hol a tett emberei ugyancsak rövid

életűek szoktak lenni? A magyarázata a dolognak az, hogy Villában sok a veleszületett humor. Nem veszi el jókedvét soha. Szívből kacag, amikor győzelmet arat, de nem lesz lehangolt akkor sem, ha vereség éri.

Villa állapotában nem jelent sok változást a "megadás." Megadta ugyan magát, de ezzel a megadással velejár bizonyos pénzbeli garancia. Érdekes megadás, mikor ki van kötve, hogy katonáinak mindegyike évi fizetést és egy farmot kap. Ezzel a megállapodással el van ismerve Villa ereje és hatalma ma is. A bandita vezér visszavonul a "magánélet-be," ami nála nem jelenthet mást mint azt, hogy várja a jobb, kedvezőbb időköt a maga számára s addig terveket sző a jövőről. Hogy a cselekvés terére lép e még valamikor, az attól függ, hogy fogja e esábitani valami cél vagy valami zsákmány. A megadása csak annyit jelent a kormánynak, hogy nem kell költségre vernie magát a bandita üldözése végett. Mexicóban meg van győződve mindenki afelől, hogy Villát erővel kézrekeríteni amugy sem lehet.

Milyen ember Villa?

Milyen ember lehet ez a Villa, kiről most a mexicói kormány maga jelenti ki, hogy az ő védelme alatt áll? Külsőjére inkább alacsony, izmos, szívós. Szemei aprók, feketék, szurósak. Vérrel van-

nak aláfutva. Beszédközben rendszerint vigyorog s ez valami kegyetlen vonást rajzol az arcára. Oldalán kard, övében pisztolyok, vállán tölténytartó. Mondják, hogy ugy lett betyárrá, hogy Chihuahuaiban meglőtt egy embert, ölési szándékkal s aztán a hegyekbe menekült. De mikor megtudta, hogy az illető nem halt meg, egy éjjel visszalopódzott a városba s befejezte a rosszul kezdet munkát. Vannak akik azzal mentik ezt a tettet, hogy egy nővérén állt bosszút.

Egy amerikai riporter, akinek volt alkalma találkozni Villával ezeket írja felőle:

Egy alkalommal olyankor találkoztam Villával, amikor éppen ebédelt. Akkoriban volt ez, amikor Madero elfoglalta Juarez. Villa együtt nót a forradalom sikerével. Ekkor kezdett katonai egyenruhát hordani. Azt akarták, hogy már megjelenése is mutassa, kiesoda ő tulajdonképen. Valaki lehet, hogy maliciából, egy amerikai Pullman szolgának az egyenruháját ajándékozta neki. Ebben büszkélkedett aztán Villa. Neki elég volt, hogy különbözött a katonáitól.

Pisztoly a tányér mellett.

Villa ugy evett, mint azok szoktak, akik nem sokszor fordultak meg jobb vendéglőben. Tányérja mellé az asztalon a villák és kések között ki voltak rakva a pisztolyai is. Akár eszik, akár alszik, akár a színházban van, a fegyverei mindig keze ügyében vannak. Ebben van pályafutása sikerének egyik titka. Ami a királyok kezében a jögar, az Villa markában a revolver.

Mikor Madero bevonult Mexico Citybe s Diaz külföldre menekült, Villa bevette magát a hegyek közé s várakozó álláspontra helyezkedett. Nemsokáig kellett várnia, mert Maderot meglőtték s az utána következő Huerta ellen Carranza lépett sikra, akinek csakhamar szükségé volt Villára. Barátkozott vele, de félt is tőle. Az egész forradalom alatt Villa volt a tulajdonképeni hatalom. Carranza volt a polgári kormányzó, de a katonai zsarnok Villa maradt.

Székhelye Chihuahuaiban volt, ahol a kormányzói palotában valóóságos udvart tartott magának. Ide jöttek hozzá mindazok, akiket a végzet arra kényszerített, hogy dolguk legyen vele. Mindenki félt tőle s nem tudta senki előre, hogy élve jön-e ki a szobából.

A kihallgatási teremben párnás butorok között, piros függönyök árnyában ült Villa, mint valami Othello. Revolverei a keze ügyében. Fegyveres őrei a küszöbnél. A palota hűvös márványesarnokainak lépcsőinél a rongyos asszonyok, gyermekek, kéregetők panaszkodók végtelen sora. Egyenként járultak Villa elé, aki cigarettázva osztott igazságot nekik. Itéletei nem voltak megmáshathatók. Az ellenséggel szemben nem ismert igazságot.

VILLA katonái között is voltak nők. A fenti kép ezt az állítást meggyőzően igazolja.

Az volt a szokása vitatkozás közben, hogy ha valakit érvekkal nem volt képes meggyőzni, azt dühhél támadta meg s félelemből ejtette. Türelmetlen volt, mint minden tudatlan és neveletlen ember, aki hatalomra jut. Érvekre nem hallgatott. Mert ha a józan érvekre hallgatott volna, akkor nem szünt volna meg vezér lenni Mexicóban. Valószínűleg ez a makacosság és a könyörtelenség s az annak nyomában járó sikerek a Huerta csapatok felett érelhette meg Bryanban azt a feltevést, hogy egy időben az elnöki székre alkalmasabbnak tartotta Villát, mint Carranzát. A volt külügyminiszter még a konzuli tisztviselőket is utasította, hogy tárgyaljanak ebben a tekintetben Villával, akinek persze halvány fogalma sem volt külügyi kérdésekről.

Egy alkalommal elő is hozták előtte a kérdést, hogy előadhatja magát valami s az Egyesült Államok bizonyos kérdésekben a véleményét akarja majd hallani. Villa nem volt valami nagyon meghátva s azt a választ adta, hogy őt a nagyrvágyás nem vezeti semmiben, hogy ő testi lelki barátja Carranzának s őt csak a hazaszeretet vezeti tetteiben. Szive Carranza szívével együtt dobog. Természetesen ugyanekkor mindenki tudta, hogy soha ellentétebb két dolog nem volt a világon mint éppen ennek a két mexicoinak a szíve.

Mikor később ugyanezt a kérdést egy amerikai újságíró is elő-

(Folytatás a 8. oldalon)

VILLA szerette az uniformist. Az első egyenruhája olyan volt, mint egy Pullman kocsihoz a portásé. A saját kijelentése szerint, a bandita vezér ebben az egyenruhában érte magát a legjobban.

A fenyőfa

EGYSZER künn az erdőben volt egy csinos kis fenyő. Jó helyen volt, mert napfényt eleget kapott, levegője is elég volt s körülötte nőtt sok pajtása: fenyő és borókaborok. A törpe fenyő elégedett lehetett volna, de nem volt az. Midőn Karácsony ünnepe jött, sok társát kivágták, kocsira rakták, a lovak elvitték azokat az erdőből.

— Hova viszik őket? — kérde a törpe fenyő. — Nem nagyobbak mint én, sőt van közöttük egy kisebb is, sokkal kisebb, mint én! Mért hagyják meg ágaikat? Hova viszik őket?

— Mi tudjuk azt! Mi tudjuk azt! — csipirtek a verebek, az ő ágain. — Lenn a városban az ablakon át mi láttuk. Mi tudjuk, hova viszik őket. Oh, azok a legnagyobb fenyőbe és pompába jutnak, amit csak gondolhatunk! Mi az ablakon át láttuk, hogy a meleg szobában felállították s nagyon szép dolgokkal: aranyozott almával, mézeskaláccsal, játékszerekkel és sok száz gyertyával ékesítették fel.

— S azután? — kérde a törpe fenyő. — És azután mi történik?

— Többet nem láttunk, de amit láttunk, az pártlan volt!

— Vajjon nekem is ily fényes pályám lesz-e? — töprengt magában a fenyő.

A következő Karácsonyra legelőször is őt vágta ki. Midőn a fejsze mélyen belevágódott, sőt hájt va dült a földre. Borzasztó fájdalmat érzett, elájult s csak akkor tért magához, midőn az udvaron a többi fákkal együtt a kocsiról leszedték s hallotta, hogy egy ember így szól:

— Ez itt pompás, nekünk csak ez kell!

Két egyenruhás, fényes szolga a fenyőt egy szép nagy terembe vitte. Volt itt selyemszoba, nagy asztalok tele képes könyvekkel és tűmérdek játékszerek. A fenyőt egy homokkal telt edénybe állították, mely zöld gallyakkal volt betakarva s egy nagy tarka szőnyegen

A regény

hangjából csak úgy lihegett az elfejt szünet.

— Nem azt jelenti, Marianne! Azt jelenti, hogy itt nem szabad találkozunk! Szerelme az enyém, boldogságot csak én nyújthatok önnek és ön nekem! Marianne! a végzet hozott ide bennünket, fiatal leány keze varrt össze, és én szeretem... szeretem...

Csönd támadt. A leány majd megfulladt a csöndben. A szerelmi vallomás minden szava lángoló betűkkel iródott szívébe. Híyről álmodott, ilyenről olvasott, és talán soha-soha nem lesz része benne!

— Nem Tamás! Nem... nem! Mit gondol! — hangzott ki a nő gyenge, elhaló tiltakozása.

— Nem várok! Belepusztulok a várásba! Nélküld nem élhetek! Meg kell igérned, meg kell igérned!

- Igérem!
- Holnap!
- Holnap!
- Esküszöl!
- Esküszöm, hisz régóta, mindig szerettem!
- Marianne!

Bekedt, féktelenül szenvedélyes hangon röpített el a név, az asszony mintha kissé szokogott volna, de zokogása befulladt valamibe! Tudta, hogy esők zárta el az ajkát, látta őket a csukott ajtón keresztül, bűnös szerelmük tüze az ő szívet égette, csókjuk az ő ajkán izzott.

— Hagyjon Tamás!... hagyjon!... Nézze, elállott az eső és a férjem...

— Ne említse most nevét! Kérem Marianne! És holnap...

Vidám, boldog, győzelmes hangon folytatta:

— A tavasz minden virágja fog-

állt. Oh, hogy remegett a fenyő! Mi lesz most vele? Inasok és hölgyek is ékesítették. Ágaira színes papírból vágott hálósákat aggattak, mindegyik tele volt cukorkákkal, aranyozott almák és diók lógtak le róla, mintha abból nőttek volna ki s több mint száz piros, kék, fehér gyertyácskát erősítették ágaira. Bábuk, amelyek a csalódásig hasonlítottak az emberhez s amilyeneket a fa sohasem látott, lebegtek a zöld ágak között s fenn a csucson egy aranyos csillag volt megerősítve. Ez volt ám pompás, rendkívül szép!

— Ma este — mondák mindnyájan, — hogy fog ez ragyogni!

A fenyőfa alig tudta már az estét várni.

Végre a gyertyákat meggyújtották. Oh, minő fény volt ez! A fát egészen elkábitotta a csillogás. S most mind a két szárnyas ajtó feltárult s egy csapat gyermek rohant be, mintha csak fel akar-

nák a fát dönteni. Az idősebbek komolyan jöttek utánuk. A gyermekek elnémulva állottak meg, de csak egy pillanatra, azután viglarmát csaptak, csak úgy hangzott a terem. Körültáncolták a fát s egyik ajándékot a másik után szedték le róla.

— Mi csinálnak? Mi történik? — gondolkodott a fa. A gyertyák egész tövig leégtek s kialudtak, a gyermekek pedig engedélyt kaptak a fa kifosztására. Ugy rohantak rá, hogy minden ága reccogott. Ha nem jett volna fent s az aranyos csillaggal a tetőzethez megerősítve, bizonyosan feldöntötték volna.

A gyermekek még egy ideig vígan ugrándoztak, játszottak játék szeteikkel s azután aludni mentek.

A fa egész éjjel magára maradván, töprengve állott.

Reggel bejöttek az inasok és szobaleányok.

A lecsendesedett banditavezér

(Folytatás a 7. oldalról)

hozta Villának, a bandita vezér éktelen haragra lobbant s azzal fenyegette meg a tudósítót, hogy kitiltja azonnal Mexicóból ha ilyen kérdésekkel még egyszer elő mer állani. Őt csak a hazaszeretet vezeti s nem a becsvágy.

Azok akik közelebről ismerik, meg is vannak győződve arról, hogy az elnöki állásra csakugyan nem vágyik Villa. Tudja nagyon jól, hogy tudatlansága milyen akadály előtte. Irni sem tud s csak nehezen tanították meg arra, hogy nevével aláírassa, mert olykor hivatalos okiratokon erre szüksége van. Jobban szeret dolgokat fegyverrel elintézni, mint diplomáciai okoskodásokkal.

Carranza szerette volna figyelmeztetni Villát, akitől mindig igen félt. Valami parancsot küldött hát Villának, aki megtagadta annak a végrehajtását. Erre

megettört a szakítás. A kormány egészen a Carranza kezébe került, míg Villa visszavonult. Csak olykor-olykor hallottat magáról. Így azaz a rajtaütéssel, ami a Pershing expedíciót vonta maga után s a mi a kezdete volt a rossz napoknak Villára nézve.

Mindig érdekes biznyság lesz azonban a történelemben Villá példája arra, hogy egy teljesen műveletlen haramiavezér, pusztán a maga egyéniségének varázsával miképen tud vezére lenni vagy huszeder főnyi katonaságnak s miképen lehet kényur egész városok felett. Az ilyen vezéri tulajdonságok magával születnek az emberrel. S az mutatják, mint ha a szerencse is sokkal inkább kedvezne azoknak, akik a maguk ösztöneit követik, ahelyett, hogy a mások parancsai után indulnának.

ja várni... és köztük én legbüjosabb virágját az életnek!

Most oly halkán suttogtak, hogy semmit sem értett többé. Az asszony néha fölnevetett. A küzdelemnek vége volt, esengő nevetésből kiérzett a megkönnyebülés. Aztán mindketten az ablakhoz léptek. Csöndesen fölállott a székről és a verenda szélére húzódott. A zápor megszűnt, a leszálló nap utolsó sugara a királyi palota tetjét aranyozta be. A gyerekek kihorantak az utcára és lármázva, kacagva tapostak a sarban. Szobája ajtaja kinyílt, s az asszony, sűrűn lefátyolozva, lépett ki. Utána a férfi, arca, szemé, semmit sem titkolt. Ragyogott a jókedvtől.

— Kisasszony, sohasem feledjük el a jószágát. Szeretnék hálás lenni...

A leány a halántékáig elpirult...

— Én vagyok hálás, asszonyom, uram, kérem, nagyon szívesen tettem.

Oly ügyetlen és bájos volt zavarában, hogy a férfi rajta feledte szemét. Mosolygott és azt mondotta:

— Engedje tehát, hogy meg-

szorítsam a kezét!

A leány féltékeny nyujtotta oda a magját és meggyűlölte a munkát, örökre meggyűlölte abban a percben, amint érdes kezén érezte a férfi finom, puha és mégis izmos ujjainak gyöngye szorítását.

Elmentek, gyors, összevágó léptekkel, eltűntek a kanyarultnál. Akkor berohant a szobájába, az asszony parfümjének bódító illata ott maradt, beitta magát a levegőbe, ott érezte az ablak függönyén, amely érintette ruháját, nyitott szájával, mély lélekzettel szivta be, áthatotta halálos méregként minden porcikáját és lerogyott szegényes ágyára, és szívének elfojtott keserve vad, görcsös sikoltásokban tört ki.

Az udvarról hosszú, jószágos hang kiáltotta a nevé:

— Teri! Terike! Vendéget hoztam! Felvigyem!

Fölugrott, s gyorsan letörölte könyeit. Valósággal iszonyodott a gondolatától, hogy ide, szobájába, amelyben szerelmes szavak hangzottak el, amelynek levegőjét egy valóságos regényhősnő parfümjé illatosította be, hogy ide

Andersen

— No, most újból kezdődik a fosztogatás! — gondola a fenyő. De azok kivitték őt a szobából, le a lépcsőn s a földön egy sötét sarokba állították, ahova napfény nem ér.

— Mit jelent ez? — töprengt a fa. — Mit csinálnak én itt? Mit kell itt hallanom? — Nekidőlt a falnak s gondolkodott, gondolkodott.

Volt rá elég ideje; napok, éjjek multak, senki sem nézett feléje. S midőn végre jött valaki, ládákat hozott s azokat a szögletbe állította. A fa most teljesen el volt takarva s úgy látszott, hogy egészen megfeledeztek róla.

Végre egy reggel jöttek oda emberek és kezdtek rendezkedni. A ládákat elvitték, a fát kihúzták s ledobták a földre, de egyik inas felvitte a lépcsőn a napvilágra.

— Most újra fogok élni! — örvendett a fenyő s kiterjesztette az ágait; de sajnos, mind szárazok, fonnyadtak voltak s ott feküdt szemét és gyom között. Az aranyos csillag meg ott volt a csucsán és ragyogott a napfényben.

Az udvaron néhány vidám gyermek játszadozott, néhányan azok közül, akik Karácsony éjjelén körültáncolták a fát s oly nagyon örültek neki. Egy kicsike most oda szaladt s letépte az aranyos csillagot róla.

— Nézzétek csak, mi van még ezen a vén, fonnyadt fenyőn! — szólt társaihoz s rálépett a száraz fenyőre, melynek ágai lábai alatt ropogtak.

Jött egy szolga s darabokra vágta a fát, jó nagy nyaláb lett belőle s amint a tűzhelyen a katalan alá tette, sőt hajtozva égett el, még egyszer visszagondolva arra a szép időre, amikor még az erdőben volt s a fényes Karácsonyestére.

A gyermekek ezalatt a kertben játszottak, a legkisebbeknek a mel len ott ragyogott a csillag, amely a fa csucsán volt ama szép estén. Elmúlt a karácsony-est és vége volt a szegény fenyőfának is.

Folytatás a 4. oldalról

most nyomoruságos életének részesei törjenek be. Sejtette, ki a vendég, sejtette, mit akar és féktelen gyűlölet szünt elrúttotta arcát. Vonásai megmerevültek, a bluzt fölhajította a nyakán és kevély elszántsággal ment le a lépcsőkön. Az öreg ur a köpadon ült, a legény mellette állott. Arcukon látszott valamelyest a Romlöhner silerjének hatása. Az öreg a szokottnál is jobban nekivörösödött és csak úgy áradt ki szeméből a jókedv szeretett leánya láttára. A legény meg bajszát pödörgette és roppantul bátoran látszott.

— Nekivágunk, neki biz' Isten! Vájj neki öcsém!

— Teri kisasszony, — kezdette a fiu, de elhallgatott tüstént, megremülve a leány maró, hideg, kegyetlen tekintetétől.

— Rajta öcsém! — biztatta az öreg, gyenge szemével erősen pislogva. — nem tudományod a szó, látszik, bezzeg, ha kalapács volna, becsületesen megforgatnád!

— Nincs szükség semmire sem! — mondotta a leány gögösen. — Tudom mit akar Müller ur!

— No ha tudod, annál jobb. Feleségül akar!

— Soha... soha apám!

Es nyugalma abban a percben elhagyta. Lerogyott az öreg ember lábához, átkarolta térdét, oda rejtette fejét és szenvedélyes, fuldókló zokogásától alig lehetett érteni hangját.

— Soha... soha! Ha megölsz, ha kitagadsz, ha elkergetsz, akkor sem! Gyűlölöm, utálom...

A legény elsápadt, sarkon fordult és kirohant az ajtón. Az öreg ember remegő kézzel simogatta leánya fekete haját. A rácsos kerítésre utegyerekek kapaszkodtak, és szájtátva nézték a különös jelenetet.

Egy

ABBÖL is látni tudul vagyok asszonyi ime, egy

máson kezdem: a bár szülői elég arra, hogy feleség

— voltaképen nagy önök nevelésére és ra... Nem azt monlán a műveltség

uri kisasszony, akajut, hogy egy idegbe a gyorsvonalat

fülkéjébe, bizonyára mindazt, amit a intelligens ifju hol

az illemdöcs minisát betéve tudja, goráján, el tudja, az operett-melódia

színházban tetszett tartástánból annak vitt haza a család

ha a sorsa véletlen, hogy el tud garzonnal is, aki szolgálja. Szóval a kvalifikációja abo és divatos asszony

le. És lássa, én dom, hogy ennek a eszevő, diszkrét kénék még nines vélese. Mint fiatal ga a tökéletesség

naiv és tudatlan nek meg is van a barna vagy szokás az ő buksi fejcsdig azt hitte, hogy kvalifikációnak es kelye van, ez sze red az uradat, mint a szüleidet,

önmagadat együtt nyok közt, a rege drabjaiban mind lotta, hogy a ha

mint törvényes nek; a legjobb ségtelenül az, a jobban szereti, a kis fantáziája a nem afféle komo

tézménynek képe édes és sirig tar szonyak... Az szor, déiben tize szontégszer es

pedig annyiszor, szabad ideje me te szerint a jó nyiből áll... meg tanulja, hogy akkor már, fájda

Kedves barátom kem, a férje na a házasságban. ga hiszi, mer va önök is többször nak... Ön, a fér és én, a kihült s komolyan beszél s így megállap

hogy önök se kezdenek azzal tessél, akit az elő megszokott szerelmet illeti, sőt azt merném

ban szeretik a mint ahogy tul lenne... És lass gyobb hiba; me pasztalatlan, kó kába azt a hatják, hogy a ház meg ölelésből már jól tudja, pocták tüdőm

lény akárhogy bizonyára eler amikor a legm ér annyit, min nyi komolyságt remlem nélkül a szerelem me biztosítéka a Csak a felül léha férfi tek nyát kizáróla a becsületes van vele, hogy hasonlíthatat hivatás. Japa

Egy asszony levele

A házaselet harmóniája

Irta:
Szomaházy István

ABBÓL is láthatja, mennyire
tul vagyok már minden
asszonyi hiúságon, hogy
ime, egy lealázó önvallo-
máson kezdem: a fiatal leány, —
bár szülői elég érettnék találják
arra, hogy feleség legyen belőle,
— voltaképpen nagyon rászorul az
önök nevelésére és utbaigazításai-
ra... Nem azt mondom, hogy tal-
lán a műveltsége tökéletlen; az
uri kisasszony, aki egyszer odáig
jut, hogy egy idegen férfiúval ül
be a gyorsvonat legmagányosabb
fülkéjébe, bizonyára kitanulta már
mindazt, amit a társadalom egy
intelligens ifjú hölgytől elvárhat:
az illemtudás minden paragrafusát
betéve tudja, odahaza, a zongorá-
ján, el tudja játszani azokat
az operett-melódiákat, amelyek a
színházban tetszettek neki, a ház-
tartásból annak idején egyest
vitt haza a családi tűzhelyhez, s
ha a sorsa véletlenül Párisba veti,
ugy ahogy el tud beszélgetni a
garzonnal is, aki a vendéglőben ki-
szolgálja. Szóval; megvan minden
kvalifikációja ahoz, hogy művelt
és divatos asszonyka váljék belő-
le. És lássa, én mégis azt mon-
dom, hogy ennek a bájos, finoman
esevő, diszkrét modoru, menyecs-
kének még nincs befejezve a ne-
velése. Mint fiatal leány: talán ma-
ga a tökéletesség: mint asszony:
naiv és tudatlan teremtés. És en-
nek meg is van a maga oka; a kis
barna vagy szőke eszesi ugyanis
az ő buksi fejeस्कéjében minded-
dig azt hitte, hogy az asszonyi
kvalifikációnak csak egyetlen cik-
kelye van, ez: szeresd, nagyon sze-
resd az uradat, jobban szeresd,
mint a szüleidet, a testvéreidet és
önmagadat együttvéve... a leá-
nyok közt, a regényeiben, a szin-
darabjaiban mindig csak azt hal-
lotta, hogy a házasság nem más,
mint törvényes kerete a szerelem-
nek; a legjobb feleség tehát két-
ségtelenül az, aki az urát a leg-
jobban szereti... Az ő bolondos
kis fantáziája a szent házasságot
nem afféle komoly, életbevágó in-
tézménynek képzelte, hanem egy
édes és sűrű tartó szerelmi vi-
szonynak... Az ember reggel hat-
szor, délután tízenkétszer, este hu-
szonnégyszer esőkolózik, közben
pedig annyiszor, amennyit a férje
szabad ideje megenged: az ő hi-
te szerint a jó házasság csak eny-
nyiből áll... Valamikor majd
megtanulja, hogy csalódott, de
akkor már, fájdalom, késő lesz...

napra meg az egy esztendőre kö-
tött házasságok divatoznak, az új
férj nem lát egyebet a frigykötés-
ben a szerelem kultuszánál; mert
ha az ő szerelmi mámorja elosz-
lott, az ideiglenes házasságnak is
vége szakad. De nálunk, ahol a
rövid mézesheteket sirigtartó eg-
gyüttélés követi, s ahol még fehér
hajjal is annak az oldalán élünk,
akit rózsás ifjúságunkban kiszem-
eltünk, a szerelem a tökéletes
harmóniához még nem elegendő
kvalifikáció. Itt, a hidegebb ég-
hajlat alatt, a feleséget nem csu-
pán a kedvesünknek tekintjük, ha-
nem a pártásunknak, a tanács-
adóknak, az üzlet-társunknak is.
És ebből következik, hogy az okos
férjnek célszerűen ki kell nevelnie
a feleségét; vagyis: akképp kell
átalakítania, hogy egész az utolsó
órájáig kedves és nélkülözhetetlen
társává legyen.

Nehogy azzal vádoljon, hogy
csak szépen hangzó frázisokat
mondok, hát a gyakorlatra vonat-
kozálag is ki fogom fejteni az el-
meletemet. Kedves barátom, egy
tapasztalt öreg asszony mondja
önnek ezt a meglehetősen furesa
axiomát: jaj annak a házasság-
nak, amely nem áll másból, mint
esőkökből meg ölelésekből. Ne le-
gyintsen a kezével és ne válaszol-
jon olyasmit, hogy az én korom-
ban már rideggé és józanná lesz
az ember; még a legvénebb ass-
zony is könnyezve gondol vissza
azokra a esőkökre, amelyeket a
nászútján kapott... És mégis azt
mondom, hogy ez a nagy szeret-
kezés még nem elég az üdvösség-
hez. Akarja hallani, milyennek
képelem én az okos házasságot,
vagyis azt, amely egy egész, hosz-
szu életre szól? És nem untatja,
ha felsorolom azokat a baklövés-
seket, amelyeket az átlag-férjek
elkövetnek? Ha úgy tetszik, hát
szívesen megismertetem az én fel-
fogásommal, hiszen önt, mint a di-
vatos házasság filozófusát, bizo-
nyára érdekl minden nézet, amely
e nagy és életbevágó kérdésekre
vonatkozik... Az új férjeknek,

mint az imént már futólag emlí-
tettem, az a legnagyobb hibájuk,
hogy túlságosan is szeretik a fele-
ségüket... Vagyis helyesebben:
hogy túlságosan is mutatják ezt
az izzó és mindent felölő szerel-
met... Ők, a maguk korlát nélkül
való szenvedélyükben azt hiszik,
hogy bünt követnek el, ha egyetlen
pillanatot is kihaszánlatlanul hagy-
nak; s a fiatal asszonykával, aki-
nek utóvégre is csak nagyon ho-
mályos sejtelmek vannak a házas-
ság természetrajzáról, könnyelmű-
en azt hitetik el, hogy most már
soha se lesz többé más hivatása,
mint hogy reggel, délután, este az
ura nyakába boruljon... Addig
hitegetik, addig szuggerálják ezt,
amig egyszer csak elérkezik az a
pillanat, amikor a mézeshetek má-
mora eloszlik, s a férj ijedten ve-
szí észre, hogy a világon egyéb
motivumok is vannak, a csóknál
és ölelésnél... És ekkor megszü-
letik az első diszharmónia: a nagy-
ságos ur már többet gondol a kli-
enseire, vagy a pácienseire, mint
ahogy ez egy vérbeli Rómeóhoz
illenek, a nagyságos asszony pe-
dig könnyezve vonul félre a legma-
gányosabb sarokba, mert imárá
kétségtelenül bizonyos benne, hogy
az uracskája nem szereti többé...

Szó sincs róla, nem azt mondom
én, kedves barátom, hogy az okos
férj talán már a mézeshetekben is
hideg az ő szerelmi lázban égő kis
feleségéhez... Oh, nem, a szenved-
élynek is megvannak a maga drá-
ga pillanatai; de nem szabad, hogy
az egész hosszú nap ilyen forró és
titokzatos pillanatokból álljon...
Aki nem behunyt szemmel lép az
oltár elé, s már előre, józan fővel
esinálja meg a maga házaseleti
programját, az jól tudja, hogy
a kéthetes menyecske nevelését
még távolról sem fejezték be a szü-
löi házban... Az okos férjnek ép-
pen az a hivatása, hogy a maga
naiv, édes kis-életársát erre a há-
zaselet tudományára kitanítsa; s
bőlesen megérttesse vele, hogy a
férj mindazoktól a férfiaktól kü-
lönbözők, akiket eddig, a zsuro-

kon, a Jégen és a családi tűzhe-
lyénél megismert. A férj egészen
más isten teremtése, mint a többi
férfi; s abszolút nem kezelhető
olyan módon, mint az apák, az uno-
kabátyák és a zsurok gavallérai...
Az apa önzetlenebb, az udvarlók
simábbak, mint ő; de önzetlenlé-
get nem szabad várni attól az em-
bertől, aki egész más szemekkel
néz az ő viruló feleségére, mint a
milyen az apa az ő édes kis ba-
báját nézte, s aki a hangulatait se
titkolhatja el annyira, mint azok
az urak, akik egy félórai udvarlás
után eltűnnek... A férj önző, ide-
ges, sőt néha igazságtalan is.

Lássa, kedves barátom, nekem
az a nézetem, hogy az okos férfi
már a mézeshetek idejében is a-
zokra a kenyesebb eljövendő na-
pokra gondol, amikor már a sze-
relmi láz pillanatai vesztíteni fog-
nak a hevességükből... És akár-
milyen szomjas vágyakozással kép-
zeli el a maga törvényes légyottja
édeségeit, józan fővel mértéket
tart még a boldogság perceiben is...
Elhiszem, hogy ez nehéz dolog,
különösen magunknak, férfiaknak,
nehéz; de ha egykor (fájdalom,
csak a történelemben) voltak ö-
nök közt olyan legendás hősök, a
kik egy-egy nagy gondolatért ha-
bozás nélkül kockára tették az éle-
tüket, miért ne lehetnének e józa-
nabb korszakban kisebb hősök ná-
luk, akik egy öleléstől is le tud-
nak mondani, ha ezzel jövendő
nyugalmukat és boldogságukat
szolgálgatják?

Ha én férfi lennék, én egészen
más hangulatokat plántálnék a fele-
ségem fogékony lelkébe; s ha
bizonyos pillanatokban nem is vi-
selkedném éppen úgy, mint a bib-
liai József, bizonyára arra is gon-
dot fordítanék, hogy a házaselet-
tem nemes harmóniájának már a
kezdet kezdetén is lerakjam az a-
lapjait. Vagyis: a szerelmi moti-
vumokon kívül az élet egyéb,
szép motivumait se hagyom a fi-
gyelmen kívül. A fiatal asszony bi-
zonyára hálásan venné, ha megis-
mertetném az izléssel és a gon-
dolataimmal; ha a művészetről, az
irodalomról eszevőnék vele; ha
felvilágosítanám mindama dolgok
felől, amelyeket leánykorában nem
tanulhatott meg. Néha karanfoga-
m, s őszintén elmesélnék neki
mindent, ami legénykoromban kö-
nyekre fakasztott, vagy boldoggá
tett; sőt azt se titkolnám el, ami
az ugynevezett szerelmi multam
lapjaira tartozik. Olykor nagy uta-
zásokat tennék vele, s jó pájtás
módjára néznék meg együtt a
nagyvilág szépségeit; s azzal is
megtisztelném, hogy a napi gond-
jaimba, a terveimbe és az üzleti
ügyeimbe is beavatnám. Szóval:
nem csupán a kedvesemmé ten-
ném, ami az intelligens nőre min-
dig lealázó, hanem a legjobb, a
legbizalmasabb barátomnak is te-
kintném. El tudja-e képzelni, mi-
lyen hála, milyen ragaszkodás fej-
lődne ki e fiatal teremtés lelkében,
s hihetőnek tartja-e, hogy az ilyen
asszony valaha rá tudná szólni
magát arra, hogy egy más, idegen
férfiúval, a maga rovására, bizal-
maskodjék?... Mert nekem, édes
barátom, az a fix ideám, hogy —
már tudniillik azok között, akiket
önök feleségül vesznek, — nincs is
rossz asszony; csak haragos, meg-
sértett, boszúálló és léha asszony
van. De léha lenne-e a legléhább
is, ha önök szerető gonddal, becé-
ző gyöngédséggel igyekeznének rá,
hogy a nemesebb hajlandóságait
is életre költse?

Mert az asszony nem talány és
nem szörnyeteg, amilyennek a
rossz költők és a perverz moralis-
ták hirdetik; hanem naiv gyer-
mek, akin az idegei és a hangula-
tai uralkodnak. Az az asszony, a
ki nem csupán a szerelmes rajon-
gásával, hanem az apát megillető
hálával és tiszteltetlenné az urára,
higgye meg, soha se tudna oly alá-
való lenni, hogy egy jó embernek
fájdalmat okozzon...

Hallott már, illet, Maréchal? — mondá Desvarenesné asszony. — Egy miniszteri ágens akarnak rámerőszakolni, aki folyvást ott legyen a gyárban — ellenőrzés örve alatt! Azt erősítetik, hogy ennek a kötelezettségnek valamennyi katonai szállító cég aláveti magát... Lám csak! hát tolvajoknak néznek bennünket ezek a jó fraesek! Most történik először, hogy úgy tesz valaki, mintha gyanakodnék rá. No, nekem se kellett több. Egy óra hosszat vitáztam azzal a hivatalnokkal, akit rák küldtek. "Édes ur, mondom neki, tessék úgy tenni, ahogy tetszik. A dolog így áll: nekem az urakra nincs szükségem, de az uraknak szükségük van én rám. Ha nem veszik meg a lisztet, eladom másnak. Nem leszek vele megakadva. De abból, hogy ott üljön nálam valaki, aki csak olyan ur legyen, mint én, vagy még nagyobb, soha se lesz semmi! Nagyon vén vagyok már én ahhoz, hogy szokást változtassak..." Erre aztán az osztályfőnök elment. Eddig van! Ha a miniszternek nem tetszik, tegyen panaszt a római pápánál. Aztán meg, az a miniszter úgy is más-más minden harmadik héten! Az ember sohse tudja, kivel van dolga! Alászolgája!

Desvarenesné, mialatt Maréchal beszélt, föl s alá járt a szobában. Még mindig az

A LÁBAK ÁPOLÁSÁRÓL, A TYUKSZEMEK IRTÁSÁRÓL.

Nincs kellemetlenebb, mint az izzadó és bűzös lábak, mert először igen visszataszító a bűzös láb ember, másodsor rettenetes sok fájdalomnak s égető nyilalásoknak az okozója az izzadó és bűzös láb. Különösen nyáron a meleg napokban és télen a melegen beburkolt lábbelőkben. De könnyen megszabadulhat ezen kellemetlenségtől, ha gondot fordít a lábára. Használja a mi kitűnő lábmentő szereinket és soha nem fog lábfájás és bűzös lábbal szenvedni. Megszűnik az izzadás, a bűz és égető nyilalás, valamint a kellemetlen fájás.

A tyukszemek is rontják az ember lábát. Ha kivágjuk, újra kinő és sok veszedelmet okozhatnak a vágásokkal. Sokan vérmérgezést kaptak már a tyukszem vágásánál, éppen azért irtsa ki tyukszemét modern vegyszertel szerünkkel, mely lehetővé teszi, hogy mindez vágás nélkül, egyszeri használat után gyökerestül a körmével kivetheti a tyukszemet és lehámlaszthatja a keményedett bőrt.

Próbálja ki tehát az alábbi dolgokat és áldani fogja azokat az európaiakat, akik sok fáradtság után sikerrel összeállították ezeket az áldásos szereket.

Pirry Turist Foot Powder

PIRRY TURISTA LÁBMENTŐ POR.

Ezen turista lábmentő por a világ legjobb és legkipróbáltabb lábpora, mely megszünteti a lábizzadást, büzt és fájdalmakat. — Megszünteti az égető nyilalásokat és a járás könnyűvé teszi, azért használják a turisták és a sokat járó emberek. Kellemes hatása és első használat után érezhető és eredményes jó gyógyító, hűsítő szer, mely minden lábnak nyugalmat szerez. Ára utasításnál dobozonként 50 cent. 3 dobozzal 1. dollár.

Pirry Corn Remover

PIRRY TYUKSZEMIRTÓ SZER.

Ha ezen szerrel a tyukszemeket egy éjjelre bekenjük, már reggelre úgy megpuhul, hogy kézzel kivethetjük gyökerestől. Tehát teljesen kiríthatjuk vágás és fájdalom és minden veszély nélkül. Ára utasításokkal üvegenként 50 cent.

Industrial Research Co.
5314 Second Ave., Brooklyn, N. Y.

a széles, kidomborodó homloku nő volt. Haja, melyet simára fésülve viselt, megszurkult, de fekete szemei annál élénkebb fényben égtek. Tüzzel beszélt, mint rendszeren, férfias taglejtéssel. Állásba vetette magát titkára előtt, mint-

sen hitt vállalatában, kész volt hozzákötni jövőjét s csakugy halmozta egymásra az érveket. Nagynénje nem gáncsolhatja azért, hogy megkockáztatja a dolgot, hogy bizonyosságát akarja adni erélyének és bátorságának. És így ment to-

Dollár összeget küldök Magyarországra PÉNZKÜLDÉS BARHOVÁ A VILÁGON.
Ha családját vagy hozzátartozóit akarja kifizetni az óhazából, forduljon kimerítő felvilágosításért.
ÓHAZAI JOGI ÉS KÖZJEGYZŐI ÜGYEK
Pontos és szakaszru elintézés.
megbízható, régi közjegyzői és pénzküldési irodája
GARTNER LAJOS
401 East 80th Street, New York, N. Y.

egy tanujával hiva est álláspontja jogos voltának. Azzal a hivatalos személyvel beszélgetve, egy óra hosszat folyvást türtőztetnie kellett magát. Kárpótlást szerzett hát Maréchal szemben, kereken kimondva azt, amit gondol, minden feszesség, teketória nélkül.

Egyszerre csak megpillantá Savinient, ki csöndesen várta a kitörés végét. Az "urasszony" hevesen odaforduult a fiatal emberhez, s összehuzva szemöldökét, megszólította:

— Nini, hát te itt voltál! Hogy van az, hogy eljöttél a galamboskáid mellől!

— Oh, nagynéném, — kezdé Savinien, — tiszteletemet akartam tenni önénél...

— Csak semmi ostobaság, nincs érkezőm, — vágott szavába az "urasszony". — Mondd el két szóval: mit akarsz?

Savinien, kihozva sodrából a nyers fogadtatás által, egypárszor hunyorgatott, mintha azon töprekednék, hogy milyen alakba öntse kívánatát; majd, elsánva magát, megszólalt:

— Azért jöttem, hogy egy vállalatról beszéljek önnel.

— Vállalatról, a magadéról! — ismétlé Desvarenesné a meglepetés és gúny hangján.

— Igenis, kedves nagynéném, a magaméról, — erősíté Savinien, fejt leborogasztva, mintha dorgálásra készülne.

— Oh, oh, oh! — szólt háromféle hangon Desvarenesné. — Tu dod, hogy miben egyeztünk meg. Rendes fizetést kapsz tőlem...

— Lemondok róla, — vágott közbe Savinien élénken. Visszaveszem függetlenségemet. Ugyis nagy áldozatomba került, hogy áruba boesáttam. Az az alku neveltség! A vállalat, amelyet megindítottok, pompás és jelentékeny hasznot fog hajtani. Semmiesetre sem mondom le róla.

Savinien, mialatt beszélt, tüzbe jött, visszanyerte biztonságát. Erő-

vább, körmondatokat fonva, szónoklatokat tartva.

— De most már elég! — kiáltott föl Desvarenesné, kettévágva unokaöccse beszédét. — Szeretem a malmokat, de a darálókat nem. Sokkal többet fecsegsz, mint-hogy öszinte volna a szándékom. Ennyi szó csak arravaló lehet, hogy tervednek a semmiségét elpalástolja... Spekulációba akarsz boesátkozni? Miféle pénzzel?

— Én szolgáltatom a vállalat-hoz a találmányt s vannak hozzá embereim, akik a tőkét szolgáltatják; részvényekre alapítjuk az üzletet.

— Soha! Nem engedem. Még, hogy te felelősséget vállalj magadra? Te! Te igazgatnál, kezelnél egy vállalatot? Ostobaságokat követnél el csak. Az egész csak annyi, hogy el akarsz adni egy eszmét, ugy-e bár? Nohát én megveszem.

— Nekem nem esupán pénz kell, — viszonzá Savinien, a méltat lankodás hangján, — hanem igen is kell az eszmém iránt való bizalom, a részvényesek lelkesültsége, a siker! Ön, nagynéném, ön nem hisz az én eszmémben!

— Mit törődöl vele, mikor úgy is megveszem? Hát nem elég bizonyítéka ez a bizalomnak? Én úgy hiszem, hogy igen! Nos, megegyezünk!

— Oh, nagynéném! ön kérelhetetlen — sóhajtott Savinien. — Ha rátette a kezét valakire, vége annak, jóéjszakát a függetlenségének — engedelmeskedni kell. Pedig gyönyörű, nagyszabásu eszme volt...

— Jól van... Maréchal, adason az unokaöccsémnek tizezer frankot. Aztán, tudod, híradet se halljam többé...

— Amig el nem verte a pénzt! — mormoló Maréchal a Desvarenesné unokaöccsese fülebe.

S karon fogva a fiatal embert, el akarta vezetni a pénztárhoz, mi-

dön az "urasszony" ismét odafor-

dult Savinienhez.

— Igaz, mi is az a te találmányod?

— Az, kedves nagynéném, egy új rendszerű verőgép, — felelt komolyan a fiatal ember.

— Világos, amivel pénzt lehet verni! — mondá félig hangosan, félig halkán a javíthatatlan Maréchal.

— Hát csak hozd el majd a rajzokat, — szólt Desvarenesné, miután egy pillanatra gondolkodott. — Lehet, hogy véletlenségből még is találál ki valamit.

Az üzleti szellem beszélt most belőle, s miután nagylelkűséget eslekedett, most hasznat akart be-
lőle huzni.

Savinient a fölszólítás nagy za-

varba látszott ejteni. S minthogy nagynénje kérdő tekintettel nézett reá, kénytelen volt megvallani.

Jobb és szebb arc

A bőrne fiatalos üdesége, tiszta, sima szeptőlenség segít-ségére lesz Önnek, ha nincsen is megáldva, mint társnője, szépséggel. — Használja az

Érdeky Liliom Krém

SZAPPANT ÉS ARCPORT.

Rendelje meg még ma. Küldjön be Money Orderon \$1.45-öt e címre:

ÉRDEKY KÁLMÁN

GYÓGYSZERÉSZ
1019 LIBERTY AVENUE,
PITTSBURGH, PA.

— Azaz, hogy még nincsenek rajzok...

— Még nincsenek rajzok? — kiáltott föl az "urasszony". — Hát hol van az a találmányod?

— Itt! — felelt Savinien, s önbizakodással ütött szintelen, keskeny homlokára.

Desvarenesné és Maréchal nem állhattak meg a kacagást.

— S te már arról beszéltél, hogy részvényekre alapítod a vállalatot? — mondá a nagynéne. — Hát azt hiszed, hogy kaptál volna pénzt az agyvelődre, mint egyetlen biztosítékra? Az ám! Ilyen alku csak én szoktam kötni. És csakis teveled. Menjen, Maréchal, adassa ki neki a pénzt — nem másítom meg a szavamat. De te haszontalan komédiás vagy, s az is maradsz!

HARMADIK FEJEZET.

Desvarenesné egy kélejtéssel elbuszuztá Savinient, ki leforrázottan ment ki Maréchal. Egyedül maradván, az "urasszony" leült titkára asztalához, s elővevén a levélesomagot, sorban aláirogatta a leveleket. A toll csak úgy táncolt ujjai közt s névalírása a papíron jellemzetes férfias betűkben terpedt el, a villámszerűen kacskaringós végső kézvonással.

Negyedóra óta folytatta már ezt a munkát, midőn Maréchal visszajött. Vele jött egy zömök, tagbaszakadt, nehézkes külsejű, fényes öltözötű ur. Sötétbarna arca, melyet durva szakáll körített, vastag szemöldökű szemei első látásra visszariasztó külsőt adtak neki. De szája gyorsan ellensúlyozta ezt a benyomást. Husos, ér-zéki ajkai kéjelgésre hajlást árultak el.

(Folytatjuk.)

Kék

A Z ELŐSZOR...
lalt a villa...
Érdyné fo...
lyogva for...

— Nahát, itt...
hogy nem omlott...
De micsoda zsaru...
Viktor! Már a...
szemben is az, há...
lesége lesz!

Berényi Viktor...
jutott, hogy felel...
hallotta a leendő...
fás korholását. A...
ber izgatott...
sietett a esőngert...
felé, hogy a men...
ölje. De tüstént...
bajos Érdy Margit...
az ajtón, mintha...
— Az istenért...
ja! Mi történt!

A leány sokáig...
tött a fölindulást...
pegve beszélt, a...
gyerek.

— Istenem! Be...
Higye el. Egy k...
mindössze is. A...
ben igen. Tudja...
rakva udonságot...
Ott nézegettem...
jom odajött...

— Micsoda má...
— Hát az. Az...
hogy hívják. En...
híret se hallottam...
pénnyire állott...
ványhoz támaszk...
nest rám bámult...
micsoda szemmel!

Viktor csufolód...
— Rám nézett...
mám! Ennyi az e...
— De Margit...
dnyé is, — igazán...
szen csak szabad...
Elvégre is a férj...
csinos lányt, min...
érdeklődés inkább...
megbántás.

— De mama...
— Biztosítalak...
sárdi Lujza sohas...
ilyesm miatt.

Margit-abbahag...
szerre. S indulat...
— Köszönöm...
szem, az mégis es...
nák csak meg. In...
öt pereig, tíz per...
hetetlenül a vi...
fixirozását!

— Hát fixirozt...
— Hogyne!...
Előbb rösteltem...
izgatottá lettem...
kadtam és elfut...
hettem volna ég...
moru, hogy az e...
sines, aki megv...
megboszulná!

Berényi Viktor...
pirult erre a ken...
— Legyen nyu...
git, — szólt, —
nincs igaz.

— És, persze, e...
hogy elintézte...
minél késedelem...
A párbaj még a...
gősebb.

Az ismeretes...
ur is pontosan...
bizatást. A szám...
amin naphossza...
robogtak a város...
stációtól a másik...
kedve megbámul...
korrektül ment s...
vesboltban mind...
ró bizonyossággal...
hogy ki volt az...
Akos, ír, versf...
persze lovagi kö...
ték tudomásul...
színai erkölcs s...
dolin ugyanabb

Kék csillagok

Irta:
Lőrinczy György

AZ ELŐSZOBÁBAN megszólalt a villamos csengő s Erdyné fölállott és mosolyogva fordult Viktorhoz.

— Nahát, itt van már! Ugye, hogy nem omlott össze a világ? De micsoda zsarnok lesz maga, Viktor! Már a menyasszonyával szemben is az, hátha majd a felesége lesz!

Berényi Viktornak eszébe sem jutott, hogy feleljen. Talán nem is hallotta a leendő anyósa féltréfás korholását. A szerelmes ember izgatott türelmetlenségével sietett a csöngettűszóra az ajtó felé, hogy a menyasszonyát megölelje. De tüstént visszahökölt. A bájos Erdy Margit úgy rontott be az ajtón, mintha üldözne.

— Az istenért, Margit! Mi bajja! Mi történt?

A leány sokáig szóhoz sem jutott a fölündulástól. Csakugy szeppe beszélt, mint a megvert gyerek.

— Istenem! Borzasztó, Viktor! Higgye el. Egy könyvet kerestem, mindössze is. A könyvkereskedésben igen. Tudja, ott vannak kirakva újdonságok, az asztalon. Ott nézegettem, amikor az a majom odajött...

— Micsoda majom?

— Hát az. Az a Szenthe, vagy hogy hívják. Én sohase láttam, híret se hallottam. Alig három lépésnyire állott meg tőlem, az állványhoz támaszkodott és egyenest rám bámult. De hogy! De micsoda szemmel!

Viktor esufolódva siránkozott:

— Rám nézett a kakas, mamám! Ennyi az egész?

— De Margit, — korholta Erdyné is, — igazán gyerekség! Hiszen csak szabad talán rád nézni! Elvégre is a férfiak megnézik a csinos lányt, mindenütt. Az ilyen érdeklődés inkább bók, semmint megbántás.

— De mama...

— Biztosítalak róla, hogy Kosárdi Lajza sohasem panaszkodott ilyesm miatt.

Margit abbahagyta a sirást egyszerre. S indulatossá lett.

— Köszönöm szépen. Azt hiszem, az mégis csak más! Próbálnék csak meg, hogy ott álljanak öt percig, tíz percig s túrják, tehetetlenül a vigyorgó faunare fixirozását!

— Hát fixirozta?

— Hogyne! És még hogy! Előbb rösteltem magamat, majd izgatottá lettem s végre sírva fakadtam és elfutottam. Mit is tehettem volna egyebet! Elég szomorú, hogy az embernek senkije sincs, aki megvédené, vagy ... megboszulná!

Berényi Viktornak az arca kipirult erre a kemény célzásra.

— Legyen nyugodt, édes Margit, — szólott, — meglátja, hogy nincs igaza.

És, persze, elsieltett tüstént, hogy elintézze az ügyet. Az ilyesminél késedelemnek nincs helye. A párbaj még a váltónál is sürgősebb.

Az ismeretes feketekabátos kétúr is pontosan elvégezte a megbízatást. A számozatlan bérkocsit, amin naphosztat keresztül-kasul robogtak a városban, egyik párbajstációtól a másikig, sokan irigylkedve megbámulták. De minden korrektil ment s ez a fő. A könyvesboltban minden kétséget kizáró bizonyossággal megállapították hogy ki volt az illető. Szenthe Ákos, író, versfaragó, poéta. Ezt, persze lovagi közömbösséggel vették tudomásul, mivelhogy a kaszinói erkölcs szerint Nulla Fridolin ugyanabba a kategóriába

tartozik, amelyikbe Shakespeare. Maga a szegény Szenthe Ákos ugyancsak meglepődött, amikor hozzája beállították. A bemutatkozás után kíváncsian kérdezte meg.

— Mit paranesolnak, uraim?

— Óh, kérem, egy kis ügy az egész. Csak tessék megnevezni a segédeit, majd velük letárgyaljuk a dolgot.

Arra, hogy Szenthe Ákos sem Berényi Viktort, sem Erdy Margitot nem ismeri, soha nem is látta, hogy sohasem volt sem pisztoly, sem kard a kezében, a két fekete úr egy csöppet sem volt kíváncsi. Ákos végre is kénytelen volt, hogy az alkalmatlan látogatóktól megszabaduljon, csakugyan megnevezni két cimboráját, akikről föltette, hogy jártasok az ilyes- miben, miután a novelláikban nagyon szeretnek párbajokról írni. Néhány óra múlva azok is meglátogatták Szenthe Ákost. Már akkor találkoztak Berényi korrekt barátjaival s most azért jöttek, hogy Ákost kifagassák. Hogy is történt hát? Mikor? Esetleg Ákosnak bizalmas külön kívánságai is lehetnek s nekik mindent tudniok kell, nehogy valami baklövés történjék. Ők maguk apróra elmondották a panaszt, úgy, ahogy azt Berényi segédeitől hallották. Nevettek is rajta.

— Így sül ki, milyen veszedelmes ember vagy te, Ákos! A kis ártatlan!

Ákos pedig azt se tudta, nevesen-e, vagy bosszankodják. Elmondotta a cimboráinak a dolgot. Igaz, emlékezik rája, hogy ott, a könyves boltban éppen a legújabb versén töprenkedett. A kék csillagok, amikről a vers szól, feléje ragyogtak s rájok bámult. Különb- ben esze ágában sem volt, hogy valakit sértő tekintettel ostromoljon. Nem látott, nem nézett ő senkit, semmit sem, csak a poétai álma szelid kék csillagait. Kinevettek, persze, sőt ki is esufolták miatta.

— Tudjuk, tudjuk! Ismerjük az ilyen éber álmokat!

A párbajkodekszből az ilyes- mire nem is lehet paragrafust keresni. De a tökéletes gavallérok azért nagyon korrektek voltak s tekintettel arra, hogy Ákos abszolúte írástudatlan a kardforgatás művészetében, meg hogy poéta is, tehát mégsem lehetetlen, hogy elbámult, akkor ... tehát legyen meg az a bizonyos lyuk a levegőbe. Korrekt kezekben ártatlanabb jószág a pisztoly.

Csak hogy a pisztoly lovagiasabb a legkaszinóbb kaszinótagnál is. Amit rája biznak, annak ördögi becsülettel meg is felel. Pedig a csövet nem az igazítja, aki a kezében tartja, hanem akinek a lelke már akkor urrá lett rajta, amikor összerótták: a gyilkolás démona. Szenthe Ákost átlőtt mel- le! vitték haza a karagyosi pázsi- tról.

Erdy Margit minderről semmit sem tudott. Éppen ugyanazon a napon szép szőke fejét nagyon megzavarták az újságok. Valami fantasztikus verset közöltek, amit Szenthe Ákos írt. Kék csillagok- ról, amelyek szőke leányfejből ragyognak a költő felé s ragadják a lelkét föl, a végtelenségbe, az üdvösségbe. A szőke álom a szerelem tündérszép víziója. Virág és leány, egyszerre. A ruhája színes fátyol, a haja lenvirág. Dalol, szelid, másvilági zengéssel és ragyog, az ég kékségével. S a költő felé nyújtja a karjait s dal mosolygásával, szelid kék szemében a zafir és a gyémánt tüze- vel s a nefelejts és a buzavirág harmatos fényével ...

Az epedő szerelem képtelen, sor- vasztó lázálmá volt a vers, de benne igazi poéta rajongása izzott. Margit nem győzte magába szívni annak édes mérgét. Kétszer, háromszor, tízszer is elolvasta az- alatt, hogy újra meg újra maga elébe képzelte az írója halvány, ábrándos képét. Már nem is a fa- un vigyorgását látta az arcán, hanem a poéta sóvár szerelmét. Míg együtt szállott a ragyogó kék csillagok dalos mesemondójával, úgy képzelte, hogy a daloló, szí- nes, a röpülő, a végtelenségbe le- begő kék csillagvirág nem is le- het más, csak ő maga. Hogy az ő szemében látta a költő álmanak csodálatos vízióját ... Hogy a lel- kével utána száll most is és a kar- jait gyöngéden feléje nyújtja, mintha az azur végtelenségben ma- gához akarná ölelni ...

A leány ijedten fölsikoltott. Csakugyan érezte, valóságos a kéz érintését, de ez az érintés oly idegen, oly hideg volt, hogy összerázkódott tőle és ijedten hát- rafordult. Már alkonyat volt s kis szobáskájában, ahol üldögélt, a második emelet korai félhomályá- ban. Margit csak a férfi alakját látta, aki a közelében áll és felé- je hajlik. Nem ismerte meg. Föl- ugrott. Még a szeméi előtt most is a vers szelid kék csillagai voltak, míg itt, a férfi szeméből valami idegen, gyilkos tűz sugárzott fe- léje. Az pedig megszólalt.

— Margit!

A hangjáról ismerte meg. Beré- nyi Viktor volt, a vőlegénye. De úgy érezte, mintha most látná leg- először. Csaknem indulatosan ki- áltott rája.

— Mit akar? Mit?

Viktor gyöngéden meg akarta fegni a kezét, de a leány fázó- san visszahúzta. A férfi pedig nyu- godt, hideg hangon szólott:

— Megboszultam, Margit! Szent- het lelőttem. A kórházba vitték. Nos? Meg van elégedve? Szerett?...

A leány elfaszította a férfi öle- lő kezét és földokolva kiáltott rá- ja:

— Utálom. ...

Szelid kék szemében a gyűlölet tüze gyult ki és villámot szórt a férfi felé. Majd két kis kezébe te- mette az arcát és zokogásra fa- kadt. Úgy érezte, hogy a lelke elszáll innen, el, a halállal vívó- dó ágya fölébe, hogy szeme kék csillagainak a fényével, színével körül sugározza a költő szívet és ki ragadja azt a halál kezéből. S hogy emezt meg tudná ölni, ami- ért a kék csillagok szelid álmodó- já: megzavarta ... Indulatosan ismételte a kegyetlen szót:

— Utálom! ...

Susogó, csaknem rekedt volt a hangja. Olyan, mintha két arany karikagyűrű pattant volna szé- jet.

SÜRGÖNYILEG

vagy posta útján Kiss Emil bank legpontosabban és mindig a legalacsonyabb napi árfolyam mellett küld pénzt Magyarországra.

HAZAUTAZÓ

magyarok a legtelkiismeretesebb kiszolgálásban Kiss Emil bankár irodájában részül- nek és a pénzüket ott vált- ják be a legelőnyösebben.

ÓHAZAI

ügyek a legszakzerű- ben Kiss Emil bankháznak közjegyzői osz- tályában intézettek el, mert az ő budapesti irodája minden okirat kihozataláról gondoskodik.

Irjon az alábbi címre:

KISS EMIL

BANKAR

133 SECOND AVE., NEW YORK

A NŐ HIVATÁSA

A férfi kötelessége: a kenyérkereset, a nő igazi hivatása: a háztartás. — A megélhetés gondja rendszerint a férfi vállaira nehezedik; hivatása, kötelessége naphosszat távol tartja otthonától, a nőre hárul tehát azon feladat, hogy az otthon barátságossá, kellemessé tegye és gondoskodjék arról, hogy meg legyen ott minden, ami a háztartáshoz szükséges. — A nő végzi a bevásárlásokat, a nő szerzi be férjének, gyermekeinek szükségleteit, egyszóval a nő az, akinek kiterjed figyelme minden — aháztartással járó — apró-cseprő dolgokra. — A nő legszentebb kötelessége azonban mindenekelőtt a család, a szeretett család minden egyes tagjának legdrágább kincse: az egészsége fölött örködni. — A jó gazdasszony, a szerető hitves és anya félve gondol mindig arra, hogy valamely baj, vagy betegség is meglátogathatja háza táját és az igazán gondos háziasszony háztartásában kéznél is vannak mindig a szükséges segítő szerek, hogy azokat azonnal elővehesse, ha az a hivatlan vendég: a betegség, váratlanul kopogtatna ajtaján.

Néhány szó a magyar asszonyokhoz!

Nem mondunk újat, mikor azt mondjuk, hogy nincsen párja a magyar gazdasszonyoknak. — Ezt osztatlanul elismerik az egész világon azok, akik ismerik őket. — Mi is tapasztalatból beszélünk. — A hozzánk beérkező ezer és ezer rendelő levél nagyobb százalékát asszonyok, leányok írják. — Ezer és ezer esetben bebizonyult már okos és gondos előrelátásuk, amidőn rendeltek segítőszereket, ha akkor éppen nem is volt rájuk közvetlen szükség. — Ezer és ezer oly levelet kapunk asszonyoktól, akik boldogan írják, hogy mennyi bajnak, betegségnek vették elejét, mert kéznél volt ez vagy az a PARTOS-szer és idejekorán használhatták.

★★★ ★★ ★★★★★★★

Őn is szereti a családját tisztelt olvasó! — Kövese tehát a jó gazdasszonyok példáját, hiszen Őn is az. Legyenek ott háztartásában a PARTOS-féle valódi és hatásos egészségvédő szerek. — Ne várjon a rendeléssel akkorára, mikor már szükség volna rájuk. — Akkor esetleg már késő lehet. — Legyen előrelátó, hogy ne támadhassa meg orozva valamely baj egyik-másik családtagját. — A nyár alkalmával különösen óvatosnak kell lennie! A tikkasztó, sokszor majdnem elviselhetetlen hőség ellen fel kell készülnünk, hogy nehézségeinek ellentárhassunk. — Rendeljen tehát még ma! — Figyeljen pedig a következőkre:

*A Partos Patika elismeri a nő kiváló tulajdonságát;
meg akarja jutalmazni a gondos magyar
asszonyokat, az egész világon
elismert legjobb
gazdasszonyokat!*

Ha tehát beküld egy vagy többféle PARTOS-szerre legalább 5 dollár 50 centet, úgy a szokásos kedvezményen kívül még a következő jutalomban fog részesülni: Választhat egyet az alant felsorolt cikkekből:

- 1 üveg finom PARFUMÖT, rezedát, ibolyát, vagy rózsát,
- 1 doboz ARCFINOMÍTÓ POWDERT, fehérret, rózsaszínt, vagy krémet,
- 2 darab növény-balzsam arcszépítő PARTO-SZAPPANT.

Ha pedig Őn 11 dollárért rendel, úgy a fenti ajándékok dupláját választhatja és minden további 5 dollár 50 cent rendelésnél a megfelelő ajándékhoz jogosult.

Töltse ki és vágja ki az alanti "AJÁNDÉK-SZELVÉNY"-t és a pénzzel együtt küldje be a következő pontos címre:

PARTOS PATIKA

160 Second Ave.,

New York, N. Y.

VÁGJA KI!

AJÁNDÉK-SZELVÉNY.

VÁGJA KI!

T. PARTOS PATIKA, 160 SECOND AVE., NEW YORK, N. Y.

Mellékelten küldök.....dollár.....centet és kérem, hogy a levelemben felsorolt szereket és kiválasztott ajándékot címre megküldeni sziveskedjék.

NÉV: UTCA, HÁZSZÁM VAGY BOX:

VÁROS: ÁLLAM: